

Eiropas Sociālā fonda projekts "Nozaru kvalifikācijas sistēmas izveide un profesionālās izglītības efektivitātes un kvalitātes paaugstināšana"
 (vienošanās Nr.2010/0274/1DP/1.2.1.1.1/10/IPIA/VIAA/001)

Telemehānika un loģistika 33 345 12 1

Programmas veids	Profesionālās vidējās izglītības programma
Iegūstamā kvalifikācija	Loģistikas darbinieks
Profesionālās kvalifikācijas līmenis	Trešais profesionālās kvalifikācijas līmenis
Prasības attiecībā uz iepriekš iegūto izglītību	Pamatizglītība

Pasūtītājs:
Valsts izglītības attīstības aģentūra

Darba grupas vadītājs:
Indra Ruperte

Vērtētāji:
Aivars Gulbis,
Dainis Matisons

Izpildītājs:
SIA "AC Konsultācijas"

Darba grupa:
Ilze Tillere Māra Birze, Andis Kūms, Karmena Freimane, Inese Ozola, Olga Glušaņina, Viktors Panasjuks, Jānis Tenis, Kirils Simakovs

Konsultants:
Valsts izglītības satura centrs

Eiropas Sociālā fonda projekts "Nozaru kvalifikācijas sistēmas izveide un profesionālās izglītības efektivitātes un kvalitātes paaugstināšana"
(vienošanās Nr.2010/0274/1DP/1.2.1.1.1/10/IPIA/VIAA/001)

Loģistikas darbinieka PROGRAMMAS APRAKSTS

Programmas mērķis	<p>Izglītības procesa rezultātā, nodrošinot profesionālās vidējās izglītības programmas apguvi, sagatavot loģistikas darbinieku, kurš patstāvīgi nodrošina kravas (preču) plūsmas transportēšanas fizisku izpildi, kas ietver plānošanu, organizēšanu un kontroli, lai nodrošinātu laicīgu un efektīvu kravas (preču) piegādes procesu.</p>
Programmas uzdevumi	<p>Izglītības procesa rezultātā dot iespējas apgūt šādas zināšanas, prasmes un kompetences:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Izprast transportēšanas procesu, tā plānošanas nosacījumus un datus. 2. Apzināt un izvērtēt transportēšanas procesa datus un izvēlēties optimālo transportēšanas veidu, laiku un transportlīdzekli. 3. Sagatavot transportēšanas plānu un grafiku, nodot sagatavoto informāciju pārvaldītājam. 4. Izprast un piemērot loģistikas nozarei saistošos normatīvos aktus (t.sk. starptautiskos līgumus) un noteikumus praktiskajā darbībā. 5. Apzināt kravu, izvērtēt un noteikt nepieciešamos kravas pavaddokumentus, un noformēt tos. 6. Uzklaut, saņemt darba uzdevumu, lietišķi un loģiski formulēt domu un dot norādījumus kravas nosūtītājam, pārvaldītājam un kravas saņēmējam. 7. Īstenot lietišķo komunikāciju ar atļauju piešķiršanas, licencēšanas un sertificēšanas institūcijām, sniegt nepieciešamo informāciju. 8. Strādāt ar dažādiem kravas transportēšanas dokumentu veidiem, veikt to uzkrāšanu un sistematizēšanu, noformēt dokumentus atbilstoši darba uzdevumiem un dokumentu izstrādāšanas un noformēšanas prasībām. 9. Lietot biroja tehniku, specifiskās loģistikas datorprogrammas un aprēķinu veikšanai paredzētās datorprogrammas darba uzdevumu veikšanai, kā arī rēķinu, citu dokumentu, atskaišu un pārskatu sagatavošanai. 10. Sagatavot un sniegt nepieciešamo informāciju, un risināt kravu apdrošināšanas jautājumus. 11. Veikt kravas transportēšanas plāna un grafika īstenošanas procesa kontroles pasākumus (iekraušanu, pārvadājuma

Eiropas Sociālā fonda projekts "Nozaru kvalifikācijas sistēmas izveide un profesionālās izglītības efektivitātes un kvalitātes paaugstināšana"
(vienošanās Nr.2010/0274/1DP/1.2.1.1.1/10/IPIA/VIAA/001)

	<p>norisi, piegādi utt.).</p> <p>12. Izvērtēt transportēšanas procesa norises datus, izdarīt secinājumus.</p> <p>13. Strādāt patstāvīgi, noteikt darba uzdevumu izpildei nepieciešamās darbības prioritārā secībā un atbilstoši rīkoties, noteikt un ievērot laika normas un termiņus.</p> <p>14. Izprast un pareizi piemērot Latvijas Republikas nodokļu sistēmu.</p> <p>15. Uzkrāt, sistematizēt un apkopot informāciju un dokumentus, sagatavot un iesniegt nepieciešamo informāciju un dokumentus to iegrāmatošanai.</p> <p>16. Risināt nestandarta situācijas un veikt darba uzdevumus paaugstināta stresa situācijās.</p> <p>17. Komunicēt rakstveidā un mutvārdos valsts valodā un divās svešvalodās, t.sk. izmantojot mūsdienu informācijas tehnoloģijas un lietojot profesionālo terminoloģiju.</p> <p>18. Noteikt darbavietas un darba aprīkojuma atbilstību darba aizsardzības, elektrodrošības un ugunsdrošības normatīvo aktu prasībām, nepieciešamības gadījumā atbilstoši rīkoties.</p> <p>19. Darba procesā izvēlēties un lietot pareizus, ergonomiskus un veselībai drošus darba paņēmienus un sniegt pirmo palīdzību.</p> <p>20. Izprast un ievērot vides aizsardzības normatīvo aktu prasības, un veikt darba pienākumus, nekaitējot videi.</p> <p>21. Ievērot profesionālās un vispārējās ētikas un profesionālās saskarsmes pamatprincipus.</p> <p>22. Ievērot darba tiesisko attiecību normas.</p> <p>23. Pašizglītoties un pilnveidot profesionālās kompetences.</p> <p>24. Strādāt individuāli un komandā, atbildēt par sava darba rezultātu.</p>
<p>Programmas apguves kvalitātes novērtēšana</p>	<p>Izglītojamie, kuri apguvuši modulārajā programmā profesionālās kvalifikācijas "Loģistikas darbinieks" ieguvei paredzētos A, B un C daļas modulus un ieguvuši nepieciešamo zināšanu, prasmju un kompetenču vērtējumu, kārtos valsts noslēguma pārbaudījumus.</p>
<p>Tālākās izglītības iespējas</p>	<p>Izglītojamajiem, apgūstot papildu modulus atbilstoši "Transporta un loģistikas" nozares moduļu kartei, iespējams iegūt citu profesionālo kvalifikāciju vai papildu kompetences.</p>

Eiropas Sociālā fonda projekts "Nozaru kvalifikācijas sistēmas izveide un profesionālās izglītības efektivitātes un kvalitātes paaugstināšana"
(vienošanās Nr.2010/0274/1DP/1.2.1.1.1/10/IPIA/VIAA/001)

MODUĻU KARTE

C	<p>Psiholoģija</p> <p>Kulturoloģija</p>	Zaļās prasmes	Sociālās un pilsoniskās prasmes (2.līmenis)	Sadales loģistika 10%	Ražošanas apgādes loģistika 10%	Maršrutu plānošana pasažieru pārvadājumos 5%	Dispečera darbs pasažieru pārvadājumos 5%						
B	<p>Ģeogrāfija</p> <p>Dabaszinības</p> <p>Latvijas un pasaules vēsture</p> <p>Otrā svešvaloda</p>	Iniciatīva un uzņēmējdarbība (2.līmenis)	Valodas, kultūras izpratne un izpaušmes (1. un 2.līmenis)	Loģistikas darbinieka prakse 20%	Informācijas un komunikācijas tehnoloģijas (1. un 2.līmenis)	Transportēšanas procesa dokumentu aprites organizēšana 10%	Kravu transportēšanas procesa uzraudzība un datu analīze 5%	Sabiedrības un cilvēka drošība (2.līmenis)	Sociālās un pilsoniskās prasmes (1.līmenis)	Kravu apstrāde 5%	Noliktavas uzskaitē un apsekošana 5%	Kravu pieņemšana un izsniegšana noliktavā 5%	Maršrutu plānošana kravu pārvadājumos 10%
A	<p>Sports</p> <p>Svešvaloda</p> <p>Matemātika</p> <p>Latviešu valoda</p>	Iniciatīva un uzņēmējdarbība (1.līmenis)	Sabiedrības un cilvēka drošība (1.līmenis)	Kravas sagatavošana pārvietošanai 5%	Transporta un loģistikas nozares uzņēmumu pamatprocesi 10%	Kravu izvietošana noliktavā 5%	Kravu identificēšana 10%						

Eiropas Sociālā fonda projekts "Nozaru kvalifikācijas sistēmas izveide un profesionālās izglītības efektivitātes un kvalitātes paaugstināšana"
(vienošanās Nr.2010/0274/1DP/1.2.1.1.1/10/IPIA/VIAA/001)

MODUĻA "Transporta un loģistikas nozares uzņēmumu pamatprocesi" APRAKSTS

Moduļa mērķis	Veidot izglītojamo izpratni par transporta un loģistikas nozares pamatprocesiem, uzņēmumu veidiem, to specializāciju un darba specifiku.
Moduļa uzdevumi	Attīstīt izglītojamo prasmes: 1. Raksturot transporta un loģistikas nozares pamatprocesus un uzņēmuma veidus. 2. Raksturot transporta un loģistikas nozares darbinieku galvenos pienākumus. 3. Sadarboties ar citiem uzņēmuma darbiniekiem transporta un loģistikas pakalpojumu sniegšanā.
Moduļa ieejas nosacījumi	Iegūta pamatizglītība.
Moduļa apguves novērtēšana	Izglītojamie moduļa apguves noslēgumā kārtro ieskaiti, kuras teorētiskajā daļā pilda testu zināšanu pārbaudei un praktiskajā daļā analizē transporta un loģistikas nozares uzņēmuma problēmsituāciju, parādot izpratni par transporta un loģistikas nozares pamatprocesiem un to saistību.
Moduļa nozīme un vieta kartē	Modulis "Transporta un loģistikas nozares uzņēmumu pamatprocesi" ir A daļas modulis, pēc kura apguves seko moduļu "Kravu izvietošana noliktavā" un "Kravu identificēšana" apguve.

Eiropas Sociālā fonda projekts "Nozaru kvalifikācijas sistēmas izveide un profesionālās izglītības efektivitātes un kvalitātes paaugstināšana"
(vienošanās Nr.2010/0274/1DP/1.2.1.1.1/10/IPIA/VIAA/001)

MODUĻA "Transporta un loģistikas nozares uzņēmumu pamatprocesi" SATURS

Sasniedzamais rezultāts	Temats	Ieteicamais saturs	Mācību sasniegumu apguves līmeņu apraksti		Metodiskais nodrošinājums	
			Vidējs apguves līmenis	Optimāls apguves līmenis	Metodiskie paņēmieni un mācību organizācijas formas	Idejas īstenošanai
<p>1. Spēj: raksturot transporta un loģistikas nozares pamatprocesus.</p> <p>Zina: transportēšanas veidus un līdzekļus, galvenos kravu veidus un loģistikas darbības veidus.</p> <p>Izprot: transportēšanas un loģistikas pamatprocesu, to savstarpējo saisti.</p>	<p>1.1. Transporta un loģistikas nozares pamatprocesi.</p> <p>(30% no moduļa kopējā apjoma)</p>	1.1.1. Transporta un loģistikas nozares raksturojums.	Nosauc transporta un loģistikas nozares pamatprocesus, vispārīgi raksturo šo procesu nepieciešamību.	Raksturo transporta un loģistikas nozares pamatprocesus, izskaidro šo pamatprocesu nepieciešamību.	Diskusija.	Darba grupās izglītojamie diskutē par transporta un loģistikas nozares pamatprocesiem, pamato transporta un loģistikas nozares pamatprocesu nepieciešamību.
		1.1.2. Galvenie transportēšanas veidi un līdzekļi.	Nosauc galvenos transportēšanas veidus un līdzekļus.	Raksturo galvenos transportēšanas veidus un līdzekļus un sasaista galvenos transportēšanas veidus un līdzekļus ar loģistikas darbības veidiem.	<p>Grupu darbs.</p> <p>Diskusija.</p>	<p>Darba grupās izglītojamie izvēlas galvenos transportēšanas līdzekļus un sasaista ar loģistikas darbības veidiem.</p> <p>Grupu diskusijās izglītojamie pamato iegūtos transportēšanas līdzekļu un loģistikas darbību sasaistes rezultātus.</p>

Eiropas Sociālā fonda projekts "Nozaru kvalifikācijas sistēmas izveide un profesionālās izglītības efektivitātes un kvalitātes paaugstināšana"
(vienošanās Nr.2010/0274/1DP/1.2.1.1.1/10/IPIA/VIAA/001)

		1.1.3. Transportēšanas un loģistikas pamatprocesu savstarpējā sasaiste.	Izskaidro transportēšanas un loģistikas galveno pamatprocesu savstarpējo sasaisti.	Raksturo transportēšanas un loģistikas pamatprocesu savstarpējās sasaistes nepieciešamību.	Grupu darbs.	Darba grupās izglītojamie apraksta galvenos transportēšanas pamatprocesus un tos savstarpēji sasaista. Noslēgumā darba grupas prezentē rezultātus.
			Apraksta transportēšanas un loģistikas procesu nepieciešamību.	Izskaidro transportēšanas un loģistikas pamatprocesu nepieciešamību.		
2. Spēj: raksturot transporta un loģistikas uzņēmumu veidus. Zina: transporta un loģistikas uzņēmumu veidus, to specializāciju un būtiskākās darbības atšķirības. Izprot: uzņēmumu specializācijas nozīmi dažādu transportēšanas un loģistikas pakalpojumu izpildē.	2.1. Transporta un loģistikas uzņēmumu veidi. (20% no moduļa kopējā apjoma)	2.1.1. Transporta un loģistikas uzņēmumu veidu raksturojums.	Nosauc transporta un loģistikas uzņēmumu veidus.	Raksturo transporta un loģistikas uzņēmumu veidus.	Grupu darbs.	Darba grupās izglītojamie izvēlas transporta un loģistikas uzņēmumu veidus un pamato šo uzņēmumu galvenās darbības. Iegūtais rezultāts tiek prezentēts un apspriests grupās.
			Raksturo transportēšanas un loģistikas uzņēmumu galvenās darbības.	Izskaidro transportēšanas un loģistikas uzņēmumu galvenās darbības.		
		2.1.2. Transporta un loģistikas uzņēmumu veidi un to specializācija.	Nosauc specializētos transporta un loģistikas uzņēmumus. Izskaidro transportēšanas un loģistikas uzņēmumu galvenās atšķirības.	Raksturo specializētos transporta un loģistikas uzņēmumus un transportēšanas un loģistikas uzņēmumu galvenās darbības un atšķirības.	Grupu darbs.	Darba grupās izglītojamie izvēlas specializētos transporta un loģistikas uzņēmumus un pamato šo uzņēmumu galvenās atšķirības. Iegūtais rezultāts tiek prezentēts un apspriests.
3. Spēj: raksturot transporta un loģistikas nozares darbinieku galvenos	3.1. Darbinieks transporta un loģistikas nozarē.	3.1.1. Transporta un loģistikas nozares darbinieku galvenie pienākumi.	Nosauc transporta un loģistikas darbinieku galvenos pienākumus.	Raksturo transporta un loģistikas darbinieku galvenos pienākumus, izskaidro	Diskusija.	Izglītojamie diskutē par transporta un loģistikas nozares darbinieku galvenajiem pienākumiem.

Eiropas Sociālā fonda projekts "Nozaru kvalifikācijas sistēmas izveide un profesionālās izglītības efektivitātes un kvalitātes paaugstināšana"
(vienošanās Nr.2010/0274/1DP/1.2.1.1.1/10/IPIA/VIAA/001)

<p>pienākumus.</p> <p>Zina: Transporta un loģistikas nozares darbinieku darba specifiku un nozīmīgākās atšķirības.</p> <p>Izprot: transporta un loģistikas nozares darbu atšķirības, atšķirīgos darba pienākumus un darba organizāciju.</p>	(30% no moduļa kopējā apjoma)			to nozīmi transportēšanas un loģistikas procesos.	Spēle.	Izglītojamie sadalās grupās un izspēlē spēli "Darbinieks loģistikas uzņēmumā". Izglītojamie sadalās divās grupās un izveido jautājumus par to, kādi ir transporta un loģistikas nozares darbinieku galvenie pienākumi, atzīmē sev pareizās atbildes. Grupas apmainās ar jautājumiem un sniedz atbildes uz tiem. Uzvarētāju grupa ir tā, kas visvairāk pareizi atbildējusi uz jautājumiem.
		3.1.2. Galvenās specializācijas transporta un loģistikas nozares darbiniekiem.	Nosauc galvenās transporta un loģistikas nozares darbinieku specializācijas.	Raksturo galvenās transporta un loģistikas nozares darbinieku specializācijas.	Diskusija.	Izglītojamie diskutē par transporta un loģistikas nozares darbinieku specializācijām.
					Spēle.	Izglītojamie sadalās grupās un izspēlē spēli "Galvenās atšķirības starp transporta un loģistikas nozares darbiniekiem". Izglītojamie sadalās grupās pa 5 cilvēkiem un izveido sarakstu ar transporta un loģistikas nozares darbinieku galvenajām specializācijām un galvenajām atšķirībām starp dažādiem

Eiropas Sociālā fonda projekts "Nozaru kvalifikācijas sistēmas izveide un profesionālās izglītības efektivitātes un kvalitātes paaugstināšana"
(vienošanās Nr.2010/0274/1DP/1.2.1.1.1/10/IPIA/VIAA/001)

						darbiniekiem. Uzvar tā komanda, kas darbu izpilda visprecīzāk.
		3.1.3. Transporta un loģistikas nozares darbinieku darbu atšķirības.	Apraksta atšķirīgos transporta un loģistikas nozares darbinieku darba pienākumus un darba organizāciju.	Apraksta atšķirīgos transporta un loģistikas nozares darbinieku darba pienākumus un darba organizāciju, pamato darba pienākumu savstarpējo saistību.	Diskusija.	Izglītojamie diskutē par transporta un loģistikas nozares darbu organizācijas specifiskajām atšķirībām.
					Tests.	Izglītojamie sadalās darba grupās un izstrādā testu par tēmu "Transporta un loģistikas nozares darbinieku darba specifika un nozīmīgākās atšķirības". Grupas apmainās ar testiem un aizpilda tos. Uzvar tā grupa, kurai ir visvairāk pareizo atbilžu.
4. Spēj: sadarboties ar citiem uzņēmuma darbiniekiem transporta un loģistikas pakalpojumu sniegšanā. Zina: galvenos pienākumus komandas darbā un to sadales būtību, veicot transporta un loģistikas nozares darbus.	4.1. Transporta un loģistikas nozares pakalpojumu sniegšana. (20% no moduļa kopējā apjoma)	4.1.1. Sadarbība ar cita uzņēmuma darbiniekiem.	Sadarbojas ar sadarbības partneriem, izpildot noteiktus darba uzdevumus. Pamato sadarbības nepieciešamību konkrētajā gadījumā.	Sadarbojas ar sadarbības partneriem, izpildot noteiktus darba uzdevumus, izrāda iniciatīvu sadarbībā. Argumentēti izvērtē sadarbības kvalitāti konkrētajā gadījumā.	Diskusija.	Izglītojamie diskutē par sadarbības nepieciešamību starp uzņēmuma darbiniekiem, izvērtējot sadarbības stiprās un vājās puses, iespējas un draudus.
					Grupu darbs.	Izglītojamie sadalās grupās un izspēlē lomu spēli "Sadarbības partneri". Izglītojamajiem ir dots detalizēts problēmsituācijas apraksts ar uzdevumu to atrisināt. Katrs grupas dalībnieks uzņemas izspēlēt noteiktu

Eiropas Sociālā fonda projekts "Nozaru kvalifikācijas sistēmas izveide un profesionālās izglītības efektivitātes un kvalitātes paaugstināšana"
(vienošanās Nr.2010/0274/1DP/1.2.1.1.1/10/IPIA/VIAA/001)

Izprot: komandas darba nozīmi darba izpildei, katra dalībnieka atbildību.						lomu (klients, sadarbības partneris u.c.). Grupa risina problēmsituāciju. Pēc darba beigām, izglītojamie novērtē katras personas ieguldījumu grupas darbā (procentos) uz sadarbības "veiksmīgumu" skalā no 1 līdz 10.
	4.1.2. Galvenie pienākumi komandas darbā, to sadale un katra dalībnieka atbildība.	Apraksta komandas darba noteikumus, darba sadales principus komandā, kā arī katra dalībnieka atbildību.	Apraksta un pamato komandas darba noteikumus un darba sadales principus komandā, raksturo katra dalībnieka atbildību noteikta darba veikšanā.	Grupu darbs.	Izglītojamie sadalās grupās un izveido situācijas aprakstu par kādu konkrētu izpildāmo darbu un iesaistītajiem dalībniekiem. Grupas apmainās ar situācijas aprakstiem. Grupas uzdevums ir izstrādāt sadarbības formu, ietverot informāciju par katra iesaistītā dalībnieka lomu un pienākumiem konkrētajā situācijā.	

Ieteicamie avoti

Autotransporta direkcija [skatīts 2015. gada 27. martā]. Pieejams: <http://www.atd.lv/lat/>
 Birze M., Kūms A. Transporta mācība 1. – Liepāja: RTU, 2008.
 Birzietis G. Pārvadājumi: Mācību līdzeklis. – Jelgava: LLU, 2008.
 Krūmiņš N. Rokasgrāmata Loģistikas sistēmas vadīšanai. – Rīga: Petrovskis & Ko, 2004.
 Ķeniņš – Kings G. Modernā apgāde. – Rīga: Valters un Rapa, 2000.
 Latvijas Auto [skatīts 2015. gada 27. martā]. Pieejams: <http://www.lauto.lv/>
 Par ES transporta politiku [skatīts 2015. gada 27. martā]. Pieejams: <http://europe.eu.int/comm/>

Eiropas Sociālā fonda projekts "Nozaru kvalifikācijas sistēmas izveide un profesionālās izglītības efektivitātes un kvalitātes paaugstināšana"
(vienošanās Nr.2010/0274/1DP/1.2.1.1.1/10/IPIA/VIAA/001)

Par Latvijas transporta politiku [skatīts 2015. gada 27. martā]. Pieejams: <http://www.sam.gov.lv/news/>

Praude V., Beļčikovs J. Marketings. – Rīga: Vaidelote, 1999.

Sprancmanis N. Biznesa loģistika. – Rīga: Vaidelote, 2003.

Sprancmanis N., Birze M., Kūms A., Getaute-Zariņa A. Uzņēmējdarbības loģistikas pamati. – Liepāja: RTU, 2008.

Sprancmanis N. Transporta pakalpojumu ekonomika un organizācija. – Rīga: RTU, 2001.

Eiropas Sociālā fonda projekts "Nozaru kvalifikācijas sistēmas izveide un profesionālās izglītības efektivitātes un kvalitātes paaugstināšana"
(vienošanās Nr.2010/0274/1DP/1.2.1.1.1/10/IPIA/VIAA/001)

MODUĻA "Kravu izvietošana noliktavā" APRAKSTS

Moduļa mērķis	Sekmēt izglītojamo spējas izvietot kravas noliktavā tām piemērotā vietā atbilstoši uzglabāšanas noteikumiem.
Moduļa uzdevumi	Attīstīt izglītojamo prasmes: 1. Izvietot kravas noliktavā atbilstoši zonējumam un kravas izvietošanas pamatprincipiem racionālai, drošai un kvalitatīvai kravas glabāšanai. 2. Izvēlēties piemērotas noliktavas tehnoloģiskās iekārtas un drošus darba paņēmienus, izvietojot preces noliktavā un ievērojot sanitārās un higiēnas prasības.
Moduļa ieejas nosacījumi	Apgūts modulis "Transporta un loģistikas nozares uzņēmumu pamatprocesi".
Moduļa apguves novērtēšana	Moduļa apguves noslēgumā izglītojamais kārto ieskaiti, kurā ir ietverta teorētisko zināšanu pārbaude un praktiskie darbi. Ieskaite teorētiskajā daļā izglītojamais veic testu kontrolei/paškontrolei, bet praktiskajā daļā – Projekta darbs (izglītojami izplāno savu noliktavu, sadala to zonējumos, vizualizē vai gatavo maketus un apraksta kravas izvietošanas kārtību noliktavā, izvēloties piemērotu tehniku un drošus darba paņēmienus).
Moduļa nozīme un vieta kartē	Modulis "Kravu izvietošana noliktavā" ir A daļas modulis, kuru apgūst vienlaicīgi ar moduli "Kravu identificēšana". Modulis "Kravu izvietošana noliktavā" ir ieejas nosacījums A daļas moduļa "Kravas sagatavošana pārvietošanai" apguvei.

Eiropas Sociālā fonda projekts "Nozaru kvalifikācijas sistēmas izveide un profesionālās izglītības efektivitātes un kvalitātes paaugstināšana"
(vienošanās Nr.2010/0274/1DP/1.2.1.1.1/10/IPIA/VIAA/001)

MODUĻA "Kravu izvietošana noliktavā" SATURS

Sasniedzamais rezultāts	Temats	Ieteicamais saturs	Mācību sasniegumu apguves līmeņu apraksti		Metodiskais nodrošinājums	
			Vidējs apguves līmenis	Optimāls apguves līmenis	Metodiskie paņēmieni un mācību organizācijas formas	Idejas īstenošanai
1. Spēj: noteikt kravai piemērotu vietu noliktavā. Zina: kravu izvietošanas principus, noliktavas zonējumu, kravu uzglabāšanas noteikumus. Izprot: kravai piemērotas vietas nozīmi tās drošai glabāšanai un racionālai darba organizēšanai.	1.1. Kravu aprīte noliktavā. (15% no moduļa kopējā apjoma)	1.1.1. Noliktavu zonējums.	Apraksta noliktavas zonējumu.	Izskaidro noliktavas zonējumu un tā nozīmi.	Situācijas analīze.	Izglītojamie analizē prezentētos noliktavu plānus un demonstrētos videomateriālus par noliktavu zonējumu un to nozīmi racionālai darba organizēšanai noliktavā.
		1.1.2. Kravu izvietošanas principi noliktavā.	Izvieto kravas noliktavā, ievērojot izvietošanas principus.	Izvieto kravas noliktavā, pielietojot efektīvākos izvietošanas principus.		
	1.2. Kravu izvietošanas un uzglabāšanas noteikumi noliktavā. (15% no moduļa kopējā apjoma)	1.2.1. Kravu izvietošanas un uzglabāšanas noteikumi.	Nosaka kravām piemērotu vietu noliktavā atbilstoši kravu uzglabāšanas un izvietošanas noteikumiem.	Nosaka kravām piemērotāko vietu noliktavā atbilstoši kravu uzglabāšanas un izvietošanas noteikumiem, pamato vietas izvēli.	Informācijas tehnoloģiju izmantošana.	Izglītojamie, izmantojot noliktavu modelēšanas sistēmu vai programmu demo versiju, izvieto kravas noliktavā.
2. Spēj: izvieto kravas noliktavā. Zina: kravas izvietošanas paņēmienus,	2.1. Kravu izvietošana noliktavā. (15% no moduļa kopējā apjoma)	2.1.1. Kravu izvietošanas paņēmieni noliktavā.	Izvieto kravas noliktavā, pielietojot dažādus kravas izvietošanas paņēmienus.	Izvieto kravas noliktavā, pielietojot racionālākos kravas izvietošanas paņēmienus.	Prezentācija.	Izglītojamie grupās sagatavo prezentācijas par kādas noteiktas kravas izvietošanas paņēmieniem noliktavā. Apkopoto informāciju prezentē

Eiropas Sociālā fonda projekts "Nozaru kvalifikācijas sistēmas izveide un profesionālās izglītības efektivitātes un kvalitātes paaugstināšana"
(vienošanās Nr.2010/0274/1DP/1.2.1.1.1/10/IPIA/VIAA/001)

<p>noliktavas tehnikas veidus un to pielietojumu, noliktavu iekšējos satiksmes noteikumus, drošus darba paņēmienus.</p> <p>Izprot: drošu kravas izvietojuma paņēmieni nozīmi savai, citu personu un kravas drošībai.</p>	<p>2.2. Noliktavu tehnoloģiskās iekārtas.</p> <p>(15% no moduļa kopējā apjoma)</p>	2.2.1. Noliktavas tehnikas veidi un to pielietojums.	Nosauc noliktavas tehnikas veidus un raksturo tās pielietojumu.	Nosauc noliktavas tehnikas veidus, raksturo tās pielietojumu un izskaidro tehnikas darbības principus.	Mācību ekskursija.	<p>citiem, pārrunā un secina, kurš darba paņēmiens šajā situācijā ir racionālākais.</p> <p>Izglītojamie mācību ekskursijas laikā uzņēmumā tiek ar speciālistiem (krāvējiem, loģistikas darbiniekiem, noliktavas darbiniekiem, dokeriem), kuri darbā pielieto noliktavu tehniku. Speciālisti izglītojamus iepazīstina ar noliktavu tehniku, mērinstrumentiem un drošības noteikumiem. Izglītojamie mācību ekskursijas beigās atbild uz iepriekš uzdotiem jautājumiem par drošu kravas izvietojuma paņēmieni nozīmi personu un kravas drošībai.</p>
		2.2.2. Noliktavu iekšējie satiksmes noteikumi.	Raksturo noliktavu iekšējos satiksmes noteikumus.	Izskaidro un pamato noliktavu iekšējos satiksmes noteikumus.		
		2.2.3. Noliktavas mērinstrumenti.	Nosauc noliktavu mērinstrumentus un to pielietojumu.	Nosauc noliktavu mērinstrumentus un izskaidro to pielietojumu.		
<p>3. Spēj: novērst specifiskos darba vides riska faktorus noliktavā savas kompetences ietvaros, izvietojot kravas noliktavā.</p> <p>Zina: noliktavu darba specifiskos darba vides riska faktorus, to avotus un</p>	<p>3.1. Specifiskie darba vides riska faktori noliktavas darbā.</p> <p>(15% no moduļa kopējā apjoma)</p>	3.1.1. Specifiskie darba vides riska faktori noliktavā un novēršanas pamatprincipi savas kompetences ietvaros.	Novērs specifiskos darba vides riska faktorus noliktavā savas kompetences ietvaros, izvietojot kravas noliktavā.	Patstāvīgi novērs specifiskos darba vides riska faktorus noliktavā savas kompetences ietvaros, izvietojot kravas noliktavā, pamato risku novēršanas nepieciešamību.	Diskusija.	<p>Izglītojamie analizē videomateriālus, kuros atspoguļoti nedroši darba paņēmieni noliktavā un diskutē par riska faktoriem, kas radījuši videomateriālos redzētās situācijas un kā būtu bijis jārikojas, lai tā nenotiktu.</p>
		3.1.2. Droši darba paņēmieni noliktavā.	Izvēlas drošus darba paņēmienus, izvietojot kravas	Izvēlas un pamato drošus darba paņēmienus, izvietojot		

Eiropas Sociālā fonda projekts "Nozaru kvalifikācijas sistēmas izveide un profesionālās izglītības efektivitātes un kvalitātes paaugstināšana"
(vienošanās Nr.2010/0274/1DP/1.2.1.1.1/10/IPIA/VIAA/001)

novēršanas paņēmienus. Izprot: drošu darba paņēmieni lietošanas ietekmi uz personīgo un citu personu drošību.			noliktavā.	kravas noliktavā.		
4. Spēj: ievērot drošības zīmes, izvietojot kravas noliktavā. Zina: drošības zīmju, veidus un nozīmi. Izprot: drošības zīmju nozīmi drošas darba vides organizēšanā un to neievērošanas sekas.	4.1. Drošības zīmes noliktavā. (15% no moduļa kopējā apjoma)	4.1.1. Drošības zīmju veidi noliktavā. 4.1.2. Drošības zīmju nozīme un izvietojums.	Nosauc drošības zīmju veidus. Izskaidro drošības zīmju nozīmi un izvietojumu.	Nosauc drošības zīmju veidus un saista drošības zīmes ar preču marķējumu. Izskaidro ar piemēriem drošības zīmju nozīmi, izvietojumu un to neievērošanas sekas.	Vizualizēšana.	Pēc dotā uzdevuma izglītojamie apraksta kādas noteiktas kravas drošu izvietojumu noliktavā, patstāvīgi izveidojot arī vizuālos uzskates līdzekļus (skices, nepieciešamos preču marķējumus un drošības zīmes).
5. Spēj: ievērot sanitārās un higiēnas normas, izvietojot kravas noliktavā. Zina: sanitārās un higiēnas prasības un to pielietošanas veidu izvietojot preces noliktavā.	5.1. Sanitārās un higiēnas normas, izvietojot kravu noliktavā. (10% no moduļa kopējā apjoma)	5.1.1. Sanitārās un higiēnas prasības kravu izvietojumam noliktavā. 5.1.2. Sanitāro un higiēnas prasību neievērošanas sekas, izvietojot kravu noliktavā.	Nosauc sanitārās un higiēnas prasības kravu izvietojumam noliktavā. Vispārīgi apraksta sanitāro un higiēnas prasību neievērošanas sekas, izvietojot kravu noliktavā.	Nosauc un izskaidro sanitārās un higiēnas prasības kravu izvietojumam noliktavā. Izskaidro ar piemēriem sanitāro un higiēnas prasību neievērošanas sekas, izvietojot kravu noliktavā.	Prezentācija.	Izglītojamie sadalās grupās. Katra grupa izvēlas konkrētas preces un par šīm precēm veido prezentāciju, kurā apkopo informāciju par to, kādas sanitārās un higiēnas prasības jāievēro šo preču izvietojumam noliktavā, un prezentē to citiem, pamatojot savus

Eiropas Sociālā fonda projekts "Nozaru kvalifikācijas sistēmas izveide un profesionālās izglītības efektivitātes un kvalitātes paaugstināšana"
(vienošanās Nr.2010/0274/IDP/1.2.1.1.1/10/IPIA/VIAA/001)

Izprot: sanitāro un higiēnas normu neievērošanas sekas.						priekšlikumus, secinājumus.
---	--	--	--	--	--	-----------------------------

Ieteicamie avoti

- Apsalons R. Loģistikas centru pārvaldība. – Rīga: Burtene, 2012.
- Darba aizsardzības likums [skatīts 2014. gada 21. novembrī]. Pieejams: <http://likumi.lv/doc.php?id=26020/>
- Kellijs Dž. Pirkšana peļņas iegūšanai. – Rīga: VTF, 2004.
- Čēniņš – Kings G. Modernā apgāde. – Rīga: Valters un Rapa, 2000.
- Likums par grāmatvedību [skatīts 2014. gada 21. novembrī]. Pieejams: <http://likumi.lv/doc.php?id=66460/>
- Ministru kabineta 2002. gada 9. decembra noteikumi Nr. 526 "Darba aizsardzības prasības, lietojot darba aprīkojumu" [skatīts 2014. gada 21. novembrī]. Pieejams: <http://likumi.lv/doc.php?id=69282/>
- Praude V. Loģistika, teorija un prakse. – Rīga: Burtene, 2013.
- Slavinska, I. Uzņēmējdarbības plānošana un kontrole. – Rīga: Turība, 2003.
- Sprancmanis N. Biznesa loģistika. – Rīga: RTU, 2003.
- Sprancmanis, N., u.c. Uzņēmējdarbības loģistikas terminu angļu-latviešu vārdnīca. – Rīga: Zvaigzne ABC.
- Vizule V. Strādā vesels un drošs. – Rīga: Lietiskās informācijas dienests, 2009.
- Vīksna A. Materiālu saimniecība. – Rīga: Profesionālās izglītības centrs, 1997.
- Гаджинский, А.М. Логистика. – Москва: Дашкон и К, 2008.

Eiropas Sociālā fonda projekts "Nozaru kvalifikācijas sistēmas izveide un profesionālās izglītības efektivitātes un kvalitātes paaugstināšana"
(vienošanās Nr.2010/0274/1DP/1.2.1.1.1/10/IPIA/VIAA/001)

MODUĻA "Kravu identificēšana" APRAKSTS

<p>Moduļa mērķis</p>	<p>Attīstīt izglītojamo spējas identificēt kravu (arī īpaša režīma kravu), marķēt, nolasīt kodus un noteikt tās atbilstību īpašnieka prasībām, ievērojot normatīvos aktus.</p>
<p>Moduļa uzdevumi</p>	<p>Attīstīt izglītojamo prasmes:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Atpazīt masveida, ģenerālo un īpaša režīma kravu veidus, to īpašības, marķējumus, faktorus, kas var ietekmēt kravu fizikālās un ķīmiskās īpašības. 2. Atpazīt īpaša režīma kravu grupas, to īpašības, marķējumus, īpaša režīma kravu aprites noteikumus un faktorus, kas var ietekmēt kravu fizikālās un ķīmiskās īpašības. 3. Novērtēt kravas stiprinājumu, nosūtot un pieņemot kravas, ievērojot kravas nostiprināšanas drošības prasību normas un noteikumus, kravu nostiprināšanas paņēmienus, izmantojamos palīg līdzekļus un palīgmateriālus. 4. Ievērot kravu marķējumus un manipulāciju zīmes, to nozīmi, izprotot riskus, ko rada manipulāciju zīmju un kravu marķējumu neievērošana to aprites procesā (arī īpaša režīma kravām). 5. Nolasīt kodu kravas pieņemšanas un komplektēšanas darbos, izprotot kodu sistēmas nozīmi preču identificēšanā un uzskaitē. 6. Izvērtēt kravas atbilstību pavaddokumentiem. 7. Identificēt bojātu un norakstāmu kravu. 8. Izvērtēt kravas un to transportēšanas līdzekļu defektus savas kompetences ietvaros sadarbībā ar citiem darbiniekiem un ekspertiem.
<p>Moduļa ieejas nosacījumi</p>	<p>Apgūts modulis "Transporta un loģistikas nozares uzņēmumu pamatprocesi".</p>
<p>Moduļa apguves novērtēšana</p>	<p>Moduļa apguves noslēgumā izglītojamie kārtā teorētisku ieskaiti un veic praktisko uzdevumu par kravas identificēšanu:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Teorētiskajā ieskaitē pilda testu, kurā atpazīst masveida, ģenerālo un īpaša režīma kravu veidus, to marķējumus. Rakstiskajā daļā apraksta noteiktu kravu īpašības un faktorus, kas var ietekmēt kravu fizikālās un ķīmiskās īpašības. Mutiski izskaidro pedagoga izvēlētos kravu marķējumus un manipulāciju zīmes, to nozīmi. Izskaidro riskus, ko rada atbilstošo manipulāciju zīmju un kravu

Eiropas Sociālā fonda projekts "Nozaru kvalifikācijas sistēmas izveide un profesionālās izglītības efektivitātes un kvalitātes paaugstināšana"
(vienošanās Nr.2010/0274/1DP/1.2.1.1.1/10/IPIA/VIAA/001)

	<p>marķējumu neievērošana to aprites procesā (sevišķi īpaša režīma kravām).</p> <p>2. Atbilstoši praktiskajam darba uzdevumam izglītojamie vizuāli novērtē kravas stiprinājumu, nosūtot vai pieņemot kravu, ievērojot kravas nostiprināšanas drošības prasību normas un noteikumus. Izvērtē kravas nostiprināšanā izmantotos paņēmienus, izmantotos palīg līdzekļus un palīgmateriālus. Ar mobilo ierīci (skeneri) nolasa kodus uz kravas marķējumiem un izvērtē kravas atbilstību pavaddokumentiem un tajos iekļaujamo atbilstošo informāciju. Reģistrē kravas pavaddokumentu un pārnes informāciju uz noliktavas datorprogrammu. Atbilstoši darba uzdevumam patstāvīgi izvērtē kravas un tās transportēšanas līdzekļu defektus savas kompetences ietvaros, identificē bojātu un norakstāmu kravu.</p>
<p>Moduļa nozīme un vieta kartē</p>	<p>Modulis "Kravu identificēšana" ir A daļas modulis, kuru izglītojamie apgūst vienlaicīgi ar moduli "Kravu izvietošana noliktavā". Moduļa "Kravu identificēšana" apguve ir ieejas nosacījums moduļa "Kravas sagatavošana pārvietošanai" apguvei.</p>

Eiropas Sociālā fonda projekts "Nozaru kvalifikācijas sistēmas izveide un profesionālās izglītības efektivitātes un kvalitātes paaugstināšana"
(vienošanās Nr.2010/0274/1DP/1.2.1.1.1/10/IPIA/VIAA/001)

MODUĻA "Kravu identificēšana" SATURS

Sasniedzamais rezultāts	Temats	Ieteicamais saturs	Mācību sasniegumu apguves līmeņu apraksti		Metodiskais nodrošinājums	
			Vidējs apguves līmenis	Optimāls apguves līmenis	Metodiskie paņēmieni un mācību organizācijas formas	Idejas īstenošanai
<p>1. Spēj: atpazīt kravu veidus.</p> <p>Zina: masveida, ģenerālo un īpaša režīma kravu veidus, to īpašības, marķējumus, faktorus, kas var ietekmēt kravu fizikālās un ķīmiskās īpašības.</p>	<p>1.1. Kravu veidi, to raksturlielumi un marķēšana.</p> <p>(5% no moduļa kopējā apjoma)</p>	<p>1.1.1. Kravu veidu iedalījums: masveida, ģenerālās un īpaša režīma kravas, to specifiskās atšķirības.</p>	Atšķir dažādos kravas veidus un raksturo to specifiku.	Novērtē dažādu kravu veidu raksturlielumus un to specifiskās atšķirības.	Pārrunas.	Izglītojamie, izmantojot vizuālo informāciju par dažādiem kravu veidiem, identificē to raksturlielumus un pārrunā to specifiskās atšķirības, kravu drošas aprītes nosacījumus, marķējumus, lietojot atbilstošu terminoloģiju.
		<p>1.1.2. Kravu marķēšana: bīstamība, gabarīti, svars u.tml., to izvietojums uz kravas.</p>	Atpazīst kravu marķējumus un nolasa tajos esošo informāciju.	Nosauc kravu marķējumus un zina to izvietojumu uz kravas, strādājot ar kravu.		
<p>Izprot: kravas veida nozīmi atbilstošas drošas kravu aprītes nodrošināšanā.</p>	<p>1.2. Kravu fizikālās un ķīmiskās īpašības.</p> <p>(18% no moduļa kopējā apjoma)</p>	<p>1.2.1. Gabalkravu veidi, konteineru kravas, to īpašības ietekmējošie fizikālie un ķīmiskie faktori.</p>	Pēc parauga apraksta dotās gabalkravas īpašības un faktorus, kas var ietekmēt kravu fizikālās un ķīmiskās īpašības.	Atbilstoši darba uzdevumam patstāvīgi apraksta dotās gabalkravas īpašības un faktorus, kas var ietekmēt kravu fizikālās un ķīmiskās īpašības.	Praktiskais darbs.	Izglītojamie, strādājot pāros, saņem situāciju uzdevumu aprakstus par divām dažādām gabalkravām un divus dažādus beramkravu paraudziņus. Patstāvīgi novērtē kravas fizikālās, ķīmiskās īpašības, to izmaiņas (mitruma, augstu vai zemu temperatūru
		<p>1.2.2. Beramkravu veidi, to īpašības</p>	Pēc parauga apraksta dotās beramkravas	Atbilstoši darba uzdevumam patstāvīgi		

Eiropas Sociālā fonda projekts "Nozaru kvalifikācijas sistēmas izveide un profesionālās izglītības efektivitātes un kvalitātes paaugstināšana"
(vienošanās Nr.2010/0274/1DP/1.2.1.1.1/10/IPIA/VIAA/001)

		ietekmējošie fizikālie un ķīmiskie faktori.	īpašības un faktorus, kas var ietekmēt kravu fizikālās un ķīmiskās īpašības.	apraksta dotās beramkravas īpašības un faktorus, kas var ietekmēt kravu fizikālās un ķīmiskās īpašības.		ietekmē), nosaka sablīvēšanās koeficientu beramkravām. Pēc uzdevuma izpildes rezultātus prezentē grupā, lietojot speciālo terminoloģiju. Var izmantot dažādu beramkravu paraugus ar dažādu fizikālo struktūru.
		1.2.3. Lejamkravu veidi, to īpašības ietekmējošie fizikālie un ķīmiskie faktori.	Pēc parauga apraksta dotās lejamkravas īpašības un faktorus, kas var ietekmēt kravu fizikālās un ķīmiskās īpašības.	Atbilstoši darba uzdevumam patstāvīgi apraksta dotās lejamkravas īpašības un faktorus, kas var ietekmēt kravu fizikālās un ķīmiskās īpašības.	Pārrunas.	Izglītojamie analizē un pārrunā videomateriālus par dažādu lejamkravu veidiem, to sastāvu.
		1.2.4. Dažādu kravu īpatnējais iekraušanas tilpums un tilpumsvara jēdziens kravas daudzuma noteikšanā.	Atbilstoši darba uzdevumam veic vienkāršus aprēķinus kravas tilpuma un svara noteikšanai, pielietojot dotos tilpumsvara koeficientus.	Atbilstoši darba uzdevumam patstāvīgi aprēķina kravas tilpumu un svaru, izmantojot īpatnējās iekraušanas koeficientus un citus kravas raksturlielumus. Nosaka dotajam kravas veidam piemērotāko transportlīdzekļa kravas telpu.	Patstāvīgais darbs.	Izglītojamie risina uzdevumus par dažādu kravu tilpumsvara aprēķiniem un nosaka piemērotāko un atbilstošāko transporta vienību racionālai kravas transportēšanai.
2. Spēj: atpazīt īpaša režīma kravu grupas. Zina: īpaša režīma kravu grupas, to	2.1. Īpaša režīma kravas, to īpašības, marķējumi un faktori, kas var ietekmēt kravu	2.1.1. Ātri bojājošās kravas un pārtikas produkti, to īpašības ietekmējošie fizikālie un ķīmiskie faktori.	Atpazīst dažādas ātri bojājošās kravas un apraksta to atšķirīgās īpašības atbilstoši šo kravu aprites	Atpazīst dažādas ātri bojājošās kravas un apraksta to atšķirīgās īpašības atbilstoši šo kravu aprites	Situācijas analīze.	Izglītojamie saņem situāciju uzdevumu aprakstus par dažādām ātri bojājošām kravām, patstāvīgi (strādājot pāros)

Eiropas Sociālā fonda projekts "Nozaru kvalifikācijas sistēmas izveide un profesionālās izglītības efektivitātes un kvalitātes paaugstināšana"
(vienošanās Nr.2010/0274/1DP/1.2.1.1.1/10/IPIA/VIAA/001)

<p>Īpašības, marķējumus, īpaša režīma kravu aprites noteikumus un faktorus, kas var ietekmēt kravu fizikālās un ķīmiskās īpašības.</p> <p>Izprot: īpaša režīma kravu aprites noteikumu neievērošanas sekas attiecībā uz kravas, cilvēku un vides drošību.</p>	<p>fizikālās un ķīmiskās īpašības.</p> <p>(18% no moduļa kopējā apjoma)</p>		noteikumiem.	noteikumiem, pamato to neievērošanas sekas.		novērtē kravas fizikālās, ķīmiskās īpašības, to izmaiņas mitruma, augstu vai zemu temperatūru ietekmē. Pēc uzdevuma izpildes rezultātus prezentē grupā, lietojot speciālo terminoloģiju.
		2.1.2. Ātri bojājošos kravu marķējumi un speciālās iekārtas saskaņā ar ATP.	Atpazīst ātri bojājošos kravu marķējumus un nolasa tajos esošo informāciju.	Atpazīst un izskaidro ātri bojājošos kravu marķējumus un zina to izvietojumu uz kravas, identificējot kravu.	Darbs ar informāciju.	Izglītojamie, strādājot uz attēlu bāzes vai ar ātri bojājošos kravu marķējumiem, aprakstoši demonstrē raksturīgos ātri bojājošos kravu un to pārvadāšanai/uzglabāšanai lietojamus marķējumus, izskaidro to nozīmi un raksturo speciālās iekārtas (saskaņā ar ATP) dažādām ātri bojājošām kravām.
		2.1.3. Bīstamās kravas, to bīstamības kritēriji un klasifikācija pēc ADR.	Atpazīst bīstamas vielas un to izstrādājumus pēc to bīstamības kritērijiem, identificē atbilstošo bīstamības klasi pēc ADR.	Raksturo dažādu bīstamo vielu, to izstrādājumu kravu bīstamības kritērijus, identificē atbilstošo bīstamības klasi pēc ADR un apraksta to riskus attiecībā uz kravas, cilvēku un vides drošību.	Mācību ekskursija.	Mācību ekskursijas laikā uz saldētavu vai augļu/dārzeņu noliktavu izglītojamie veic novērojumus, darba lapās pieraksta informāciju un mērījumus no īpaša režīma kravu iekārtām.
		2.1.4. Bīstamo kravu iepakojšanas,	Atpazīst bīstamo kravu marķējumus uz kravas	Nolasa un izskaidro bīstamo kravu	Darbs ar informāciju.	Izglītojamie saņem bīstamo vielu un

Eiropas Sociālā fonda projekts "Nozaru kvalifikācijas sistēmas izveide un profesionālās izglītības efektivitātes un kvalitātes paaugstināšana"
(vienošanās Nr.2010/0274/IDP/1.2.1.1.1/10/IPIA/VIAA/001)

		marķēšanas nosacījumi un speciālās iekārtas drošai kravu aprītei.	un speciālām transportēšanas iekārtām, nolasa avārijas kartiņā esošo informāciju.	marķējumus uz kravas un speciālām transportēšanas iekārtām, zina to izvietojumu uz kravas, identificējot kravu. Ievēro avārijas kartiņā esošo informāciju.		izstrādājumu sarakstu (vismaz 15-20 dažādus nosaukumus), raksturo to bīstamības kritērijus, identificē atbilstošo bīstamības klasi (pēc ADR) un apraksta to riskus attiecībā uz kravas, cilvēku un vides drošību.
		2.1.5. Lielgabarīta un smagsvara kravas un to apzīmēšana.	Atpazīst lielgabarīta un smagsvara kravas raksturojošos parametrus un izskaidro, kādi apzīmējumi kravai un transportlīdzeklim nepieciešami.	Patstāvīgi raksturo lielgabarīta un smagsvara kravas parametrus un pielieto nepieciešamos apzīmējumus kravai un transportlīdzeklim saskaņā ar noteikumiem.	Praktiskais darbs.	Izglītojamie uz attēlu bāzes atpazīst, aprakstoši nolasa un izskaidro raksturīgo bīstamo kravu un to pārvadāšanai/uzglabāšanai lietojamus marķējumus (saskaņā ar ANO ekspertu padomes nolīgumiem un avārijas kartiņā esošo informāciju), zina to izvietojumu un nozīmi uz speciālām transportēšanas iekārtām.
			Aprēķina atļaujas cenu kravas transportēšanai pa Latvijas ceļiem.	Aprēķina atļaujas cenu kravas transportēšanai pa Latvijas ceļiem, izskaidro aprēķina gaitu.		
	2.2. Īpaša režīma kravu aprītes vizuālie un mehāniskie novērtēšanas paņēmieni. (5% no moduļa kopējā apjoma)	2.2.1. Vizuālie (bīstamības marķējumi, noplūdes) un mehāniskie (termoiekārtu darbības režīma atbilstības kontrole, mitruma %, spiediena, izgarojumu koncentrācijas	Nosauc vizuālos un mehāniskos īpaša režīma kravu novērtēšanas paņēmienus.	Raksturo ienākošo materiālu vizuālos un mehāniskos īpaša režīma kravu novērtēšanas paņēmienus. Fiksē ienākošo materiālu pārbaudes rezultātu saskaņā ar noteikumiem.	Mācību ekskursija.	Mācību ekskursijas laikā uz transporta uzņēmumu izglītojamie veic novērojumus un darba lapās pieraksta informāciju par bīstamo kravu uzglabāšanas/transportēšanas iekārtām.
					Patstāvīgais darbs.	Izglītojamie pēc lielgabarīta/ smagsvara

Eiropas Sociālā fonda projekts "Nozaru kvalifikācijas sistēmas izveide un profesionālās izglītības efektivitātes un kvalitātes paaugstināšana"
(vienošanās Nr.2010/0274/1DP/1.2.1.1.1/10/IPIA/VIAA/001)

		mērījumi) īpaša režīma kravu novērtēšanas paņēmieni.				kravas attēla un dotajiem parametriem raksturo kravu īpašības, drošības riskus un pielieto kravu un transporta apzīmēšanu saskaņā ar noteikumiem. Aprēķina atļaujas cenu kravu transportēšanai pa Latvijas ceļiem.
					Mācību ekskursija.	Mācību ekskursijas laikā uz bīstamo kravu pārkraušanas uzņēmumu izglītojamie individuāli vai pāros veic praktiskus novērojumus dabā (ostā, dzelzceļa terminālī, kravu laukumos vai maģistrāļu tuvumā), kur tiek pārkrautas bīstamās kravas, darba lapā pieraksta informāciju, veiktos mērījumus un iespēju robežās izdara fotouzņēmumus vai īsus video par kādu īpaša režīma kravu.
3. Spēj: novērtēt kravu stiprinājumu, nosūtīt un pieņemt kravas. Zina: kravu nostiprināšanas drošības prasību	3.1. Kravu izvietošana un nostiprināšana, nosūtīt un pieņemt kravas no dažādiem sauszemes transportlīdzekļiem.	3.1.1. Kravu izvietošana un nostiprināšana, nosūtīt un pieņemt kravas autotransporta kravas telpā un konteineros.	Izvieta un nostiprina nosūtāmās kravas, pielietojot nostiprināšanas paņēmienus/tehnoloģiju atbilstoši kravu veidam autotransporta līdzeklī vai konteinerā,	Patstāvīgi izvieta un nostiprina nosūtāmās kravas, pielietojot nostiprināšanas paņēmienus/tehnoloģiju atbilstoši kravu veidam autotransportlīdzeklī	Praktiskais darbs.	Izglītojamie strādā ar vizuālo materiālu un mēģina saskatīt kravu nostiprināšanas kļūdas. Veic praktiskus uzdevumus ar kastēm, apaļiem priekšmetiem, gabalkravām, saliekot un

Eiropas Sociālā fonda projekts "Nozaru kvalifikācijas sistēmas izveide un profesionālās izglītības efektivitātes un kvalitātes paaugstināšana"
(vienošanās Nr.2010/0274/1DP/1.2.1.1.1/10/IPIA/VIAA/001)

<p>normas un noteikumus, kravu nostiprināšanas paņēmienus, izmantojamās palīgīdzekļus un palīgmateriālus.</p> <p>Izprot: atbilstoša kravas stiprinājuma nozīmi drošai kravas aprītei.</p>	(12 % no moduļa kopējā apjoma)		pielieto atstiprināšanas paņēmienus.	vai konteinerā un novērtē stiprinājumus, pieņemot kravu, un atstiprina to.		nostiprinot tās pārvadāšanai kravas telpā.
		3.1.2. Kravu izvietošana un nostiprināšana, nosūtot un pieņemot kravas uz dzelzceļa ritošā sastāva.	Apraksta nosūtāmās kravas nostiprināšanas paņēmienus/tehnoloģiju atbilstoši kravas veidam dzelzceļa ritošajā sastāvā un novērtē stiprinājumus, pieņemot kravu, pielieto arī atstiprināšanas paņēmienus. Ievēro darba drošību.	Patstāvīgi izvieto un nostiprina nosūtāmās kravas, pielietojot nostiprināšanas paņēmienus/tehnoloģiju atbilstoši kravas veidam dzelzceļa ritošajā sastāvā, un novērtē stiprinājumus pieņemot kravu un atstiprina to. Ievēro darba drošību.	Mācību ekskursija.	Mācību ekskursijas laikā uz kravas termināli izglītojamie veic vērojumu mācību ekskursijā kravas terminālī vai noliktavā, kur notiek kravas iekraušana dažādos sauszemes transportlīdzekļos (arī dzelzceļa vagonos), izdara nostiprināto kravu fotouzņēmumus. Pēc novērojumiem un fotogrāfijām darba grupā novērtē stiprinājumu atbilstību noteikumiem, diskutē un analizē kļūdas.
		3.1.3. Kravu nostiprināšanā izmantojamie palīgīdzekļi un palīgmateriāli un to nozīme drošai kravas aprītei.	Nosaka un izvēlas dažādu veidu palīgīdzekļus un atbilstošos palīgmateriālus kravu nostiprināšanai.	Patstāvīgi nosaka un izvēlas dažādu veidu palīgīdzekļus un atbilstošos palīgmateriālus kravu nostiprināšanai.	Situācijas analīze.	Izglītojamie reālā darba vidē noliktavā, kravas terminālī vai ostas kravas laukumā vēro, analizē un praktiski piedalās situācijās, kurās dažāda veida kravas pareizi praktiski jāsaliek transporta vienībā un jānostiprina.

Eiropas Sociālā fonda projekts "Nozaru kvalifikācijas sistēmas izveide un profesionālās izglītības efektivitātes un kvalitātes paaugstināšana"
(vienošanās Nr.2010/0274/1DP/1.2.1.1.1/10/IPIA/VIAA/001)

			Nostiprina kravu izmantojot palīg līdzekļus un palīgmateriālus, ievērojot darba drošību.	Nostiprina kravu, izmantojot palīg līdzekļus un palīgmateriālus, paskaidro to nozīmi drošai kravas aprītei. un novērtē lietošanas drošību atbilstoši situācijai.	Praktiskais darbs.	Izglītojamie praktiski pielieto nostiprināšanas palīg līdzekļus un palīgmateriālus, ievērojot drošības prasību normas un noteikumus. Tiek filmētas praktiskās nodarbības darba vidē, pārrunātas kļūdas un izskaidrota kravu pareizas nostiprināšanas nozīme drošai kravas aprītei.
4. Spēj: ievērot kravu marķējumus un manipulāciju zīmes. Zina: manipulāciju zīmju un kravu marķējumu nozīmi, marķēšanas nacionālo un starptautisko normatīvo aktu prasības. Izprot: riskus, ko rada manipulāciju zīmju un kravu marķējumu neievērošana to aprītes procesā, sevišķi īpaša režīma kravām.	4.1. Kravu marķējumi un manipulāciju zīmes. (8% no moduļa kopējā apjoma)	4.1.1. Kravu marķējumu uzlikšanas veidi, tajos iekļautā pamatinformācija un papildinformācija.	Pielieto dažādus kravu marķējumu uzlikšanas veidus, ievēro tajos iekļautās pamatinformācijas un papildinformācijas prasības.	Patstāvīgi pielieto dažādus kravu marķējumus, ievērojot to pielietošanas prasības, un pārbauda marķējumos iekļauto informāciju ienākošajām kravām.	Praktiskais darbs.	Darba uzdevumā dotajām kravām izglītojamie elektroniski sagatavo informatīvo marķējumu kravai uzlīmes veidā un apzīmē ar tām kravu.
		4.1.2. Manipulāciju zīmes un to nozīme.	Pielieto manipulāciju zīmes dažādām kravām un izskaidro riskus, ko rada manipulāciju zīmju un kravu marķējumu neievērošana.	Patstāvīgi pielieto manipulāciju zīmes dažādām kravām un novērtē riskus, ko rada manipulāciju zīmju un kravu marķējumu neievērošana to aprītes procesā, sevišķi īpaša režīma kravām.	Praktiskais darbs.	Darba uzdevumā dotajām kravām izglītojamie kombinē atbilstošās manipulāciju zīmes un apzīmē ar tām kravu.
5. Spēj: nolasīt kodu kravas pieņemšanas un komplektēšanas	5.1. Svītrkodu sistēma preču un kravu identificēšanā.	5.1.1. Svītrkodu veidi un uzbūve.	Nosauca svītrkodu veidus un paskaidro to uzbūvi.	Raksturo dažādus svītrkodu veidus un apraksta tajos ietverto	Praktiskais darbs.	Izglītojamie atrod (izgriež no dažādu preču iepakojumiem, fotografē,

Eiropas Sociālā fonda projekts "Nozaru kvalifikācijas sistēmas izveide un profesionālās izglītības efektivitātes un kvalitātes paaugstināšana"
(vienošanās Nr.2010/0274/1DP/1.2.1.1.1/10/IPIA/VIAA/001)

<p>darbos.</p> <p>Zina: mobilo ierīču darbības principus un veidus, iespējamās darba operācijas, nolasītās informācijas pārvešanas paņēmienus uz specifiskajām noliktavas datorprogrammām.</p> <p>Izprot: kodu sistēmas nozīmi preču identificēšanā un uzskaitē.</p>	<p>(7 % no moduļa kopējā apjoma)</p>			informāciju preču identificēšanā.		sameklē internetā) un uz lapām uzlīmē dažādus svītrkodus, apraksta katru svītrkoda veidu un paskaidro tajos ietverto informāciju.
		5.1.2. Svītrkoda uzlikšana un lietošana.	Uzliek un nolasa dažādus svītrkodus kravas pieņemšanas un komplektēšanas darbos, tai skaitā gadījumos, kad tiek mainīts svītrkoda saturs, izmantojot dažādus svītrkodu uzlikšanas, nolasīšanas paņēmienus uz/no dažādām virsmām.	Patstāvīgi uzliek un nolasa dažādus svītrkodu kravas pieņemšanas un komplektēšanas darbos, tai skaitā gadījumos, kad tiek mainīts svītrkoda saturs, izmantojot dažādus svītrkodu uzlikšanas, nolasīšanas paņēmienus uz/no dažādām virsmām, un identificē precīzi noliktavas uzskaites datorprogrammā.	Praktiskais darbs.	Praktiskais uzdevums kādā celtniecības preču veikalā – atrast preces, iepakojumus un loģistikas etiķetes uz paletēm ar dažādiem svītrkodiem. Komunicējot ar darbiniekiem, noskaidrot kādas mobilās ierīces tiek pielietotas darba operācijās, uz kādām noliktavas datorprogrammām tās tiek pārnestas.
	5.2. Mobilās svītrkodu nolasīšanas ierīces un informācijas pārvešana.	5.2.1. Mobilo svītrkodu nolasīšanas ierīču/skeneru veidi un darbības princips informācijas pārvešanai.	Nolasa svītrkodus preču kravas pieņemšanas un komplektēšanas darbos, pielietojot svītrkodu nolasīšanas ierīces/skenerus informācijas pārvešanai.	Patstāvīgi nolasa svītrkodus preču kravas pieņemšanas un komplektēšanas darbos, pielietojot svītrkodu nolasīšanas ierīces/skenerus informācijas pārvešanai, un paskaidro to darbības principu.	Praktiskais darbs.	Izglītojamie reālā darba vidē praktizējas svītrkodu nolasīšanā ar mobilām svītrkodu nolasīšanas ierīcēm.
	<p>(4 % no moduļa kopējā apjoma)</p>					

Eiropas Sociālā fonda projekts "Nozaru kvalifikācijas sistēmas izveide un profesionālās izglītības efektivitātes un kvalitātes paaugstināšana"
(vienošanās Nr.2010/0274/IDP/1.2.1.1.1/10/IPIA/VIAA/001)

<p>6. Spēj: izvērtēt kravas atbilstību pavaddokumentiem.</p> <p>Zina: kravas pavaddokumentos ietverto informāciju, rīcību kravas un pavaddokumentu neatbilstību gadījumā.</p> <p>Izprot: kravas un tās pavaddokumentu atbilstības noteikšanas nepieciešamību kravas pārvietošanas organizēšanā.</p>	<p>6.1. Kravas atbilstība pavaddokumentiem.</p> <p>(8% no moduļa kopējā apjoma)</p>	<p>6.1.1. Kravu pavaddokumentu veidi un to saturs.</p>	<p>Izvērtē ienākošās kravas atbilstību pavaddokumentiem.</p>	<p>Izvērtē ienākošās kravas atbilstību pavaddokumentiem un izskaidro to saturu.</p>	<p>Diskusija.</p>	<p>Izglītojamie diskutē par tēmu "Nepilnīgi, nepareizi vai neatbilstoši pavaddokumentiem piegādāto kravu apstrāde". Tiek analizēti dažādi dokumentu un kravas neatbilstību veidi.</p>
		<p>6.1.2. Kravas pieņemšanas procesi un to secība.</p>	<p>Piedalās kravu pieņemšanas procesā un nosaka kravas un pavaddokumentu neatbilstību.</p>	<p>Patstāvīgi pieņem kravas un rīkojas kravas un pavaddokumentu neatbilstību gadījumā, organizējot kravas pārvietošanu, pamato rīcību.</p>	<p>Praktiskais darbs.</p>	<p>Izglītojamie sadalās pa pāriem un aizpilda kravas pavaddokumentus darba uzdevumā noteiktai kravai, nosaka atsevišķas neatbilstības un apmainās ar kravu pavaddokumentiem ar kādu citu pāri, un imitē atbilstošu rīcību kravas un pavaddokumentu neatbilstību gadījumā.</p>
<p>7. Spēj: identificēt bojātu un norakstāmu kravu.</p> <p>Zina: bojātas vai norakstāmas kravas identificēšanas paņēmienus, rīcību bojātas un norakstāmas kravas gadījumā saskaņā ar instrukciju.</p>	<p>7.1. Bojātu un norakstāmu kravu identificēšana.</p> <p>(7% no moduļa kopējā apjoma)</p>	<p>7.1.1. Bojātas un norakstāmas kravas identificēšanas paņēmieni.</p>	<p>Identificē bojātu vai norakstāmu kravu.</p>	<p>Identificē bojātu vai norakstāmu kravu un rīkojas saskaņā ar instrukciju.</p>	<p>Praktiskais darbs.</p>	<p>Izglītojamie individuāli vai grupā patstāvīgi veic novērojumus un vāc informāciju par kāda uzņēmuma vai veikala - noliktavas bojātas/norakstāmas produkcijas identificēšanu, veido simboliskus uzskates līdzekļus un tos izmanto diskusijās.</p>
		<p>7.1.2. Preču norakstīšanas, atgriešanas un reklamācijas gadījumi.</p>	<p>Identificē iespējamo preču norakstīšanas, atgriešanas vai reklamācijas gadījumu norādītajai kravai.</p>	<p>Patstāvīgi identificē iespējamās preču norakstīšanas, atgriešanas vai reklamācijas gadījumus dažādām kravām.</p>		

Eiropas Sociālā fonda projekts "Nozaru kvalifikācijas sistēmas izveide un profesionālās izglītības efektivitātes un kvalitātes paaugstināšana"
(vienošanās Nr.2010/0274/IDP/1.2.1.1.1/10/IPIA/VIAA/001)

Izprot: savu kompetenci preču norakstīšanas, atgriešanas un reklamācijas gadījumos saskaņā ar instrukcijām.			Sastāda preču zaudējumu vai bojājumu aktu vai norakstīšanas aktu, atgriešanas dokumentu vai reklamāciju norādītajai kravai.	Sastāda preču zaudējumu vai bojājumu aktu vai norakstīšanas aktu, atgriešanas dokumentu vai reklamāciju norādītajai kravai un rīkojas saskaņā ar instrukciju.		Sastāda reklamāciju vai zaudējumu un bojājumu norakstīšanas aktu pēc pedagoga norādījuma.
8. Spēj: sadarbībā ar citiem darbiniekiem vai ekspertiem izvērtēt kravas un to transportēšanas līdzekļu defektus, kravas bojājumus un zudumus. Zina: kravu veidus, kravas transportēšanas riskus, kravas un to transportēšanas līdzekļu defektu pazīmes, darbinieku un ekspertu kompetenci kravas defektu izvērtēšanā.	8.1. Kravas un to transportēšanas līdzekļu defektu izvērtēšana. (6% no moduļa kopējā apjoma)	8.1.1. Dažādu kravu veidu un to transportēšanas līdzekļu iespējamie defekti un tos raksturojošās pazīmes.	Atbilstoši darba uzdevumam izvērtē kravas un to transportēšanas līdzekļu defektus pēc tos raksturojošām pazīmēm.	Atbilstoši darba uzdevumam izvērtē kravas un to transportēšanas līdzekļu defektus pēc tos raksturojošām pazīmēm. Sadarbībā ar citiem darbiniekiem konstatē un fiksē tos saskaņā ar instrukcijām.	Praktiskais darbs.	Izglītojamie veic praktisku uzdevumu "Glābsim kravu!". Pēc dažādu kravas un to transportēšanas līdzekļu defektu fiksēšanas un apstrādes instrukcijām izglītojamie izveido un modelē secīgu darbību ķēdi (tīklu) no dažādu apmēru un veida defekta konstatēšanas brīža kravai vai to transportēšanas līdzekļiem līdz eksperta piesaistei.
		8.1.2. Kravas defektu izvērtēšanas eksperti un to kompetence.	Raksturo dažādu ekspertu atšķirīgās kompetences kravas defektu izvērtēšanā.	Raksturo un pamato dažādu ekspertu atšķirīgās kompetences kravas defektu izvērtēšanā.		
Izprot: nepieciešamību savlaicīgi konstatēt kravas un to transportēšanas līdzekļu defektus, kravas bojājumus,	8.2. Kravas bojājumi un zudumi. (2% no moduļa kopējā apjoma)	8.2.1. Kravas bojājumu veidi, kravas zudumi un to normas.	Atšķir kravas zudumus no kravas bojājumiem.	Atšķir kravas zudumus no kravas bojājumiem, aprēķina to apjomus un salīdzina ar atbilstošām pieļaujamām normām.	Praktiskais darbs.	Izglītojamie aprēķina dažādu apmēru un veida bojājumu un zaudējumu apmērus, nosaka pieļaujamās zudumu normas un salīdzina ar uzdevumā minētajiem faktiskajiem apmēriem.

Eiropas Sociālā fonda projekts "Nozaru kvalifikācijas sistēmas izveide un profesionālās izglītības efektivitātes un kvalitātes paaugstināšana"
(vienošanās Nr.2010/0274/IDP/1.2.1.1.1/10/IPIA/VIAA/001)

zudumus un savu kompetenci neatbilstošas kravas saņemšanas gadījumā saskaņā ar instrukcijām.						
--	--	--	--	--	--	--

Ieteicamie avoti

Autopārvadājumu likums [skatīts 2015. gada 6. janvārī]. Pieejams: <http://likumi.lv/doc.php?id=36720/>

Birze M., Kūms A., Transporta mācība I. – Liepāja: SIA Jelgavas tipogrāfija, 2008.

Birzietis G. Pārvadājumi: Mācību līdzeklis. – Jelgava: LLU, 2008.

Bīstamo kravu pārvadājumi pa dzelzceļu (SMGS pielikumi) [skatīts 2015. gada 5. februārī]. Pieejams: <http://ldzcargo.ldz.lv/lv/content/smgs-2pielikums-b%C4%ABstamo-kravu-p%C4%81rvad%C4%81jumu-noteikumi-piem%C4%93rojams-no-2013-gada-1j%C5%ABlija-krievu/>

Darba aizsardzības likums [skatīts 2014. gada 21. novembrī]. Pieejams: <http://likumi.lv/doc.php?id=26020/>

Eiropas nolīgums par starptautiskiem bīstamu kravu autopārvadājumiem (ADR) [skatīts 2015. gada 5. februārī]. Pieejams: <http://likumi.lv/doc.php?id=224506/>

Konvencija par kravu starptautisko autopārvadājumu līgumu (CMR) [skatīts 2014. gada 7. decembrī]. Pieejams: <http://likumi.lv/ta/lv/starptautiskie-ligumi/id/673/>

Ministru kabineta 2010. gada 28. decembra noteikumi Nr. 1228 "Noteikumi par lielgabarīta un smagsvara pārvadājumiem" [skatīts 2014. gada 14. novembrī]. Pieejams: <http://likumi.lv/doc.php?id=223617/>

Ministru kabineta 1999. gada 11. maija noteikumi Nr. 166 "Noteikumi par gabalkravu izvietošanu un nostiprināšanu autopārvadājumos" [skatīts 2014. gada 27. decembrī]. Pieejams: <http://likumi.lv/doc.php?id=24349/>

Nolīgums par ātri bojājošos pārtikas produktu starptautiskajiem pārvadājumiem un par speciālām iekārtām, kas izmantojamas šajos pārvadājumos (ATP konvencija) [skatīts 2014. gada 14. novembrī]. Pieejams: <http://likumi.lv/doc.php?id=68162/>

Preču un pakalpojumu drošuma likums [skatīts 2014. gada 14. novembrī]. Pieejams: <http://likumi.lv/doc.php?id=87664/>

Sprancmanis N., Birze M., Uzņēmējdarbības loģistikas pamati. – Liepāja: SIA Jelgavas tipogrāfija, 2008.

European Commission. European Best Practice Guidelines on Cargo Securing for Road Transport [skatīts 2015. gada 5. februārī]. Pieejams: http://ec.europa.eu/transport/road_safety/vehicles/doc/cargo_securing_guidelines_en.pdf

Eiropas Sociālā fonda projekts "Nozaru kvalifikācijas sistēmas izveide un profesionālās izglītības efektivitātes un kvalitātes paaugstināšana"
(vienošanās Nr.2010/0274/1DP/1.2.1.1.1/10/IPIA/VIAA/001)

MODUĻA "Kravas sagatavošana pārvietošanai" APRAKSTS

Moduļa mērķis	Attīstīt izglītojamo spējas sagatavot kravu pārvietošanai, atbilstoši noteikumiem, darba drošībai, kravas un kravas telpas specifikai.
Moduļa uzdevumi	Attīstīt izglītojamo prasmes: 1. Veikt kravas fizisko uzmērīšanu un izprast kravas mērījumu fiksēšanas nozīmi loģistikas plānošanā un drošas kravu aprites nodrošināšanā. 2. Nostiprināt kravu, uzlikt un noņemt kravas un transporta nodrošinājumus, kā arī nolasīt uz tiem esošo informāciju. 3. Piemērot sanitārās un higiēnas normas kravas iekraušanas un izkraušanas procesā un novērst specifiskos darba vides riska faktorus savas kompetences ietvaros.
Moduļa ieejas nosacījumi	Apgūti moduļi "Kravu izvietošana noliktavā" un "Kravu identificēšana".
Moduļa apguves novērtēšana	Moduļa apguves noslēgumā izglītojamie kārtu ieskaiti, kurā ir ietverta teorētisko zināšanu pārbaude un praktiskie darbi. Ieskaites teorētiskajā daļā izglītojamais pilda testu kontrolei/paškontrolei, bet praktiskajā daļā – projekta darbs (izglītojamie pēc dotā loģistikas pasūtījuma, sastāda kravas plānu (apkopo informāciju, veic nepieciešamos aprēķinus kravas telpas racionālai izmantošanai, zīmē kravas plānu, apraksta kravas iekraušanas, stiprināšanas, plombēšanas darbu gaitu un paņēmienus, apraksta transportēšanas nosacījumus un drošus darba paņēmienus, secina un izvērtē paveikto, projekta darbu izglītojamie prezentē, lietojot vizuālos uzskates līdzekļus, piemēram, kravas plāna maketu, zīmējumu)).
Moduļa nozīme un vieta kartē	Modulis "Kravas sagatavošana pārvietošanai" ir A daļas modulis. Pēc moduļa "Kravas sagatavošana pārvietošanai" apguves seko B daļas moduļu apguve.

Eiropas Sociālā fonda projekts "Nozaru kvalifikācijas sistēmas izveide un profesionālās izglītības efektivitātes un kvalitātes paaugstināšana"
(vienošanās Nr.2010/0274/1DP/1.2.1.1.1/10/IPIA/VIAA/001)

MODUĻA "Kravas sagatavošana pārvietošanai" SATURS

Sasniedzamais rezultāts	Temats	Ieteicamais saturs	Mācību sasniegumu apguves līmeņu apraksti		Metodiskais nodrošinājums	
			Vidējs apguves līmenis	Optimāls apguves līmenis	Metodiskie paņēmieni un mācību organizācijas formas	Idejas īstenošanai
<p>1. Spēj: veikt kravas fizisko uzmērīšanu.</p> <p>Zina: kravas uzmērīšanas paņēmienus, kravas fizisko parametru aprēķina veidus, mērinstrumentu veidus un pielietošanu, temperatūras, mitruma un spiediena kontroles mērinstrumentu veidus un to lietošanu.</p> <p>Izprot: fizisko mērījumu aprēķinu saistību ar kravas telpu racionālu izmantošanu un</p>	<p>1.1. Kravu fiziskā uzmērīšana.</p> <p>(15% no moduļa kopējā apjoma)</p>	1.1.1. Kravu uzmērīšana.	Izvēlas mērinstrumentus un kravu uzmērīšanas paņēmienus, sagatavojot kravu transportēšanai.	Izvēlas piemērotākos mērinstrumentus un kravu uzmērīšanas paņēmienus, sagatavojot konkrētu kravu transportēšanai.	Patstāvīgais darbs.	Izglītojamie analizē prezentācijas par kravu uzmērīšanas paņēmieniem, mērinstrumentu veidiem, to pielietošanu un pieraksta turpinājumu iepriekš dotajos nepabeigtajos teikumos un tabulās.
		1.1.2. Kravu parametru aprēķini.	Veic kravas fizisko uzmērīšanu, fiksē mērījumus un izmanto aprēķinus kravas telpas racionālai aizpildīšanai.	Veic kravas fizisko uzmērīšanu, fiksē mērījumus un izmanto aprēķinus kravas telpas racionālai aizpildīšanai un kravas veidam atbilstošu apstākļu nodrošināšanai.	Praktiskais darbs darba vietā.	Izglītojamie tiek ar nozares speciālistiem (noliktavas pārzini, loģistikas speciālistu, dokeru utt.) noliktavā, terminālā, kravas iekraukšanas vietā, kur pēc speciālista paraugdemonstrējuma, izglītojamie veic kravas fizisko uzmērīšanu, pielietojot dažādus mērinstrumentus, fiksē mērījumus tabulās, pārrunā un diskutē ar speciālistu.

Eiropas Sociālā fonda projekts "Nozaru kvalifikācijas sistēmas izveide un profesionālās izglītības efektivitātes un kvalitātes paaugstināšana"
(vienošanās Nr.2010/0274/1DP/1.2.1.1.1/10/IPIA/VIAA/001)

kravas veidam atbilstošu apstākļu nodrošināšanu.					Mērījumu, aprēķinu veikšana.	Praktiskajā darbā iegūtos kravas uzmērīšanas datus izglītojamie izmanto aprēķiniem, sastādot kravas plānu pēc iepriekš iedotā uzdevuma. Pēc tam izglītojamie savstarpēji salīdzina aprēķinus un pārbauda rezultātus pēc speciālista parauga.
2. Spēj: fiksēt kravas fizikālos mērījumus. Zina: kravas fizikālo mērījumu fiksēšanas noteikumus un paņēmienus. Izprot: kravas fizikālo mērījumu fiksēšanas nozīmi loģistikas plānošanā un drošas kravu aprites nodrošināšanā.	2.1. Kravas fizikālie mērījumi. (25% no moduļa kopējā apjoma)	2.1.1. Kravu fizikālo mērījumu fiksēšanas noteikumi un paņēmieni. 2.1.2. Kravu fizikālo mērījumu fiksēšanas nozīme loģistikas plānošanā.	Fiksē kravu fizikālos mērījumu atbilstoši noteikumiem, izmantojot dažādus paņēmienus. Izskaidro kravas fizikālo mērījumu fiksēšanas nozīmi loģistikas plānošanā.	Fiksē kravu fizikālos mērījumus atbilstoši noteikumiem un izmantojot efektīvāko paņēmieni. Izskaidro ar piemēriem kravu fizikālo mērījumu fiksēšanas nozīmi loģistikas plānošanā un drošas kravu aprites nodrošināšanā.	Spēle.	Spēles "Mēri un fiksē" 1. kārtā izglītojamie sadalās pa pāriem. Katram pārim tiek iedota viena A4 formāta lapa, sērkociņu kastīte, divas dažādu izmēru monētas. Izglītojamajiem jāiztēlojas, ka lapa ir kravas telpa, bet sērkociņu kastīte un monētas – transportējamā prece. Izglītojamie mēra lapu, kastītes un monētas, fiksē mērījumus un, veicot nepieciešamos aprēķinus, nosaka maksimālo preču (monētu un kastīšu daudzumu), ko var iekraut vienā kārtā kravas telpā (salikt uz A4 formāta lapas). Iegūto rezultātu salīdzina ar citiem. Spēles "Mēri un fiksē" 2. kārtā izglītojamie pa

Eiropas Sociālā fonda projekts "Nozaru kvalifikācijas sistēmas izveide un profesionālās izglītības efektivitātes un kvalitātes paaugstināšana"
(vienošanās Nr.2010/0274/1DP/1.2.1.1.1/10/IPIA/VIAA/001)

						<p>pāriem pēc iepriekš dota produkcijas apraksta aprēķina, cik šo preču var uzkraut uz standarta paletes - produkcija vienā kārtā, tad vairākās kārtās, ņemot vērā ierobežojumus (svara, pēc augstuma utt.). Spēles "Mēri un fiksē" 3. kārtā izglītojamie veic nepieciešamos aprēķinus un veido kravas plānu - aprēķināto palešu (ar precī) iekraušana standarta puspiekabē, konteinerī, ņemot vērā ierobežojumus (svars, augstums, speciālie apzīmējumi uz produkcijas). Spēlē uzvar tie, kuri sastādījuši racionālāko kravas plānu.</p>
<p>3. Spēj: nostiprināt kravu.</p> <p>Zina: kravas nostiprināšanas drošības prasību normas un noteikumus, atšķirīgus kravu nostiprināšanas paņēmienus,</p>	<p>3.1. Kravu nostiprināšana.</p> <p>(25% no moduļa kopējā apjoma)</p>	<p>3.1.1. Kravu nostiprināšana, piemērojot drošības prasību normas un noteikumus.</p>	<p>Nostiprina kravu, piemēro drošības prasību normas un noteikumus kravu nostiprināšanas procesā.</p>	<p>Nostiprina kravu, piemēro drošības prasību normas un noteikumus kravu nostiprināšanas procesā un pamato to nepieciešamību.</p>	<p>Patstāvīgais darbs.</p>	<p>Izglītojamie pēc iepriekš dotā loģistikas pasūtījuma elektroniskajā vidē apkopo informāciju par kravu nostiprināšanas drošības prasībām, noteikumiem, palīg līdzekļiem un palīgmateriāliem, kas nepieciešama, lai sagatavotu konkrēto kravu pārvietošanai.</p>

Eiropas Sociālā fonda projekts "Nozaru kvalifikācijas sistēmas izveide un profesionālās izglītības efektivitātes un kvalitātes paaugstināšana"
(vienošanās Nr.2010/0274/1DP/1.2.1.1.1/10/IPIA/VIAA/001)

izmantojamās palīg līdzekļus un palīg materiālus. Izprot: kravas nostiprināšanas paņēmieni, palīg līdzekļu un palīg materiālu pielietojumu.		3.1.2. Kravu nostiprināšana, pielietojot palīg līdzekļus, palīg materiālus.	Izmanto kravu nostiprināšanā palīg līdzekļus un palīg materiālus.	Izmanto efektīvākos paņēmienus, palīg līdzekļus un palīg materiālus kravu nostiprināšanā.	Vizualizēšana.	Izglītojamie pa pāriem pēc iepriekš dotiem datiem zīmē kravas plānu vai gatavo uzskates maketu, aprakstot un vizualizējot kravas nostiprināšanā izmantojamās paņēmieni, palīg līdzekļus un palīg materiālus atbilstoši prasībām un noteikumiem.
4. Spēj: uzlikt un noņemt kravas un transporta nodrošinājumus. Zina: kravu nodrošinājuma veidus un tehnoloģiju, kravas un transporta sagatavošanas paņēmienus nodrošinājuma uzlikšanai, kravas un transporta nodrošinājuma noņemšanas un	4.1. Kravu un transporta nodrošinājumi. (10% no moduļa kopējā apjoma)	4.1.1. Kravu nodrošinājumu veidi.	Atšķir kravu un transporta nodrošinājuma veidus.	Raksturo kravu un transporta nodrošinājuma veidus.	Mācību ekskursija.	Izglītojamie tiek ar muitas amatpersonu, kura klātienē izglītojamās iepazīstina ar muitas nodrošinājumu veidiem, izskaidro to uzlikšanas un noņemšanas procedūru un kārtību. Izglītojamie pieraksta iegūto informāciju un veic diskusiju ar muitas amatpersonu.
		4.1.2. Kravas un transporta nodrošinājuma	Uzliek un noņem kravas un transporta nodrošinājumus.	Uzliek un noņem kravas un transporta nodrošinājumus.	Krustvārdu mīklu veidošana un minēšana.	Mācību ekskursijas beigās izglītojamie sastāda krustvārdu mīklu par

Eiropas Sociālā fonda projekts "Nozaru kvalifikācijas sistēmas izveide un profesionālās izglītības efektivitātes un kvalitātes paaugstināšana"
(vienošanās Nr.2010/0274/1DP/1.2.1.1.1/10/IPIA/VIAA/001)

<p>fiksēšanas procedūru atbilstoši instrukcijai.</p> <p>Izprot: kravas un transporta nodrošinājuma noņemšanas instrukcijas ievērošanas nepieciešamību noliktavas darbu organizēšanā.</p>		uzlikšana, noņemšana un fiksēšana.	Izskaidro instrukcijas kravas un transporta nodrošinājuma uzlikšanas un noņemšanas procedūrā.	Piemēro instrukcijas kravas un transporta nodrošinājuma uzlikšanas, noņemšanas un fiksēšanas procedūrā.		kravas un transporta nodrošinājumu un, savstarpēji apmainoties, tās atrisina.
<p>5. Spēj: novērst specifiskos darba vides riska faktorus kravas iekraušanas un izkraušanas procesā savas kompetences ietvaros.</p> <p>Zina: kravu iekraušanas un izkraušanas specifiskos darba vides riska faktorus, to avotus un novēršanas paņēmienus.</p> <p>Izprot: drošu darba paņēmieni lietošanas ietekmi uz personīgo un citu personu drošību.</p>	<p>5.1. Drošu darba paņēmieni pielietošana.</p> <p>(20% no moduļa kopējā apjoma)</p>	5.1.1. Specifisko darba vides riska novēršana.	Novērš specifiskos darba vides riska faktorus savas kompetences ietvaros kravas iekraušanas un izkraušanas procesā.	Novērš specifiskos darba vides riska faktorus savas kompetences ietvaros kravas iekraušanas un izkraušanas procesā un pamato savu rīcību.	Informācijas tehnoloģiju izmantošana.	Izglītojamie, izmantojot specifisku programmu (interaktīvu simulāciju spēli), risina kravas iekraušanas un izkraušanas situācijas un novērš specifiskos darba vides riska faktorus savas kompetences ietvaros.
		5.1.2. Drošu darba paņēmieni pielietošana.	Pielieto drošus darba paņēmieni kravas iekraušanas un izkraušanas procesā.	Pielieto drošus darba paņēmieni kravas iekraušanas un izkraušanas procesā un izskaidro to ietekmi uz personu un kravu drošību.	Situācijas analīze.	Izglītojamie pēc dotās detalizētās reālās situācijas (piemēram, kravas apgāšanās kraušanas laikā, kas radījusi negatīvas sekas gan precei, gan videi, gan arī darbiniekiem) apraksta un analizē situāciju, nosakot faktorus, kas izraisījuši kravas apgāšanos. Izdara secinājumus un piedāvā savus priekšlikumus, kā

Eiropas Sociālā fonda projekts "Nozaru kvalifikācijas sistēmas izveide un profesionālās izglītības efektivitātes un kvalitātes paaugstināšana"
(vienošanās Nr.2010/0274/IDP/1.2.1.1.1/10/IPIA/VIAA/001)

						būtu bijis jārīkojas, lai šāda nelaime nenotiktu.
6. Spēj: ievērot sanitārās un higiēnas normas kravas iekraušanas un izkraušanas procesā. Zina: sanitārās un higiēnas prasības un to pielietošanu kravas iekraušanas un izkraušanas procesā. Izprot: sanitāro un higiēnas normu neievērošanas sekas.	6.1. Sanitārās un higiēnas normas kravu iekraušanas un izkraušanas procesā. (5% no moduļa kopējā apjoma)	6.1.1. Sanitāro un higiēnas prasību piemērošana kravu iekraušanas un izkraušanas procesā.	Piemēro sanitārās un higiēnas prasības iekraušanas un izkraušanas procesā.	Piemēro sanitārās un higiēnas prasības kravas iekraušanas un izkraušanas procesā un izskaidro ar piemēriem to neievērošanas sekas.	Apskats.	Izglītojamie apkopo informāciju par sanitārajām un higiēnas normu prasībām kādas konkrētas kravas iekraušanas un izkraušanas procesā. Secinājumus prezentē citiem, izmantojot informācijas tehnoloģijas.

Ieteicamie avoti

ADR konvencija [skatīts 2014. gada 7. decembrī]. Pieejams: <http://www.atd.lv/lat/normativieakti/starptautu%20noligumi/?doc=1501/>

Apsalons R. Loģistikas centru pārvaldība. – Rīga: Burtene, 2012.

Autopārvadājumu likums [skatīts 2014. gada 7. decembrī]. Pieejams: <http://likumi.lv/doc.php?id=36720/>

Darba aizsardzības likums [skatīts 2014. gada 21. novembrī]. Pieejams: <http://likumi.lv/doc.php?id=26020/>

Konvencija par kravu starptautisko autopārvadājumu līgumu (CMR) [skatīts 2014. gada 7. decembrī]. Pieejams: <http://likumi.lv/ta/lv/starptautiskie-ligumi/id/673/>

Ministru kabineta 2010. gada 6. jūlija noteikumi Nr. 618 "Dezinfekcijas, dezinfekcijas un deratizācijas noteikumi" [skatīts 2014. gada 11. decembrī]. Pieejams: <http://likumi.lv/doc.php?id=213318/>

Ministru kabineta 2003. gada 4. februāra noteikumi Nr. 70 "Dzelzceļa kravas pārvadājumu noteikumi" [skatīts 2014. gada 11. decembrī]. Pieejams: <http://likumi.lv/doc.php?id=71052/>

Ministru kabineta 2002. gada 9. decembra noteikumi Nr. 526 "Darba aizsardzības prasības, lietojot darba aprīkojumu" [skatīts 2014. gada 21. novembrī]. Pieejams: <http://likumi.lv/doc.php?id=69282/>

Ministru kabineta 2002. gada 20. augusta noteikumi Nr. 372 "Darba aizsardzības prasības, lietojot individuālos aizsardzības līdzekļus" [skatīts 2014. gada 21. novembrī]. Pieejams: <http://likumi.lv/doc.php?id=65619/>

Eiropas Sociālā fonda projekts "Nozaru kvalifikācijas sistēmas izveide un profesionālās izglītības efektivitātes un kvalitātes paaugstināšana"
(vienošanās Nr.2010/0274/1DP/1.2.1.1.1/10/IPIA/VIAA/001)

Ministru kabineta 1999. gada 11. maija noteikumi Nr. 166 "Noteikumi par gabalkravu izvietošanu un nostiprināšanu autopārvadājumos" [skatīts 2014. gada 11. decembrī].

Pieejams: <http://likumi.lv/doc.php?id=24349/>

Pārtikas aprītes uzraudzības likums [skatīts 2014. gada 11. decembrī]. Pieejams: <http://likumi.lv/doc.php?id=47184/>

Praude V. Loģistika. - Rīga: Burtene, 2013.

Sprancmanis N. Uzņēmējdarbības loģistikas pamati. – Rīga: Burtene, 2011.

Ūrbahs A., Čerkovņuks A. Intermodālie konteineru pārvadājumi. – Rīga: RTU, 2003.

Eiropas Sociālā fonda projekts "Nozaru kvalifikācijas sistēmas izveide un profesionālās izglītības efektivitātes un kvalitātes paaugstināšana"
(vienošanās Nr.2010/0274/1DP/1.2.1.1.1/10/IPIA/VIAA/001)

MODUĻA "Kravu apstrāde" APRAKSTS

<p>Moduļa mērķis</p>	<p>Attīstīt izglītojamo spējas iepakot, marķēt un šķirot kravas atbilstoši normatīvo aktu prasībām, ievērojot higiēnas prasības un lietojot atbilstošus darba aizsardzības līdzekļus.</p>
<p>Moduļa uzdevumi</p>	<p>Attīstīt izglītojamo prasmes:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Noteikt apstrādājamās kravas iepakojuma veidu. 2. Atlasīt, salikt, iepakot kravu nosūtīšanai un marķēt kravu atbilstoši normatīvo aktu prasībām. 3. Šķirot kravas un preces noliktavā. 4. Savas kompetences ietvaros novērst specifiskos darba vides riska faktorus darbā ar kravu. 5. Ievērot sanitārās un higiēnas normas noliktavā, apstrādājot kravas.
<p>Moduļa ieejas nosacījumi</p>	<p>Apgūti A daļas moduļi.</p>
<p>Moduļa apguves novērtēšana</p>	<p>Moduļa apguves noslēgumā izglītojamie veic praktisko uzdevumu par kravas apstrādi:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Nosaka nosūtāmās kravas iepakojuma veidu. 2. Atbilstoši darba uzdevumam patstāvīgi atlasa, saliek, iepako un marķē kravu nosūtīšanai. 3. Praktiski veic preču kravas šķirošanu noliktavā, ievērojot sanitārās un higiēnas normas noliktavā un savas kompetences ietvaros, novēršot specifiskos darba vides riska faktorus darbā ar kravu.
<p>Moduļa nozīme un vieta kartē</p>	<p>Modulis "Kravu apstrāde" ir B daļas modulis. Modulim "Kravu apstrāde" seko moduļi "Noliktavas uzskaitē un apsekošana" un "Kravu pieņemšana un izsniegšana noliktavā".</p>

Eiropas Sociālā fonda projekts "Nozaru kvalifikācijas sistēmas izveide un profesionālās izglītības efektivitātes un kvalitātes paaugstināšana"
(vienošanās Nr.2010/0274/1DP/1.2.1.1.1/10/IPIA/VIAA/001)

MODUĻA "Kravu apstrāde" SATURS

Sasniedzamais rezultāts	Temats	Ieteicamais saturs	Mācību sasniegumu apguves līmeņu apraksti		Metodiskais nodrošinājums	
			Vidējs apguves līmenis	Optimāls apguves līmenis	Metodiskie paņēmieni un mācību organizācijas formas	Idejas īstenošanai
1. Spēj: noteikt apstrādājamās kravas iepakojuma veidu. Zina: iepakojuma veidus, materiālus, iepakojuma apzīmējumu veidus. Izprot: neatbilstoša iepakojuma veida ietekmi uz kravas drošību.	1.1. Kravas iepakojuma veidi. (10% no moduļa kopējā apjoma)	1.1.1. Kravu iepakojumu veidi, materiāli un to apzīmējumi.	Nosauc dažādos kravas iepakojumu veidus, materiālus un apzīmējumus.	Patstāvīgi nosaka atbilstošajam kravas veidam pielietojamo iepakojumu un paskaidro iepakojuma apzīmējumus.	Situāciju modelēšana.	Izglītojamie patstāvīgi nosaka atbilstošajam kravas veidam pielietojamo iepakojuma materiālu un apzīmējumus.
2. Spēj: atlasīt, salikt un iepakot kravu nosūtīšanai. Zina: kravas, atlasīšanas, salikšanas un iepakšanas metodes, materiālus, tehnoloģijas.	2.1. Kravas atlasīšanas metodes. (5% no moduļa kopējā apjoma)	2.1.1. Kravu atlasīšana pēc svārstveida, lokveida un konveijera maršrutu metodēm.	Apraksta dažādas kravu atlasīšanas metodes un atlasa kravu pēc iepriekš dotā maršruta.	Atbilstoši darba uzdevumam patstāvīgi atlasa norādīto kravu, pielietojot racionālu kravas atlasīšanas maršrutu.	Spēle.	Izglītojamie iepazīstas ar spēles "Gatavs iekraušana!" (iespēju robežās darbs praktiskā vidē) noteikumiem un situāciju uzdevumiem par dažādu gabalkravu izvietojumu noliktavā un standartpaku salikšanas veidiem. Atbilstoši spēles
	2.2. Kravas salikšana un iepakšana nosūtīšanai.	2.2.1. Kravas salikšanas veidi.	Apraksta dažādus kravu salikšanas veidus standartpakās vai uz paletēm,	Atbilstoši darba uzdevumam patstāvīgi saliek kravu standartpakās vai uz		

Eiropas Sociālā fonda projekts "Nozaru kvalifikācijas sistēmas izveide un profesionālās izglītības efektivitātes un kvalitātes paaugstināšana"
(vienošanās Nr.2010/0274/1DP/1.2.1.1.1/10/IPIA/VIAA/001)

Izprot: atbilstoša iepakojuma nozīmi kravas drošai transportēšanai un uzglabāšanai.	(20% no moduļa kopējā apjoma)		saliek kravu iepakojumos pēc dotā parauga.	paletēm iepakojšanai.		noteikumiem izglītojamie patstāvīgi nosaka un plāno racionālāko kravu atlasīšanas maršrutu. Atbilstoši spēles noteikumiem izglītojamie patstāvīgi saliek gatavo precis blokus pa 2x5, 3x4,2x6, vai 3x5, pielietojot dažādus salikšanas veidus. Strādājot pāros, raksturo iepakojuma materiālu, iepakojšanas metodes un novērtē risku samazināšanas iespējas transportēšanas un uzglabāšanas laikā. Novērtē, cik racionāli izmantots standartiepakojums un transportlīdzekļa kravas telpa. Pielieto speciālo terminoloģiju.
		2.2.2. Kravas iepakojšanas metodes un tehnoloģijas kravu drošai transportēšanai un uzglabāšanai.	Iepako salikto kravu drošai transportēšanai vai uzglabāšanai, izmantojot atbilstošās metodes un tehnoloģijas pēc dotā parauga.	Atbilstoši darba uzdevumam patstāvīgi iepako salikto kravu drošai transportēšanai vai uzglabāšanai, izmantojot atbilstošās metodes un tehnoloģijas.		
3. Spēj: šķirot kravas un preces noliktavā. Zina: kravu un preču šķirošanas loģiku, preču norakstīšanas, atgriešanas un reklamācijas principus un kārtību, preču uzglabāšanas un transportēšanas	3.1. Šķirošanas darbi noliktavā. (18% no moduļa kopējā apjoma)	3.1.1. Kravu un preču šķirošanas loģika atbilstoši noliktavas zonu plānam.	Šķiro kravas un preces atbilstoši noliktavas zonu plānam un uzglabāšanas noteikumiem praktiskajā darbībā noliktavā.	Šķiro kravas un preces atbilstoši noliktavas zonu plānam un uzglabāšanas noteikumiem praktiskajā darbībā noliktavā un pamato šķirošanas loģiku.	Mācību ekskursija.	Ekskursija uz distribūcijas centru vai interneta veikala noliktavu. Izglītojamie "ēno" vai intervē darbiniekus par kravu un preču šķirošanas loģiku, apkopo interviju rezultātus un prezentē tos.
		3.1.2. Dažādu kravu veidu racionālie kraušanas un	Atbilstoši darba uzdevumam krauj un pārvieto dažādu	Patstāvīgi krauj un pārvieto dažādas kravas noliktavā,		

Eiropas Sociālā fonda projekts "Nozaru kvalifikācijas sistēmas izveide un profesionālās izglītības efektivitātes un kvalitātes paaugstināšana"
(vienošanās Nr.2010/0274/IDP/1.2.1.1.1/10/IPIA/VIAA/001)

<p>prasības, preču uzglabāšanas un iekšējās transportēšanas noteikumus.</p> <p>Izprot: kravu un preču šķirošanas nozīmi racionālai darba organizēšanai noliktavā.</p>		<p>pārvietošanas paņēmieni noliktavā.</p>	<p>kravu veidus noliktavā atbilstoši iekšējās transportēšanas noteikumiem, ievērojot darba drošību.</p>	<p>pielietojot racionālus kraušanas un pārvietošanas paņēmienus noliktavā atbilstoši iekšējās transportēšanas noteikumiem, ievērojot darba drošību.</p>	<p>demonstrēšana.</p>	<p>pārvietošanas paņēmieni noliktavās, paši arī filmē praktiskās nodarbības darba vidē, demonstrē grupā, pārrunā pielietotos šķirošanas un izvietošanas paņēmienus, analizē labās prakses piemērus vai kļūdas.</p>
	<p>3.2. Preču un kravu reklamācijas, atgriešana un norakstīšana.</p> <p>(15% no moduļa kopējā apjoma)</p>	<p>3.2.1. Preču un kravu reklamācijas, atgriešanas un norakstīšanas principi un kārtība.</p>	<p>Piemēro preču un kravu reklamācijas, atgriešanas un norakstīšanas principus un kārtību kravām ar defektiem, bojājumiem vai neatbilstošu iepakojumu.</p>	<p>Piemēro un pamato preču un kravu reklamācijas, atgriešanas un norakstīšanas principus un kārtību kravām ar defektiem, bojājumiem vai neatbilstošu iepakojumu atbilstoši situācijai.</p>	<p>Spēle.</p>	<p>Izglītojamie turpina spēli "Gatavs iekraušanai!". Izmantojot rakstiskās atbildes uz riska situāciju uzdevumiem, izglītojamie izlases kārtā izlozē aprakstītos riskus un, pieņemot, ka saņemta krava ir ar defektiem, bojājumiem vai neatbilstošu iepakojumu, piemēro un pamato preču un kravu reklamācijas, atgriešanas un norakstīšanas principus un kārtību kravām ar defektiem, bojājumiem vai neatbilstošu iepakojumu atbilstoši situācijai.</p>
<p>4. Spēj: novērst specifiskos darba vides riska faktorus darbā ar kravu savas kompetences ietvaros.</p>	<p>4.1. Noliklavu darba vides riska faktori darbā ar kravu.</p> <p>(20% no moduļa kopējā apjoma)</p>	<p>4.1.1. Noliklavu darba specifiskie darba vides riska faktori, to avoti un novēršanas paņēmieni.</p>	<p>Novērš specifiskos darba vides riska faktorus darbā ar kravu savas kompetences ietvaros.</p>	<p>Novērš specifiskos darba vides riska faktorus darbā ar kravu savas kompetences ietvaros. Pamato riska faktoru</p>	<p>Patstāvīgais darbs.</p>	<p>Izglītojamie veic patstāvīgu praktisko darbu: 1. daļā: izstrādā testu par darba drošību noliktavās, savstarpēji apmainās ar tiem un aizpilda tos.</p>

Eiropas Sociālā fonda projekts "Nozaru kvalifikācijas sistēmas izveide un profesionālās izglītības efektivitātes un kvalitātes paaugstināšana"
(vienošanās Nr.2010/0274/1DP/1.2.1.1.1/10/IPIA/VIAA/001)

<p>Zina: noliktavu darba specifiskos darba vides riska faktorus, to avotus un novēršanas paņēmienus.</p> <p>Izprot: drošu darba paņēmienienu lietošanas ietekmi uz personīgo un citu personu drošību.</p>				<p>novēršanas nepieciešamību.</p>	<p>Jautājumi/atbildes.</p>	<p>Rezultāti tiek savstarpēji salīdzināti, kļūdas izskaidrotas.</p> <p>Praktiskā darba 2. daļā izglītojamie sniedz mutiskas atbildes uz iepriekš sagatavotiem jautājumiem par drošības pārkāpumiem dažādās praktiskās situācijās noliktavā.</p>
<p>5. Spēj: ievērot sanitārās un higiēnas normas noliktavā, apstrādājot kravas.</p> <p>Zina: sanitārās un higiēnas prasības un to pielietošanas veidu darbā ar kravām.</p> <p>Izprot: sanitāro un higiēnas normu neievērošanas sekas.</p>	<p>5.1. Sanitārās un higiēnas normas noliktavā, apstrādājot kravas.</p> <p>(12% no moduļa kopējā apjoma)</p>	<p>5.1.1. Sanitārās un higiēnas prasības, to pielietošanas veidi darbā ar kravām noliktavā.</p>	<p>Piemēro sanitārās un higiēnas normas noliktavā, apstrādājot kravas.</p>	<p>Piemēro sanitārās un higiēnas normas noliktavā, apstrādājot kravas. Pamato sanitārās un higiēnas prasības, to pielietošanas veidus darbā ar kravām noliktavā atbilstoši darba uzdevumam.</p>	<p>Situāciju uzdevumi.</p>	<p>Izglītojamie apraksta sanitārās un higiēnas prasības, to pielietošanas veidus darbā ar kravām noliktavā atbilstoši darba uzdevumam.</p>

Ieteicamie avoti

Autopārvadājumu likums [skatīts 2015. gada 20. janvārī]. Pieejams: <http://likumi.lv/doc.php?id=36720/>
 Birze M., Kūms A. Transporta mācība I. – Liepāja: SIA Jelgavas tipogrāfija, 2008.
 Darba aizsardzības likums [skatīts 2015. gada 20. janvārī]. Pieejams: <http://likumi.lv/doc.php?id=26020/>
 Dabas resursu nodokļa likums [skatīts 2015. gada 20. janvārī]. Pieejams: <http://likumi.lv/doc.php?id=124707/>
 Eiropas nolīgums par starptautiskiem bīstamu kravu autopārvadājumiem (ADR) [skatīts 2015. gada 5. februārī]. Pieejams: <http://likumi.lv/doc.php?id=224506/>
 Iepakojuma likums [skatīts 2015. gada 20. janvārī]. Pieejams: <http://likumi.lv/doc.php?id=57207/>

Eiropas Sociālā fonda projekts "Nozaru kvalifikācijas sistēmas izveide un profesionālās izglītības efektivitātes un kvalitātes paaugstināšana"
(vienošanās Nr.2010/0274/1DP/1.2.1.1.1/10/IPIA/VIAA/001)

Nolīgums par ātri bojājošos pārtikas produktu starptautiskajiem pārvadājumiem un par speciālām iekārtām, kas izmantojamas šajos pārvadājumos (ATP) [skatīts 2015. gada 20. janvārī]. Pieejams: <http://likumi.lv/doc.php?id=68162/>
Ministru kabineta 2010. gada 28. decembra noteikumi Nr. 1228 "Noteikumi par gabarītkravu izvietošanu un nostiprināšanu autopārvadājumos" [skatīts 2014.gada 4.novembrī]. Pieejams: <http://likumi.lv/doc.php?id=223617/>
Ministru kabineta 2004. gada 23. novembra noteikumi Nr. 964 "Pārtikas preču marķēšanas noteikumi" [skatīts 2015. gada 5. februārī]. Pieejams: <http://likumi.lv/doc.php?id=97051/>
Ministru kabineta 2002. gada 2. aprīļa noteikumi Nr. 140 "Iepakojuma klasifikācijas un marķēšanas noteikumi" [skatīt 2015. gada 5. februārī]. Pieejams: <http://likumi.lv/doc.php?id=60915/>
Preču un pakalpojumu drošuma likums [skatīts 2014. gada 14. novembrī]. Pieejams: <http://likumi.lv/doc.php?id=87664/>
Sprancmanis N., Birze M. Uzņēmējdarbības loģistikas pamati. – Liepāja: SIA Jelgavas tipogrāfija, 2008.

Eiropas Sociālā fonda projekts "Nozaru kvalifikācijas sistēmas izveide un profesionālās izglītības efektivitātes un kvalitātes paaugstināšana"
(vienošanās Nr.2010/0274/1DP/1.2.1.1.1/10/IPIA/VIAA/001)

MODUĻA "Noliktavas uzskaitē un apsekošana" APRAKSTS

<p>Moduļa mērķis</p>	<p>Attīstīt izglītojamo spējas veikt noliktavas uzskaites darbus, izmantojot specifiskās noliktavas uzskaites datorprogrammas, un apsekot noliktavu, nodrošinot kravu veidiem atbilstošus uzglabāšanas apstākļus.</p>
<p>Moduļa uzdevumi</p>	<p>Attīstīt izglītojamo prasmes: 1. Veikt preču, krājumu plūsmas kustības uzskaites darbus noliktavā, pielietojot specifiskās noliktavas uzskaites datorprogrammas, un salīdzināt uzskaites datus ar reālajiem krājumiem noliktavā. 2. Nodrošināt precēm atbilstošus uzglabāšanas apstākļus, apsekojot noliktavu un ievērojot darba drošības, sanitārās un higiēnas normas noliktavas darbā.</p>
<p>Moduļa ieejas nosacījumi</p>	<p>Apgūts modulis "Kravu apstrāde".</p>
<p>Moduļa apguves novērtēšana</p>	<p>Moduļa apguves noslēgumā izglītojamie kārtā ieskaiti, kurā ir ietverta teorētisko zināšanu pārbaude un praktiskie darbi. Ieskaite teorētiskajā daļā izglītojami veic testu zināšanu kontrolei, bet praktiskajā daļā - informācijas tehnoloģiju izmantošana (datu ievadīšana, apstrāde, atskaišu un pārskatu sastādīšana, saglabāšana un drukāšana, izmantojot specifiskās noliktavas uzskaites datorprogrammas).</p>
<p>Moduļa nozīme un vieta kartē</p>	<p>Modulis "Noliktavas uzskaitē un apsekošana" ir B daļas modulis, kuru apgūst vienlaicīgi ar moduli "Kravu pieņemšana un izsniegšana noliktavā". Pēc moduļa "Noliktavas uzskaitē un apsekošana" apguves seko modulis "Maršrutu plānošana kravu pārvadājumos".</p>

Eiropas Sociālā fonda projekts "Nozaru kvalifikācijas sistēmas izveide un profesionālās izglītības efektivitātes un kvalitātes paaugstināšana"
(vienošanās Nr.2010/0274/1DP/1.2.1.1.1/10/IPIA/VIAA/001)

MODUĻA "Noliktavas uzskaitē un apsekošana" SATURS

Sasniedzamais rezultāts	Temats	Ieteicamais saturs	Mācību sasniegumu apguves līmeņu apraksti		Metodiskais nodrošinājums	
			Vidējs apguves līmenis	Optimāls apguves līmenis	Metodiskie paņēmieni un mācību organizācijas formas	Idejas īstenošanai
<p>1. Spēj: aizpildīt noliktavas darbībai nepieciešamos dokumentus.</p> <p>Zina: ar preču pieņemšanu un nodošanu saistītos dokumentus, tajos ietveramo informāciju un aizpildīšanas noteikumus.</p> <p>Izprot: pareizi aizpildītu noliktavas dokumentu nozīmi noliktavas darba organizēšanā un informācijas apkopošanā.</p>	<p>1.1. Preču aprites dokumenti noliktavā.</p> <p>(20% no moduļa kopējā apjoma)</p>	1.1.1. Preču pieņemšanas dokumenti.	Nosauc un nolasa preču pieņemšanas dokumentos ietverto informāciju.	Nolasa un izskaidro preču pieņemšanas dokumentos ietverto informāciju.	Patstāvīgais darbs.	Izglītojamie individuāli pēc iepriekš dotas situācijas uzdevuma apraksta nosaka nepieciešamos noliktavas dokumentus un noformē tos rakstiski un elektroniski.
		1.1.2. Noliktavas darba gaitas nodrošināšanai nepieciešamie iekšējie dokumenti.	Aizpilda ar noliktavas darba gaitu saistītos iekšējos dokumentus.	Noformē noliktavas iekšējos dokumentus, ievērojot to aizpildīšanas noteikumus.		
		1.1.3. Preču izsniegšanas dokumenti.	Aizpilda preču izsniegšanas dokumentus.	Noformē preču izsniegšanas dokumentus, ievērojot to aizpildīšanas noteikumus.		
2. Spēj: veikt noliktavas uzskaites darbus.	2.1. Preču uzskaitē.	2.1.1. Preču uzskaites principi un paņēmieni.	Nosauc preču uzskaites principus un paņēmienus.	Izskaidro preču uzskaites principus un paņēmienus.	Patstāvīgais darbs.	Izglītojamie individuāli apgūst preču uzskaites iemaņas darbā ar

Eiropas Sociālā fonda projekts "Nozaru kvalifikācijas sistēmas izveide un profesionālās izglītības efektivitātes un kvalitātes paaugstināšana"
(vienošanās Nr.2010/0274/1DP/1.2.1.1.1/10/IPIA/VIAA/001)

<p>Zina: noliktavas uzskaites principus un paņēmienus, specifisko noliktavas datorprogrammu darbības principus, informācijas ievadīšanas un nolasīšanas paņēmienus.</p> <p>Izprot: uzskaites nozīmi kravu plūsmas organizēšanā.</p>	<p>kopējā apjoma)</p>					<p>specifiskām noliktavu datorprogrammām un pēc iepriekš dotā situācijas uzdevuma apraksta veic preču uzskaiti, apstrādā un apkopo informāciju, izmantojot noliktavu specifiskās datorprogrammas.</p>
	<p>2.2. Specifiskās noliktavas datorprogrammas.</p> <p>(15% no moduļa kopējā apjoma)</p>	<p>2.2.1. Specifisko noliktavas datorprogrammu lietošana.</p>	<p>Lieto vismaz vienu specifisko noliktavas datorprogrammu preču uzskaitē.</p>	<p>Lieto vairākas specifiskās noliktavu datorprogrammas preču uzskaitē.</p>	<p>Lieto vairākas specifiskās noliktavu datorprogrammas preču uzskaitē.</p>	
<p>3. Spēj: apsekot noliktavu.</p> <p>Zina: noliktavas plānu, noliktavas apsekošanas instrukciju prasības.</p> <p>Izprot: regulāras noliktavas apsekošanas nozīmi racionālai darba organizēšanai un kravu drošībai.</p>	<p>3.1. Noliktavas infrastruktūra.</p> <p>(15% no moduļa kopējā apjoma)</p>	<p>3.1.1. Noliktavas apsekošanas instrukcijas un to nozīme racionālai darba organizēšanai un kravu drošībai.</p>	<p>Apseko noliktavu, izskaidro noliktavas apsekošanas instrukciju prasības.</p>	<p>Apseko noliktavu, izskaidro noliktavas apsekošanas instrukciju prasības un pamato to nozīmi racionālai darba organizēšanai un kravu drošībai.</p>	<p>Mācību filmu/videomateriālu skatīšanās un apspriešana.</p>	<p>Izglītojamie analizē un apspriež demonstrētajos videomateriālos redzētos noliktavu veidus un plānus, nosakot to priekšrocības un trūkumus, un atbilstību glabājamās kravas veidam.</p>
		<p>Mācību ekskursija.</p>	<p>Mācību ekskursijas laikā izglītojamie piedalās noliktavas apsekošanā un sagatavo ziņojumu par apsekošanas instrukcijām un gaitu.</p>			
<p>4. Spēj: regulāri mērīt temperatūru un mitrumu noliktavā.</p> <p>Zina: temperatūras un</p>	<p>4.1. Temperatūras un mitruma mērījumu noteikšanas iekārtas.</p>	<p>4.1.1. Temperatūras un mitruma mērījumu noteikšanas iekārtas, paņēmieni un</p>	<p>Mēra temperatūru un mitrumu noliktavā, ievērojot mērījumu fiksēšanas</p>	<p>Patstāvīgi mēra temperatūru un mitrumu noliktavā, ievērojot mērījumu</p>	<p>Mērījumu/aprēķinu veikšana.</p>	<p>Izglītojamie iepazīstas ar temperatūras un mitruma mērīšanas iekārtām, paņēmieniem un praktiski</p>

Eiropas Sociālā fonda projekts "Nozaru kvalifikācijas sistēmas izveide un profesionālās izglītības efektivitātes un kvalitātes paaugstināšana"
(vienošanās Nr.2010/0274/1DP/1.2.1.1.1/10/IPIA/VIAA/001)

mitruma mērījumu iekārtas, mērīšanas paņēmienus un mērījumu fiksēšanas noteikumus. Izprot: atbilstošas temperatūras uzturēšanas nepieciešamību noteiktiem kravu veidiem, to ietekmi uz kravas kvalitāti.	(15% no moduļa kopējā apjoma)	fiksēšanas noteikumi.	noteikumus.	fiksēšanas noteikumus, pamato mērījumu veikšanas nepieciešamību.		izmanto šīs iekārtas mērījumu veikšanai.
		4.1.2. Atbilstošas temperatūras, mikroklīmata uzturēšana noteiktiem kravu veidiem.	Atpazīst kravas īpašības un tās uzturēšanas nosacījumus kvalitātes saglabāšanai.	Identificē un izskaidro kravu īpašības un uzglabā kravas atbilstoši uzturēšanas nosacījumiem kvalitātes saglabāšanai.	Mācību ekskursija.	Izglītojamie dodas mācību ekskursijā uz noliktavu, kur speciālistu pavadībā veic temperatūras un mitruma mērīšanu noliktavā un fiksē mērījumus iepriekš sagatavotās tabulās.
5. Spēj: ievērot sanitārās un higiēnas normas preču uzglabāšanā noliktavā. Zina: sanitārās un higiēnas prasības un to pielietošanas veidu noliktavu darbā. Izprot: sanitāro un higiēnas normu neievērošanas sekas.	5.1. Sanitārās un higiēnas normas. (10% no moduļa kopējā apjoma)	5.1.1. Sanitāro un higiēnas prasību piemērošana, uzglabājot preces noliktavās.	Piemēro sanitārās un higiēnas prasības, uzglabājot preces noliktavā.	Piemēro sanitārās un higiēnas prasības, uzglabājot preces noliktavā, un raksturo to neievērošanas sekas.	Apskats.	Izglītojamie apkopo informāciju par sanitārajām un higiēnas normām preču uzglabāšanā noliktavā un prezentē citiem.
6. Spēj: izvērtēt noliktavas darbinieka darba vietas atbilstību ergonomikas prasībām. Zina: ergonomiskas	6.1. Noliktavas darbinieka darba vieta noliktavā. (10% no moduļa kopējā apjoma)	6.1.1. Ergonomika noliktavas darbā.	Izvērtē noliktavas darbinieka darba vietu atbilstoši ergonomikas prasībām.	Izvērtē noliktavas darbinieka darba vietu atbilstoši ergonomikas prasībām, iekārto savu darba vietu noliktavā atbilstoši	Vizualizēšana.	Izglītojamie vizualizē noliktavas darbinieka darba vietu, zīmējot to atbilstoši ergonomikas un darba drošības prasībām.

Eiropas Sociālā fonda projekts "Nozaru kvalifikācijas sistēmas izveide un profesionālās izglītības efektivitātes un kvalitātes paaugstināšana"
(vienošanās Nr.2010/0274/1DP/1.2.1.1.1/10/IPIA/VIAA/001)

<p>darba vietas iekārtošanas nosacījumus noliktavā un izvērtēšanas paņēmienus.</p> <p>Izprot: ergonomikas nozīmi darbinieka veselības saglabāšanā.</p>				<p>ergonomiskas prasībām un izskaidro ergonomiskas darba vietas iekārtošanas nosacījumus noliktavā un izvērtēšanas paņēmienus.</p>		
--	--	--	--	--	--	--

Ieteicamie avoti

- Apsalons R. Loģistikas centru pārvaldība. – Rīga: Burtene, 2012.
- Darba aizsardzības likums [skatīts 2014. gada 21. novembrī]. Pieejams: <http://likumi.lv/doc.php?id=26020/>
- Keniņš-Kings G. Modernā apgāde. – Rīga: Valters un Rapa, 2000.
- Ministru kabineta 2002. gada 9. decembra noteikumi Nr. 526 "Darba aizsardzības prasības, lietojot darba aprīkojumu" [skatīts 2014. gada 21. novembrī]. Pieejams: <http://likumi.lv/doc.php?id=69282/>
- Praude V. Loģistika, teorija un prakse. – Rīga: Burtene, 2013.
- Slavinska I. Uzņēmējdarbības plānošana un kontrole. – Rīga: Turība, 2003.
- Sprancmanis N., u.c. Uzņēmējdarbības loģistikas terminu angļu-latviešu vārdnīca. – Rīga: Zvaigzne ABC.
- Vizule V. Strādā vesels un drošs. – Rīga: Lietiskās informācijas dienests, 2009.
- Гаджинский, А.М. Логистика. – Москва: Дашкон и К, 2008.

Eiropas Sociālā fonda projekts "Nozaru kvalifikācijas sistēmas izveide un profesionālās izglītības efektivitātes un kvalitātes paaugstināšana"
(vienošanās Nr.2010/0274/1DP/1.2.1.1.1/10/IPIA/VIAA/001)

MODUĻA "Kravu pieņemšana un izsniegšana noliktavā" APRAKSTS

Moduļa mērķis	Sekmēt izglītojamo spējas pieņemt un izsniegt kravu noliktavā atbilstoši pavaddokumentiem, novērtēt kravas atbilstību pavaddokumentiem.
Moduļa uzdevumi	Attīstīt izglītojamo prasmes: 1. Pieņemt un izsniegt kravas dažādās noliktavās. 2. Noteikt kravas veidam nepieciešamos kravas pavaddokumentus. 3. Izvērtēt kravas pavaddokumentu atbilstību normatīvo aktu prasībām un kravas veidam. 4. Identificēt un nolasīt uz plombas esošo informāciju. 5. Salīdzināt informāciju uz kravas un transporta plombas ar kravas pavaddokumentiem.
Moduļa ieejas nosacījumi	Apgūts B daļas modulis "Kravu apstrāde".
Moduļa apguves novērtēšana	Moduļa apguves noslēgumā izglītojamie veic praktisko uzdevumu, kurā: 1. nosaka nosūtāmās kravas pavaddokumentos iekļaujamo atbilstošo informāciju; 2. reģistrē kravas pavaddokumentus; 3. nosaka saņemtās kravas atbilstību pavaddokumentam; 4. identificē un nolasā uz plombas esošo informāciju, salīdzina to ar kravas pavaddokumentiem; 5. pieņem lēmumu rīcībai par kravu un transportu plombē esošās informācijas atbilstību vai neatbilstību.
Moduļa nozīme un vieta kartē	Modulis "Kravu pieņemšana un izsniegšana noliktavā" ir B daļas modulis, kuru apgūst vienlaikus ar moduli "Noliktavas uzskaitē un apsekošana". Pēc moduļa "Kravu pieņemšana un izsniegšana noliktavā" apguves seko modulis "Maršrutu plānošana kravu pārvadājumos".

Eiropas Sociālā fonda projekts "Nozaru kvalifikācijas sistēmas izveide un profesionālās izglītības efektivitātes un kvalitātes paaugstināšana"
(vienošanās Nr.2010/0274/1DP/1.2.1.1.1/10/IPIA/VIAA/001)

MODUĻA "Kravu pieņemšana un izsniegšana noliktavā" SATURS

Sasniedzamais rezultāts	Temats	Ieteicamais saturs	Mācību sasniegumu apguves līmeņu apraksti		Metodiskais nodrošinājums	
			Vidējs apguves līmenis	Optimāls apguves līmenis	Metodiskie paņēmieni un mācību organizācijas formas	Idejas īstenošanai
<p>1. Spēj: pieņemt un izsniegt kravas dažādās noliktavās.</p> <p>Zina: kravu pieņemšanas un izsniegšanas procedūras, ar kravu pieņemšanu un izsniegšanu saistītos dokumentus.</p> <p>Izprot: pareizas kravas pieņemšanas un izsniegšanas nozīmi noliktavas darba organizēšanā un informācijas apkopošanā.</p>	<p>1.1. Kravu pieņemšana un izsniegšana noliktavā.</p> <p>(25% no moduļa kopējā apjoma)</p>	1.1.1. Kravu pieņemšana pēc to veidiem.	Nosauc kravu pieņemšanas īpatnības atsevišķiem kravu veidiem.	Nosauc un pamato kravu pieņemšanas īpatnības atsevišķiem kravu veidiem.	Mācību ekskursija.	Mācību ekskursija noliktavā, kur izglītojamie diskutē ar uzņēmuma darbiniekiem par noliktavu darbu kravu izsniegšanā un pieņemšanā un to pavadošo dokumentu apriti. Aizpilda darba lapas par kravu pieņemšanu un izsniegšanu.
		1.1.2. Kravu pavadošo dokumentu veidi un tajos iekļaujamā informācija.	Nosauc kravu pavadošos dokumentus un tajos ietveramo informāciju.	Nosauc un pamato kravu pavadošos dokumentus, tajos ietvertās informācijas nepieciešamību.	Patstāvīgais darbs.	Izglītojamie iepazīstas ar dokumentos iekļaujamo informāciju. Izglītojamie patstāvīgi atlasa informāciju kravas pavaddokumenta izveidošanai.
		1.1.3. Kravu pieņemšanas un izsniegšanas procesi.	Pieņem un izsniedz kravas noliktavā.	Pieņem un izsniedz kravas noliktavā, analizē kravu pieņemšanas un	Lomu spēle.	Izglītojamie spēlē spēli "Kravu pieņemšana un izsniegšana noliktavā". Izglītojamo lomas ir

Eiropas Sociālā fonda projekts "Nozaru kvalifikācijas sistēmas izveide un profesionālās izglītības efektivitātes un kvalitātes paaugstināšana"
(vienošanās Nr.2010/0274/1DP/1.2.1.1.1/10/IPIA/VIAA/001)

				izsniegšanas procesus.		kravu saņēmēji un izsniedzēji, kuri pilda konkrētās darbības noliktavā dažādās situācijās, pamato savu rīcību kravu pieņemšanā un izsniegšanā.
<p>2. Spēj: noteikt kravas veidam nepieciešamos kravas pavaddokumentus.</p> <p>Zina: LR Normatīvos aktus un starptautiskās konvencijas, starptautiskos kravu pārvadāšanas noteikumus, kravas pavaddokumentu izvēlē.</p> <p>Izprot: pavaddokumentu nozīmi drošai kravu aprītei.</p>	<p>2.1. Kravas pavaddokumenti. (15% no moduļa kopējā apjoma)</p>	<p>2.1.1. Kravas pavaddokumenti, to nosaukumi un reglamentējošie normatīvie akti.</p>	<p>Nosauc kravas pavaddokumentus un to reglamentējošos normatīvos aktus.</p>	<p>Nosauc un analizē kravas pavaddokumentus un to reglamentējošos normatīvos aktus.</p>	<p>Patstāvīgais darbs.</p>	<p>Izglītojamie no interneta resursiem apkopo informāciju par normatīvajiem aktiem un to prasībām kravu pavaddokumentiem.</p>
		<p>2.1.2. Kravas veidam nepieciešamie pavaddokumenti un to noformēšana.</p>	<p>Nosaka kravas veidam nepieciešamos kravas pavaddokumentus.</p>	<p>Nosaka kravas veidam nepieciešamos kravas pavaddokumentus, izskaidro tiem saistošo normatīvo aktu noformēšanas prasības un to nozīmi drošai kravu aprītei.</p>	<p>Patstāvīgais darbs.</p>	<p>Individuāli patstāvīgajā darbā izglītojamie izpēta normatīvo aktu prasības pavaddokumentu noformēšanai dažāda veida kravām un izveido prezentāciju par pavaddokumentu nozīmi drošai kravu aprītei un pamato to.</p>
<p>3. Spēj: izvērtēt kravas pavaddokumentu atbilstību normatīvo aktu prasībām un kravas veidam.</p> <p>Zina: kravu veidus, LR normatīvos aktus un starptautiskās konvencijas,</p>	<p>3.1. Kravas pavaddokumentu atbilstība normatīvo aktu prasībām un kravas veidam. (20 % no moduļa kopējā apjoma)</p>	<p>3.1.1. Pavaddokumentu atbilstība normatīvo aktu prasībām.</p>	<p>Izvērtē kravas pavaddokumentu prasības atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajam.</p>	<p>Izvērtē un izskaidro kravas pavaddokumentu atbilstību normatīvo aktu prasībām.</p>	<p>Patstāvīgais darbs.</p>	<p>Izglītojamie analizē dažādu kravu pavaddokumentu paraugus, to aizpildīšanas atbilstību normatīvo aktu prasībām.</p>
		<p>3.1.2. Pavaddokumentu atbilstība kravas veidam un kravu aprītes sekas neatbilstības gadījumos.</p>	<p>Izvērtē pavaddokumentu atbilstoši kravas veidam un nosauc</p>	<p>Izvērtē pavaddokumentu atbilstību kravas veidam un izskaidro</p>	<p>Patstāvīgais darbs.</p>	<p>Izglītojamie apkopo informāciju no normatīvajiem aktiem par kravu veidiem un par</p>

Eiropas Sociālā fonda projekts "Nozaru kvalifikācijas sistēmas izveide un profesionālās izglītības efektivitātes un kvalitātes paaugstināšana"
(vienošanās Nr.2010/0274/1DP/1.2.1.1.1/10/IPIA/VIAA/001)

<p>starptautiskos kravu pārvadāšanas noteikumus, kravas pavaddokumentu saturu un noformēšanas prasības atbilstoši normatīvo aktu prasībām.</p> <p>Izprot: kravas pavaddokumentu neatbilstības sekas kravu aprītē.</p>			kravu aprītes sekas neatbilstības gadījumos.	kravu aprītes sekas neatbilstības gadījumos.		tiem atbilstošajiem pavaddokumentiem. Konkrēto informāciju analizē un salīdzina atšķirības un kopīgo dokumentu noformēšanā.
			Diskusija.	Izglītojamie apspriež pavaddokumentu pareizas noformēšanas nepieciešamību un sekām kravu aprītē dokumentu neatbilstības gadījumos.		
<p>4. Spēj: identificēt un nolasīt uz kravas plombas un transporta plombas esošo informāciju, salīdzināt ar kravas pavaddokumentiem.</p> <p>Zina: kravu plombu un transporta plombu veidus, uz plombas esošo informāciju.</p> <p>Izprot: uz kravas plombas un transporta plombas esošās informācijas pielietojumu kravu transportēšanas procesā.</p>	<p>4.1. Kravas plombas un transporta plombas informācija.</p> <p>(15% no moduļa kopējā apjoma)</p>	4.1.1. Kravu plombu un transporta plombu veidi.	Atpazīst kravas plombu un transporta plombu veidus.	Atpazīst kravas plombu un transporta plombu veidus un izskaidro to nozīmi transportēšanas procesā.	Praktiskais darbs.	Izglītojamie patstāvīgi praktiskajā nodarbībā iepazīstas ar kravu un transporta plombu veidiem.
		4.1.2. Plombu informācija.	Identificē un lasa uz plombas esošo informāciju.	Identificē un lasa uz plombas esošo informāciju un izskaidro tās nozīmi transportēšanas procesā.	Grupu darbs.	Izglītojamie sadalās grupās pa 3-4. Grupu darbā izglītojamie izveido videomateriālu par kravas un transporta plombu saturošo informāciju un to pielietojumu kravu transportēšanas procesā.

Eiropas Sociālā fonda projekts "Nozaru kvalifikācijas sistēmas izveide un profesionālās izglītības efektivitātes un kvalitātes paaugstināšana"
(vienošanās Nr.2010/0274/1DP/1.2.1.1.1/10/IPIA/VIAA/001)

<p>5. Spēj: pieņemt lēmumu par kravu un transporta plombu informācijas atbilstību vai neatbilstību pavaddokumentiem. Zina: rīcību lēmuma pieņemšanai kravu un transporta plombu informācijas atbilstības vai neatbilstības gadījumos.</p> <p>Izprot: kravu un transporta plombu un pavaddokumentu atbilstības vai neatbilstības nozīmi noliktavas darba organizēšanā.</p>	<p>5.1. Kravas un transporta plombas informācijas salīdzināšana ar kravu pavaddokumentiem.</p> <p>(10% no moduļa kopējā apjoma)</p>	<p>5.1.1. Kravas un transporta plombu un pavaddokumentu informācija.</p>	<p>Nosauc uz kravu un transporta plombām, un pavaddokumentos nepieciešamo vispārīgo informāciju.</p>	<p>Precīzi raksturo uz kravu un transporta plombām, un pavaddokumentos nepieciešamo informāciju un tās nozīmi kravu aprītē.</p>	<p>Praktiskais darbs.</p>	<p>Izglītojamie patstāvīgi praktiskajās nodarbības iepazīstas ar kravu un transporta plombu, un pavaddokumentos esošo informāciju.</p>
		<p>5.1.2. Uz plombām esošās informācijas salīdzināšana ar kravu pavaddokumentu saturu.</p>	<p>Salīdzina uz kravu un transporta plombas esošo informāciju un raksturo saistības elementus ar kravu pavaddokumentiem.</p>	<p>Salīdzina uz kravu un transporta plombas esošo informāciju un sasaista informāciju ar kravu pavaddokumentiem, izskaidro neatbilstību sekas.</p>	<p>Praktiskais darbs.</p>	<p>Grupu darbā izveido turpinājumu 4.1.2. tēmas videomateriālā, papildinot par kravu un transporta plombas esošo informācijas salīdzināšanu ar kravu pavaddokumentos lasāmo informāciju.</p>
	<p>5.2. Lēmumi un rīcības plombu informācijas un pavaddokumentu atbilstības vai neatbilstības gadījumos.</p> <p>(15% no moduļa kopējā apjoma)</p>	<p>5.2.1. Plombu informācijas un pavaddokumentu atbilstības vai neatbilstības gadījumi.</p>	<p>Nosauc kravu un transporta plombu informācijas un pavaddokumentu informāciju atbilstības vai neatbilstības gadījumus.</p>	<p>Izvērtē kravu un transporta plombu informācijas un pavaddokumentu informāciju atbilstības vai neatbilstības gadījumus.</p>	<p>Praktiskais darbs.</p>	<p>Izglītojamie modelē kravu un transporta plombu informācijas un pavaddokumentu informācijas atbilstības vai neatbilstības gadījumus.</p>
		<p>5.2.2. Rīcību izvēle kravu un transporta plombu informācijas un pavaddokumentu informācijas atbilstību vai neatbilstību gadījumos.</p>	<p>Piedāvā risinājumus lēmuma pieņemšanai par kravu un transporta plombu informācijas atbilstību vai neatbilstību pavaddokumentu informācijai.</p>	<p>Piedāvā risinājumus lēmuma pieņemšanai par kravu un transporta plombu informācijas atbilstību vai neatbilstību pavaddokumentu informācijai konkrētā situācijā, nosaka un pamato rīcības un</p>	<p>Praktiskais darbs.</p>	<p>Izglītojamie konkrētā situācijā nosaka rīcības un lēmuma pieņemšanas gaitu kravu un transporta plombu informācijas atbilstībai vai neatbilstībai ar pavaddokumentu saturošo informāciju.</p>

Eiropas Sociālā fonda projekts "Nozaru kvalifikācijas sistēmas izveide un profesionālās izglītības efektivitātes un kvalitātes paaugstināšana"
(vienošanās Nr.2010/0274/IDP/1.2.1.1.1/10/IPIA/VIAA/001)

				lēmuma pieņemšanas gaitu.		
--	--	--	--	---------------------------	--	--

Ieteicamie avoti

- Apsalons R. Loģistikas centru pārvaldība. – Rīga: Burtene, 2012.
- Avena K. Starptautiskā ekonomika Turība. – Rīga: Turība MC, 1998.
- Autopārvadājumu likums [skatīts 2015. gada 28. janvārī]. Pieejams: <http://likumi.lv/doc.php?id=36720/>
- Eiropas Parlamenta un Padomes regula Nr. 561/2006 [skatīts 2015. gada 28. janvārī] Pieejams: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CONSLEG:2006R0561:20060501:LV:HTML>
- Eiropas valstu līgums attiecībā uz transportlīdzekļu apkalpju darbu starptautiskajos autopārvadājumos (AETR) [skatīts 2015. gada 28. janvārī]. Pieejams: <http://likumi.lv/doc.php?id=207783/>
- Eiropas Padomes Direktīva 95/50/EK (1995. gada 6. oktobris) par vienotu kārtību, kādā pārbauda bīstamo kravu pārvadāšanu pa autoceļiem [skatīts 2015. gada 28. janvārī]. Pieejams: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:31995L0050:LV:HTML/>
- Ezera I. Lietišķā komunikācija. I daļa. – Rīga: SIA Multineo, 2007.
- Hofs K.G., Marinska K. Biznesa ekonomika. – Rīga: J.Rozes apgāds, 2002.
- Kenīšs-Kings G. Modernā apgāde. – Rīga: Valters un Rapa, 2000.
- Komercpārvadājumu licencēšana [skatīts 2015. gada 28. janvārī] Pieejams: <http://www.atd.lv/lat/kravuparvadajumi/?doc=594/>
- Praude V. Loģistika, teorija un prakse. – Rīga: Burtene, 2013.
- Sprancmanis N. Biznesa loģistika. – Rīga: RTU, 2003.
- Važa S. Dokumentu pārvaldība (lietvedība). Mācību līdzeklis. – Rīga: RTT, 2011.
- Vīksna A. Materiālu saimniecība, Uzņēmējdarbības mācība. – Rīga: Profesionālās izglītības centrs, 1997.
- Zemļanovs V. Lietvedība no A līdz Z. – Rīga: Merkūrijs Lat, 2006.

Eiropas Sociālā fonda projekts "Nozaru kvalifikācijas sistēmas izveide un profesionālās izglītības efektivitātes un kvalitātes paaugstināšana"
(vienošanās Nr.2010/0274/1DP/1.2.1.1.1/10/IPIA/VIAA/001)

MODUĻA "Maršrutu plānošana kravu pārvadājumos" APRAKSTS

Moduļa mērķis	Sekmēt izglītojamo spējas izstrādāt un izvērtēt kravu pārvadājumu maršrutus, izvēlēties atbilstošus transporta veidus.
Moduļa uzdevumi	Attīstīt izglītojamo prasmes: 1. Izvērtēt loģistikas darba uzdevumu un izstrādāt kravu transportēšanas maršrutus atbilstoši klienta pasūtījumam. 2. Piemērot LR nodokļu un nodevu sistēmu, izstrādājot iekšzemes transportēšanas maršrutus un piemērot LR un ārvalstu nodokļu un nodevu sistēmas, izstrādājot starptautiskos transportēšanas maršrutus. 3. Izvēlēties kravai un transportēšanas maršrutam atbilstošus transporta veidus un aprēķināt kravas transportēšanas izmaksas. 4. Izstrādāt ar kravu transportēšanu un pakalpojumu sniegšanu saistīto risku samazināšanas pasākumu plānu.
Moduļa ieejas nosacījumi	Apgūti moduļi "Noliktavas uzskaitē un apsekošana" un "Kravu pieņemšana un izsniegšana noliktavā".
Moduļa apguves novērtēšana	Moduļa apguves noslēgumā izglītojamie kārtā ieskaiti, kurā ir ietverta teorētisko zināšanu pārbaude un praktiskie darbi. Ieskaite teorētiskajā daļā izglītojamais veic testu kontrolei/paškontrolei, bet praktiskajā daļā projekta darbs – izglītojamie izstrādā iekšzemes un starptautisko transportēšanas maršrutu.
Moduļa nozīme un vieta kartē	Modulis "Maršrutu plānošana kravu pārvadājumos" ir B daļas modulis, un tas ir ieejas nosacījums moduļu "Transportēšanas procesa dokumentu aprītes organizēšana" un "Kravu transportēšanas procesa uzraudzība un datu analīze" apguvei.

Eiropas Sociālā fonda projekts "Nozaru kvalifikācijas sistēmas izveide un profesionālās izglītības efektivitātes un kvalitātes paaugstināšana"
(vienošanās Nr.2010/0274/1DP/1.2.1.1.1/10/IPIA/VIAA/001)

MODUĻA "Maršrutu plānošana kravu pārvadājumos" SATURS

Sasniedzamais rezultāts	Temats	Ieteicamais saturs	Mācību sasniegumu apguves līmeņu apraksti		Metodiskais nodrošinājums	
			Vidējs apguves līmenis	Optimāls apguves līmenis	Metodiskie paņēmieni un mācību organizācijas formas	Idejas īstenošanai
<p>1. Spēj: izvērtēt loģistikas darba uzdevumu atbilstoši klienta pasūtījumam.</p> <p>Zina: kravu veidus un to transportēšanas nosacījumus, transportēšanas procesus raksturojošos datus.</p> <p>Izprot: loģistikas darba uzdevuma izvērtēšanas nozīmi maršruta izstrādes un transporta veida izvēles procesā.</p>	<p>1.1. Kravu transportēšanas nosacījumi.</p> <p>(10% no moduļa kopējā apjoma)</p>	<p>1.1.1. Kravu transportēšanas nosacījumi un transportēšanas procesus raksturojošie dati.</p>	<p>Izvērtē kravas veidam atbilstošus transportēšanas nosacījumus.</p>	<p>Izvērtē un izskaidro ar piemēriem kravas veidam atbilstošus transportēšanas nosacījumus.</p>	<p>Situācijas modelēšana.</p>	<p>Pēc dotā loģistikas darba uzdevuma, izglītojamie izvērtē to, izvēlas kravas veidam un uzdevumam piemērotāko transportēšanas veidu un atbilstošos transportēšanas nosacījumus. Prezentē citiem, pamatojot savu viedokli.</p>
<p>2. Spēj: izstrādāt kravu transportēšanas maršrutus.</p>	<p>2.1. Kravu transportēšanas maršrutu izstrāde.</p>	<p>2.1.1. Iekšzemes kravas transportēšanas maršrutu izstrādes principi un paņēmieni.</p>	<p>Izstrādā iekšzemes kravu transportēšanas maršrutus.</p>	<p>Izstrādā iekšzemes kravu transportēšanas maršrutu efektīvai kravas piegādes nodrošināšanai.</p>	<p>Informācijas tehnoloģiju izmantošana.</p>	<p>Izglītojamie pēc iepriekš dotā loģistikas uzdevuma izstrādā efektīvāko transportēšanas maršrutu internetā pieejamās vietnēs,</p>

Eiropas Sociālā fonda projekts "Nozaru kvalifikācijas sistēmas izveide un profesionālās izglītības efektivitātes un kvalitātes paaugstināšana"
(vienošanās Nr.2010/0274/1DP/1.2.1.1.1/10/IPIA/VIAA/001)

<p>Zina: iekšzemes un starptautisko transportēšanas maršrutu izstrādes principus un paņēmienus.</p> <p>Izprot: iekšzemes un starptautisko transportēšanas maršrutu izstrādes nozīmi savlaicīgai un efektīvai kravas piegādes nodrošināšanai.</p>	(10% no moduļa kopējā apjoma)					<p>piem. "GoogleMaps", "Route Planner", "AutoRoute" utt.</p>
		2.1.2. Starptautisko kravas transportēšanas maršrutu izstrādes principi un paņēmieni.	Izstrādā starptautisko kravas transportēšanas maršrutus.	Izstrādā starptautisko kravas transportēšanas maršrutu efektīvai kravas piegādes nodrošināšanai.	Spēle.	<p>Spēlē "Maršruts" izglītojamie pāros izstrādā transportēšanas maršrutus specializētās datorprogrammās, kas pielāgotas mācību procesam un kurās iespējams veikt līdzīgas funkcijas kā, piem., datorprogrammā "Jāņa sēta", "Mapon.com" u. tml. Izstrādājot maršrutus, izglītojamie imitē sava izdomāta loģistikas uzņēmuma darbību. Rezultātus prezentē citiem.</p>
<p>3. Spēj: piemērot LR nodokļu un nodevu sistēmu, izstrādājot iekšzemes transportēšanas maršrutus.</p> <p>Zina: LR nodokļu un nodevu veidus un piemērošanas kārtību loģistikas procesā.</p> <p>Izprot: nodokļu un nodevu sistēmas būtību un to ietekmi</p>	<p>3.1. Kravu transportēšanas procesa reglamentējošie normatīvie akti.</p> <p>(10% no moduļa kopējā apjoma)</p>	3.1.1. LR nodokļu un nodevu veidi, to piemērošanas kārtība loģistikas procesā.	Piemēro LR nodokļus un nodevas loģistikas procesā, izstrādājot iekšzemes kravu transportēšanas maršrutus.	Piemēro un izskaidro LR nodokļus un nodevas loģistikas procesā, izstrādājot iekšzemes kravu transportēšanas maršrutus.	Aprēķinu veikšana.	<p>Izglītojamie pēc iepriekš dotajiem datiem rēķina nodokļus, izmantojot interneta vietnēs pieejamos nodokļu un nodevu kalkulatorus un citus informācijas avotus.</p>
					Patstāvīgais darbs.	<p>Izglītojamie individuāli pēc konkrēta loģistikas uzdevuma sagatavo transportēšanas dokumentus, piemērojot LR nodokļus un nodevas.</p>

Eiropas Sociālā fonda projekts "Nozaru kvalifikācijas sistēmas izveide un profesionālās izglītības efektivitātes un kvalitātes paaugstināšana"
(vienošanās Nr.2010/0274/1DP/1.2.1.1.1/10/IPIA/VIAA/001)

uz loģistikas procesa izmaksām un kravu transportēšanas dokumentu sagatavošanu.						
<p>4. Spēj: piemērot LR un ārvalstu nodokļu un nodevu sistēmas, izstrādājot starptautiskos transportēšanas maršrutus.</p> <p>Zina: pievienotās vērtības nodokļa maksāšanas kārtību, muitas nodokļa piemērošanas kārtību, citu valstu nodokļu un nodevu sistēmas, maksas ceļu lietošanas kārtību.</p> <p>Izprot: transportēšanas nosacījumu atšķirības dažādās valstīs un to ietekmi uz maršruta plānošanu.</p>	<p>4.1. Transportēšanas nosacījumu atšķirības dažādās valstīs.</p> <p>(20% no moduļa kopējā apjoma)</p>	<p>4.1.1. Starptautisko kravu pārvadājumu reglamentējošās konvencijas (CMR, KIOTO, ATA, ADR, IMDG, TIR u.c.).</p>	<p>Nosauc un atšķir starptautisko kravu pārvadājumu reglamentējošās konvencijas.</p>	<p>Izskaidro starptautisko kravu pārvadājumu reglamentējošās konvencijas.</p>	<p>Prezentācija.</p>	<p>Izglītojamie sagatavo prezentāciju par starptautisko kravu pārvadājumu reglamentējošajām konvencijām un piedāvā publiskai apskatei, piemēram, stenda referāta veidā.</p>
		<p>4.1.2. Starptautiskie tirdzniecības noteikumi – Incoterm.</p>	<p>Piemēro starptautiskos tirdzniecības noteikumus kravu transportēšanas maršrutu izstrādāšanā.</p>	<p>Piemēro un izskaidro starptautiskos tirdzniecības noteikumus kravu transportēšanas maršrutu izstrādāšanā.</p>	<p>Šifrētu uzdevumu minēšana un veidošana.</p>	<p>Izglītojamie patstāvīgi sagatavo šifrētu uzdevumu par starptautiskajiem tirdzniecības noteikumiem un muitas likumdošanu. Uzdevumā informācija jāgatavo kodēta, izmantojot ciparus, kas atbilst konkrētiem burtiem. Sagatavotās šifrētās mīklas dod atminēt citam izglītojamajam.</p>
		<p>4.1.3. Muitas procedūras, režīmi, HS sistēma un maksājumi un ārvalstu nodokļu un nodevu sistēma.</p>	<p>Izstrādā starptautiskos transportēšanas maršrutus, ievērojot citu valstu nodokļus, nodevas un piemērojot atbilstošo muitas procedūru vai</p>	<p>Izstrādā un pamato starptautiskos transportēšanas maršrutus, ievērojot citu valstu nodokļus, nodevas un piemērojot atbilstošo muitas procedūru vai</p>	<p>Situāciju modelēšana.</p>	<p>Izglītojamie pēc iepriekš dotas situācijas apraksta, izstrādā starptautisko transportēšanas maršrutu, ievērojot LR un ārvalstu nodokļu un nodevu sistēmas.</p>

Eiropas Sociālā fonda projekts "Nozaru kvalifikācijas sistēmas izveide un profesionālās izglītības efektivitātes un kvalitātes paaugstināšana"
(vienošanās Nr.2010/0274/1DP/1.2.1.1.1/10/IPIA/VIAA/001)

<p>5. Spēj: izvēlēties kravai un transportēšanas maršrutam atbilstošus transporta veidus.</p> <p>Zina: transportlīdzekļu veidus un tehniskos parametrus, kravu specifiskās īpašības un transportēšanas nosacījumus.</p> <p>Izprot: kravai un transportēšanas maršrutam atbilstoša transporta veida nozīmi loģistikas darba uzdevuma izpildē.</p>	<p>5.1. Transportlīdzekļu veidi.</p> <p>(10% no moduļa kopējā apjoma)</p>	<p>5.1.1. Transportlīdzekļu veidi un tehniskie parametri.</p>	<p>režīmu.</p> <p>Atpazīst transportlīdzekļu veidus un nosauc transportlīdzekļa tehniskos parametrus, izvēlas transporta veidu konkrētas kravas nogādei.</p>	<p>režīmu.</p> <p>Raksturo transportlīdzekļu veidus un to tehniskos parametrus, izvēlas piemērotāko transporta veidu konkrētas kravas nogādei pēc tehniskiem parametriem.</p>	<p>Spēle.</p>	<p>Spēlē "Uzkrauj auto" izglītojamajiem tiek dota konkrēta prece (izmēri, daudzums, īpašības u. c.), kas jānogādā saņēmējam. Izglītojamie, izmantojot informācijas tehnoloģijas, atrod piemērotāko kravas automašīnu kravas nogādei, veic nepieciešamos aprēķinus, lai pierādītu, ka izvēlētais kravas auto ir vispiemērotākais konkrētās preces transportēšanai.</p>
		<p>5.1.2. Specifiskie kravu transportēšanas nosacījumi.</p>	<p>Nosauc specifiskos kravu transportēšanas nosacījumus.</p>	<p>Izskaidro specifiskos kravu transportēšanas nosacījumus.</p>		
<p>6. Spēj: lietot ģeogrāfiskās kartes, tai skaitā interaktīvās ģeogrāfiskās kartes transportēšanas maršruta izstrādāšanai.</p> <p>Zina: ģeogrāfiskajās kartēs attēloto informāciju, interaktīvo ģeogrāfisko karšu</p>	<p>6.1. Ģeogrāfisko karšu lietošana.</p> <p>(10% no moduļa kopējā apjoma)</p>	<p>6.1.1. Ģeogrāfisko karšu lietošanas priekšrocības maršrutēšanā.</p>	<p>Pielieto ģeogrāfiskās kartes transportēšanas maršrutu izstrādāšanai.</p>	<p>Pielieto ģeogrāfiskās kartes transportēšanas maršrutu izstrādāšanai, izskaidro ģeogrāfisko karšu lietošanas paņēmienus.</p>	<p>Spēle.</p>	<p>Spēlē "Karšu kari" izglītojamie grupās, izmantojot ģeogrāfiskās kartes, pēc iespējas ātrāk mēģina atrast un nolasīt dažādu uzdoto informāciju. Spēlē uzvar tā izglītojamo grupa, kura pēc iespējas īsākā laikā visprecīzāk spējusi nolasīt informāciju.</p>
		<p>6.1.2. Interaktīvo ģeogrāfisko karšu lietošanas paņēmieni.</p>	<p>Pielieto interaktīvās ģeogrāfiskās kartes transportēšanas maršrutu izstrādāšanai.</p>	<p>Pielieto interaktīvās ģeogrāfiskās kartes transportēšanas maršrutu izstrādāšanai, izskaidro interaktīvo</p>		

Eiropas Sociālā fonda projekts "Nozaru kvalifikācijas sistēmas izveide un profesionālās izglītības efektivitātes un kvalitātes paaugstināšana"
(vienošanās Nr.2010/0274/1DP/1.2.1.1.1/10/IPIA/VIAA/001)

lietošanas paņēmienus. Izprot: interaktīvo ģeogrāfisko karšu lietošanas priekšrocības maršruta un transportēšanas veida izvēlei.				ģeogrāfisko karšu lietošanas paņēmienus un priekšrocības.		
7. Spēj: aprēķināt kravas transportēšanas izmaksas. Zina: transportēšanas procesus raksturojošos datus, transportēšanas izmaksu pozīcijas. Izprot: optimāla transportēšanas maršruta izstrādes ietekmi uz izmaksām.	7.1. Kravu transportēšanas izmaksas. (20% no moduļa kopējā apjoma)	7.1.1. Transportēšanas procesu raksturojošie dati. 7.1.2. Transportēšanas izmaksu ietekme, izstrādājot optimālo maršrutu.	Nosauc kravu transportēšanas procesu raksturojošos datus. Aprēķina kravu transportēšanas izmaksas, izstrādājot maršrutu.	Izskaidro kravu transportēšanas raksturojošos datus. Aprēķina kravu transportēšanas izmaksas, izstrādājot optimālo maršrutu.	Situācijas analīze.	Izglītojamiem tiek iedots reālas situācijas apraksts (kādas konkrētas kravas transportēšanas maršruta apraksts, izmaksu dati utt.). Izglītojamie, veicot nepieciešamos aprēķinus un analizējot informāciju, veido secinājumus, cik efektīvs bijis izstrādātais maršruts, kādas nepilnības tajā saskatījis, ko varēja darīt citādāk.
8. Spēj: izstrādāt ar kravu transportēšanu un pakalpojumu sniegšanu saistīto risku samazināšanas pasākumu plānu. Zina: kravas transportēšanu saistītos riskus atkarībā no transporta veida, kravas veida,	8.1. Kravu transportēšanas risku samazināšana. (10% no moduļa kopējā apjoma)	8.1.1. Kravu transportēšanas riski.	Nosauc transportēšanas riskus atkarībā no transporta veida, kravas veida, transportēšanas maršruta.	Izskaidro transportēšanas riskus atkarībā no transporta veida, kravas veida, transportēšanas maršruta.	Referāts.	Izglītojamie strādā ar informāciju un sagatavo referātu/ziņojumu par transportēšanas risku samazināšanas pasākumiem un apdrošināšanu. Referātu prezentē mutiski, izmantojot informācijas tehnoloģijas.

Eiropas Sociālā fonda projekts "Nozaru kvalifikācijas sistēmas izveide un profesionālās izglītības efektivitātes un kvalitātes paaugstināšana"
(vienošanās Nr.2010/0274/1DP/1.2.1.1.1/10/IPIA/VIAA/001)

<p>transportēšanas maršruta, ar transportlīdzekļiem saistītos apdrošināšanas veidus (OCTA, KASKO), kravas apdrošināšanas veidus, iespējamo risku novēršanas pasākumus, rīcību neparedzētos gadījumos.</p> <p>Izprot: savlaicīgu risku apzināšanas un riska samazināšanas pasākumu nepieciešamību droša un ekonomiski efektīva transportēšanas procesa nodrošināšanā.</p>		<p>8.1.2. Risku samazināšana un apdrošināšana.</p>	<p>Izstrādā ar kravu transportēšanu un pakalpojumu sniegšanu saistīto risku samazināšanas pasākumu plānu.</p>	<p>Izstrādā ar kravu transportēšanu un pakalpojumu sniegšanu saistīto risku samazināšanas pasākumu plānu un pamato riska samazināšanas pasākumu nepieciešamību droša un ekonomiski efektīva transportēšanas procesa nodrošināšanā.</p>	<p>Situācijas analīze.</p>	<p>Izglītojamie konkrētam kravu transportēšanas uzdevumam izstrādā risku samazināšanas pasākumu plānu.</p>
--	--	--	---	--	----------------------------	--

Ieteicamie avoti

Apsalons R. Loģistikas centru pārvaldība. – Rīga: Burtene, 2012.

ADR konvencija [skatīts 2014. gada 7. decembrī]. Pieejams: <http://www.atd.lv/lat/normativieakti/starptautisku%20noligumi/?doc=1501/>

ATP konvencija [skatīts 2014. gada 7. decembrī]. Pieejams: <http://www.atd.lv/lat/normativieakti/starptautisku%20noligumi/?doc=659/>

Autopārvadājumu likums [skatīts 2014. gada 7. decembrī]. Pieejams: <http://likumi.lv/doc.php?id=36720/>

Ceļu satiksmes noteikumi [skatīts 2014. gada 21. novembrī]. Pieejams: <http://likumi.lv/doc.php?id=90585/>

Eiropas ceļu karte. – Rīga: Jāņa sēta, 2013.

IMDG kodekss (Starptautiskais jūras bīstamo kravu kodekss) kodekss [skatīts 2014. gada 21. novembrī]. Pieejams:

<https://law.resource.org/pub/us/cfr/ibr/004/imo.imdg.1.2006.pdf>

Eiropas Sociālā fonda projekts "Nozaru kvalifikācijas sistēmas izveide un profesionālās izglītības efektivitātes un kvalitātes paaugstināšana"
(vienošanās Nr.2010/0274/1DP/1.2.1.1.1/10/IPIA/VIAA/001)

Kombinētā nomenklatūra [skatīts 2014. gada 7. decembrī]. Pieejams: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/PDF/?uri=OJ:L:2013:290:FULL&from=LV/>
Konvencija par kravu starptautisko autopārvadājumu līgumu (CMR) [skatīts 2014. gada 7. decembrī]. Pieejams: <http://likumi.lv/ta/lv/starptautiskie-ligumi/id/673/>
Latvija. Autoceļu karte. – Rīga: Jāņa sēta, 2013.
Lielais Latvijas atlants. – Rīga: Jāņa sēta, 2014.
Praude V. Loģistika. – Rīga: Burtene, 2013.
Sprancmanis N. Uzņēmējdarbības loģistikas pamati. – Rīga: Burtene, 2011.

Eiropas Sociālā fonda projekts "Nozaru kvalifikācijas sistēmas izveide un profesionālās izglītības efektivitātes un kvalitātes paaugstināšana"
(vienošanās Nr.2010/0274/1DP/1.2.1.1.1/10/IPIA/VIAA/001)

MODUĻA "Transportēšanas procesa dokumentu aprites organizēšana" APRAKSTS

Moduļa mērķis	Attīstīt izglītojamo spējas sagatavot transportēšanas dokumentus un organizēt transportēšanas procesa dokumentu apriti.
Moduļa uzdevumi	Attīstīt izglītojamo prasmes: 1. Sagatavot kravas transportēšanas pavaddokumentus, t. sk. grāmatvedības uzskaitē, tos uzkrāt un sistematizēt. 2. Izvērtēt savas darba vietas atbilstību ergonomikas prasībām.
Moduļa ieejas nosacījumi	Apgūts modulis "Maršrutu plānošana kravu pārvadājumos".
Moduļa apguves novērtēšana	Moduļa apguves noslēgumā izglītojamais kārto ieskaiti, kurā ir ietverta teorētisko zināšanu pārbaude un praktiskie darbi. Ieskaite teorētiskajā daļā izglītojamais veic testu kontrolei/paškontrolei, atbildot uz jautājumiem par transportēšanas procesa dokumentu aprites organizēšanu, bet praktiskajā daļā izglītojamie pēc iepriekš dotajiem datiem (loģistikas uzdevuma) izvēlas un noformē konkrētas kravas transportēšanai nepieciešamos pavaddokumentus un apraksta transportēšanas procesa dokumentu aprites kārtību).
Moduļa nozīme un vieta kartē	Modulis "Transportēšanas procesa dokumentu aprites organizēšana" ir B daļas modulis. Moduli apgūst vienlaicīgi ar moduli "Kravu transportēšanas procesa uzraudzība un datu analīze" un tam seko moduļa "Loģistikas darbinieka prakse" apguve. Pēc moduļa "Transportēšanas procesa dokumentu aprites organizēšana" apguves izglītojamais papildus var apgūt izvēles C daļas modulīus.

Eiropas Sociālā fonda projekts "Nozaru kvalifikācijas sistēmas izveide un profesionālās izglītības efektivitātes un kvalitātes paaugstināšana"
(vienošanās Nr.2010/0274/1DP/1.2.1.1.1/10/IPIA/VIAA/001)

MODUĻA "Transportēšanas procesa dokumentu aprites organizēšana" SATURS

Sasniedzamais rezultāts	Temats	Ieteicamais saturs	Mācību sasniegumu apguves līmeņu apraksti		Metodiskais nodrošinājums	
			Vidējs apguves līmenis	Optimāls apguves līmenis	Metodiskie paņēmieni un mācību organizācijas formas	Idejas īstenošanai
<p>1. Spēj: sagatavot kravas transportēšanas pavaddokumentus.</p> <p>Zina: dažādu iekšzemes un starptautisko kravas pārvadājumu dokumentu veidus un noformēšanas kārtību atbilstoši kravas veidam, transportēšanas līdzeklim un maršrutam, pavaddokumentu aizpildīšanu svešvalodās.</p> <p>Izprot: pavaddokumentu nozīmi savlaicīgas un pasūtījumam atbilstošas kravas piegādes nodrošināšanā.</p>	<p>1.1. Kravu transportēšanas pavaddokumenti.</p> <p>(15% no moduļa kopējā apjoma)</p>	<p>1.1.1. Iekšzemes kravu pārvadājumu dokumentu veidi un nozīme.</p>	<p>Identificē un nosauc iekšzemes kravas pārvadājumu dokumentus.</p>	<p>Identificē un nosauc pasūtījumam atbilstošus iekšzemes kravu pārvadājumu dokumentus un izskaidro to nozīmi piegādes nodrošināšanai.</p>	<p>Patstāvīgais darbs.</p>	<p>Izglītojamajiem tiek iedoti dažādi iepriekš aizpildīti kravu transportēšanas dokumenti. Izglītojamie individuāli, izmantojot dažādus informācijas avotus elektroniskajā vidē, nosaka, vai dotie dokumenti ir pareizi un pilnīgi noformēti, pamatojot to ar konkrētiem normatīvajiem aktiem.</p>
		<p>1.1.2. Starptautisko kravu pārvadājumu dokumentu veidi un nozīme.</p>	<p>Identificē un nosauc starptautisko kravas pārvadājumu dokumentus.</p>	<p>Identificē un nosauc pasūtījumam atbilstošus starptautiskos kravu pārvadājumu dokumentus un izskaidro to nozīmi piegādes nodrošināšanai.</p>		
	<p>1.2. Kravu transportēšanas dokumentu noformēšanas kārtība.</p>	<p>1.2.1. Iekšzemes un starptautisko kravu pārvadājumu dokumentu noformēšanas kārtība.</p>	<p>Sagatavo iekšzemes un starptautisko kravu pārvadājumu dokumentus pēc dotiem paraugiem.</p>	<p>Patstāvīgi sagatavo iekšzemes un starptautisko kravu pārvadājumu dokumentus atbilstoši noformēšanas</p>	<p>Praktiskais darbs.</p>	<p>Izglītojamie sagatavo iekšzemes un starptautisko kravu pārvadājumu dokumentus atbilstoši konkrētam kravas un pārvadājuma veidam.</p>

Eiropas Sociālā fonda projekts "Nozaru kvalifikācijas sistēmas izveide un profesionālās izglītības efektivitātes un kvalitātes paaugstināšana"
(vienošanās Nr.2010/0274/1DP/1.2.1.1.1/10/IPIA/VIAA/001)

	(15% no moduļa kopējā apjoma)			kārtībai.		
2. Spēj: sagatavot kravas transportēšanas dokumentus grāmatvedības uzskaitēi. Zina: izdevumu un ieņēmumu uzskaites kārtību, kravas un kravas transportēšanas dokumentus, to aizpildīšanas noteikumus. Izprot: transportēšanas finanšu plūsmas ietekmi uz uzņēmuma saimniecisko darbību.	2.1. Kravu transportēšanas apmaksas dokumenti. (15% no moduļa kopējā apjoma)	2.1.1. Apmaksas dokumenti kravu transportēšanas procesā.	Sagatavo kravu transportēšanas apmaksas dokumentus grāmatvedības uzskaitēi atbilstoši noteikumiem.	Sagatavo kravu transportēšanas apmaksas dokumentus grāmatvedības uzskaitēi atbilstoši noteikumiem un izskaidro to nozīmi.	Situāciju modelēšana.	Izglītojamie pēc iepriekš dotā kravas transportēšanas plāna (dots kravas veids, maršruts, piegādes nosacījumi, transportēšanas veids utt.) izvēlas un noformē atbilstošus kravas transportēšanas dokumentus grāmatvedības uzskaitēi.
	2.2. Transportēšanas procesa izdevumu un ieņēmumu uzskaitē. (15% no moduļa kopējā apjoma)	2.2.1. Kravu transportēšanas procesa izdevumu un ieņēmumu uzskaites kārtība un to finanšu plūsmas ietekme uz saimniecisko darbību.	Nosauc kravu transportēšanas procesa izdevumus un ieņēmumus, uzskaites kārtību.	Izskaidro kravu transportēšanas procesa izdevumus un ieņēmumus, uzskaiti, transportēšanas finanšu plūsmas ietekmi uz saimniecisko darbību.	Patstāvīgais darbs.	Izglītojamie individuāli pēc iepriekš dotajiem uzņēmuma saimnieciskās darbības datiem identificē kravu transportēšanas procesa ieņēmumus un izdevumus, veic to uzskaiti atbilstoši uzskaites kārtībai. Iegūtos rezultātus analizē un secinājumus prezentē citiem.
3. Spēj: uzkrāt un sistematizēt kravas transportēšanas dokumentus. Zina: transportēšanas veidam atbilstošo dokumentu veidus un	3.1. Kravu transportēšanas dokumentu sistematizēšana. (15% no moduļa kopējā apjoma)	3.1.1. Kravu transportēšanas dokumentu uzkrāšanas un sistematizēšanas noteikumi.	Uzkrāj un sistematizē kravu transportēšanas dokumentus atbilstoši noteikumiem.	Uzkrāj un sistematizē kravu transportēšanas dokumentus atbilstoši noteikumiem un izskaidro šī procesa nozīmi.	Darbs ar informāciju.	Izglītojamie apkopo informāciju un sagatavo ziņojumu/referātu par transportēšanas dokumentu uzkrāšanas un sistematizēšanas nozīmi uzņēmuma saimnieciskās darbības uzskaitē un

Eiropas Sociālā fonda projekts "Nozaru kvalifikācijas sistēmas izveide un profesionālās izglītības efektivitātes un kvalitātes paaugstināšana"
(vienošanās Nr.2010/0274/1DP/1.2.1.1.1/10/IPIA/VIAA/001)

<p>aizpildīšanas kārtību, dokumentu uzkrāšanas un sistematizēšanas noteikumus.</p> <p>Izprot: dokumentu uzkrāšanas un sistematizēšanas nozīmi uzņēmuma saimnieciskās darbības uzskaitē.</p>	<p>3.2. Dokumentu uzkrāšanas un sistematizēšanas nozīme.</p> <p>(15% no moduļa kopējā apjoma)</p>	<p>3.1.2. Transportēšanas dokumentu uzkrāšanas un sistematizēšanas nozīme uzņēmuma saimnieciskās darbības uzskaitē.</p>	<p>Apraksta transportēšanas dokumentu uzkrāšanas un sistematizēšanas principus.</p>	<p>Analizē transportēšanas dokumentu uzkrāšanas un sistematizēšanas principus uzņēmumā, izskaidro dokumentu uzkrāšanas un sistematizēšanas nozīmi uzņēmuma saimnieciskās darbības uzskaitē.</p>		<p>prezentē to mutiski, izmantojot informācijas tehnoloģijas.</p>
<p>4. Spēj: izvērtēt savas darba vietas atbilstību ergonomikas prasībām.</p> <p>Zina: ergonomiskas darba vietas iekārtošanas nosacījumus loģistikas darbā un izvērtēšanas paņēmienus.</p> <p>Izprot: ergonomikas nozīmi un ietekmi uz personas fizisko veselību.</p>	<p>4.1. Ergonomika loģistikas darbinieka darba vietā.</p> <p>(10% no moduļa kopējā apjoma)</p>	<p>4.1.1. Ergonomikas nozīme un ietekme uz personas fizisko veselību.</p>	<p>Nosauc ergonomiski iekārtotas loģistikas darbinieka darba vietas nosacījumus.</p>	<p>Nosauc ergonomiski iekārtotas loģistikas darbinieka darba vietas nosacījumus, pamato nosacījumu neievērošanas ietekmi uz personas fizisko veselību.</p>	<p>Vizualizēšana.</p>	<p>Izglītojamie patstāvīgi zīmē loģistikas darbinieka darba vietas shēmu atbilstoši ergonomikas nosacījumiem un veido zīmējuma aprakstu atbilstoši uzdevumam.</p>
		<p>4.1.2. Ergonomiskas darba vietas iekārtošanas nosacījumi un izvērtēšanas paņēmieni.</p>	<p>Izvērtē savas darba vietas atbilstību ergonomikas prasībām.</p>	<p>Izvērtē un iekārto savu darba vietu atbilstoši ergonomikas prasībām.</p>		

Ieteicamie avoti

Apsalons R. Loģistikas centru pārvaldība. – Rīga: Burtene, 2012.

Autopārvadājumu likums [skatīts 2014. gada 7. decembrī]. Pieejams: <http://likumi.lv/doc.php?id=36720/>

Dokumentu juridiskā spēka likums [skatīts 2014. gada 7. decembrī]. Pieejams: <http://likumi.lv/doc.php?id=210205/>

Eiropas Sociālā fonda projekts "Nozaru kvalifikācijas sistēmas izveide un profesionālās izglītības efektivitātes un kvalitātes paaugstināšana"
(vienošanās Nr.2010/0274/1DP/1.2.1.1.1/10/IPIA/VIAA/001)

Eiropas darba drošības un veselības aizsardzības aģentūra. Ergonomika darbā [skatīts 2014. gada 7. decembrī]. Pieejams:

<http://www.vdi.gov.lv/files/osha/ergonomikadarba.pdf>

Konvencija par kravu starptautisko autopārvadājumu līgumu (CMR) [skatīts 2014. gada 7. decembrī]. Pieejams: <http://likumi.lv/ta/lv/starptautiskie-ligumi/id/673/>

Likums par grāmatvedību [skatīts 2014. gada 7. decembrī]. Pieejams: <http://likumi.lv/doc.php?id=66460/>

Muitas konvencija par starptautiskajiem kravu pārvadājumiem, izmantojot TIR grāmatiņu [skatīts 2015. gada 23. martā]. Pieejams:

<http://likumi.lv/ta/lv/starptautiskie-ligumi/id/1090/>

Praude V. Loģistika, teorija un prakse. – Rīga: Burtene, 2013.

Slavinska, I. Uzņēmējdarbības plānošana un kontrole. – Rīga: Turība, 2003.

Vizule V. Strādā vesels un drošs. – Rīga: Lietiskās informācijas dienests, 2009.

Гаджинский, А. М. Логистика. – Москва: Дашкон и К, 2008.

Eiropas Sociālā fonda projekts "Nozaru kvalifikācijas sistēmas izveide un profesionālās izglītības efektivitātes un kvalitātes paaugstināšana"
(vienošanās Nr.2010/0274/1DP/1.2.1.1.1/10/IPIA/VIAA/001)

MODUĻA "Kravu transportēšanas procesa uzraudzība un datu analīze" APRAKSTS

<p>Moduļa mērķis</p>	<p>Attīstīt izglītojamo spējas uzraudzīt kravu transportēšanas procesu, komunicēt ar loģistikas procesā iesaistītajiem dalībniekiem, uzkrāt, apstrādāt un analizēt transportēšanas procesa datus.</p>
<p>Moduļa uzdevumi</p>	<p>Attīstīt izglītojamo prasmes:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Uzraudzīt kravu transportēšanas plāna un grafika īstenošanas pasākumus un komunicēt ar loģistikas procesa dalībniekiem valsts valodā un svešvalodās. 2. Uzkrāt un sistematizēt kravas transportēšanas datus, izvērtēt kravas transportēšanas procesa norises datus un pielietot loģistikas darba uzdevumu izpildei specifiskās loģistikas datorprogrammas.
<p>Moduļa ieejas nosacījumi</p>	<p>Apgūts modulis "Maršrutu plānošana kravu pārvadājumos".</p>
<p>Moduļa apguves novērtēšana</p>	<p>Moduļa apguves noslēgumā izglītojamais kārto ieskaiti, kurā ir ietverta teorētisko zināšanu pārbaude un praktiskie darbi. Ieskaite teorētiskajā daļā izglītojamais veic testu kontrolei/paškontrolei, bet praktiskajā daļā - ievada, apstrādā un analizē transportēšanas procesa datus specifiskā loģistikas datorprogrammā.</p>
<p>Moduļa nozīme un vieta kartē</p>	<p>Modulis "Kravu transportēšanas procesa uzraudzība un datu analīze" ir B daļas modulis, kuru apgūst vienlaicīgi ar moduli "Transportēšanas procesa dokumentu aprites organizēšana" un tam seko modulis "Loģistikas darbinieka prakse". Pēc moduļa "Kravu transportēšanas procesa uzraudzība un datu analīze" apguves izglītojamais papildus var apgūt izvēles C daļas moduļus.</p>

Eiropas Sociālā fonda projekts "Nozaru kvalifikācijas sistēmas izveide un profesionālās izglītības efektivitātes un kvalitātes paaugstināšana"
(vienošanās Nr.2010/0274/1DP/1.2.1.1.1/10/IPIA/VIAA/001)

MODUĻA "Kravu transportēšanas procesa uzraudzība un datu analīze" SATURS

Sasniedzamais rezultāts	Temats	Ieteicamais saturs	Mācību sasniegumu apguves līmeņu apraksti		Metodiskais nodrošinājums	
			Vidējs apguves līmenis	Optimāls apguves līmenis	Metodiskie paņēmieni un mācību organizācijas formas	Idejas īstenošanai
<p>1. Spēj: uzraudzīt kravu transportēšanas plāna un grafika īstenošanas pasākumus.</p> <p>Zina: kravas iekraušanas, pārvadājumu norises un piegādes uzraudzības paņēmienus, transportēšanas plāna un grafika sasaisti ar maršrutu.</p> <p>Izprot: kontroles nozīmi savlaicīgai kravas nogādei.</p>	<p>1.1. Kravas transportēšanas procesa uzraudzība.</p> <p>(15% no moduļa kopējā apjoma)</p>	1.1.1. Kravu transportēšanas process.	Raksturo kravu transportēšanas procesu.	Izskaidro ar piemēriem kravu transportēšanas procesu.	Patstāvīgais darbs.	Pēc iepriekš dota uzdevuma izglītojamie individuāli veic nepieciešamos mērījumus, aprēķinus un, izmantojot noteikumus un teorētisko pamatojumus, izstrādā kravu transportēšanas plānus un grafikus, izstrādā kravu transportēšanas plāna un grafika uzraudzības pasākumus.
		1.1.2. Optimālā kravas transportēšanas plāna un grafika sasaiste ar maršrutu.	Izstrādā kravas transportēšanas plānu un grafika sasaisti ar maršrutu un uzrauga tā īstenošanu.	Izstrādā optimālo kravas transportēšanas plāna un grafika sasaisti ar maršrutu un uzrauga tā īstenošanu.		
		1.1.3. Kravas iekraušanas, pārvadājumu norises un piegādes uzraudzības nozīme un paņēmieni.	Nosauc kravas iekraušanas, pārvadājumu norises un piegādes uzraudzības nozīmi un raksturo iespējamo uzraudzības procesu.	Izskaidro kravas iekraušanas, pārvadājumu norises un piegādes uzraudzības nozīmi un izvēlas piemērotākos uzraudzības paņēmienus.		
2. Spēj: komunicēt ar loģistikas procesa dalībniekiem valsts valodā un	2.1. Komunikācijas pamatprincipi loģistikas procesā.	2.1.1. Loģistikas nozares profesionālā terminoloģija.	Pielieto loģistikas nozares profesionālo terminoloģiju valsts valodā un vienā	Brīvi komunicē, pielietojot loģistikas nozares profesionālo terminoloģiju valsts	Spēle.	Lomu spēle "Zvans biznesa partnerim" – izglītojamie situācijas aprakstu (piemēram,

Eiropas Sociālā fonda projekts "Nozaru kvalifikācijas sistēmas izveide un profesionālās izglītības efektivitātes un kvalitātes paaugstināšana"
(vienošanās Nr.2010/0274/1DP/1.2.1.1.1/10/IPIA/VIAA/001)

<p>svešvalodās.</p> <p>Zina: komunikācijas pamatprincipus, valsts valodu un vismaz divas svešvalodas, loģistikas nozares profesionālo terminoloģiju, loģistikas procesa dalībnieku pienākumus un atbildību.</p> <p>Izprot: svešvalodu zināšanu nepieciešamību loģistikas procesa nodrošināšanā.</p>	(15% no moduļa kopējā apjoma)		svešvalodā.	valodā un divās svešvalodās.		transportēšanas procesā notikusi avārija) atveido lomās, imitējot telefonsarunu starp loģistikas procesā iesaistītiem dalībniekiem (piemēram, kravas nosūtītāju, un pārvadātāju, pārvadātāju un saņēmēju, ekspeditoru - muitas darbinieku u.c.). Imitētajā telefonsarunā izglītojamie komunicē, izmantojot profesionālo terminoloģiju dažādās valodās.
		2.1.2. Lietišķās komunikācijas pamatprincipi loģistikā.	Komunicē, izmantojot lietišķās komunikācijas pamatprincipus loģistikā.	Brīvi komunicē, izmantojot lietišķās komunikācijas pamatprincipus loģistikā.	Krustvārdu mīklu veidošana.	Izglītojamie individuāli sastāda krustvārdu mīklu ar transporta un loģistikas nozares terminiem valsts valodā un svešvalodās, pēc tam, savstarpēji apmainoties, risina krustvārdu mīklu.
		2.1.3. Loģistikas procesa dalībnieku pienākumi, tiesības un atbildība.	Nosauc loģistikas procesa dalībnieku pienākumus, tiesības un atbildību.	Raksturo katra loģistikas procesa dalībnieka pienākumus, tiesības un atbildību.		
<p>3. Spēj: uzkrāt un sistematizēt kravas transportēšanas datus.</p> <p>Zina: transportēšanas datu uzkrāšanas un sistematizēšanas noteikumus un</p>	<p>3.1. Transportēšanas datu uzkrāšana un sistematizēšana.</p> <p>(10% no moduļa kopējā apjoma)</p>	3.1.1. Transportēšanas dati, to nozīme un funkcijas uzņēmuma saimnieciskajā darbībā.	Nosauc transportēšanas datus, vispārīgi raksturo to nozīmi un funkcijas uzņēmuma saimnieciskajā darbībā.	Raksturo transportēšanas datus, izskaidro to nozīmi un funkcijas uzņēmuma saimnieciskajā darbībā.	Patstāvīgais darbs.	Izglītojamie patstāvīgi veic konkrētu uzdevumu klasē, sistematizējot pedagoga dotos kravas transportēšanas datus un aprakstot tos, pielieto iegūtos datus imitēta uzņēmuma saimnieciskās

Eiropas Sociālā fonda projekts "Nozaru kvalifikācijas sistēmas izveide un profesionālās izglītības efektivitātes un kvalitātes paaugstināšana"
(vienošanās Nr.2010/0274/1DP/1.2.1.1.1/10/IPIA/VIAA/001)

metodes. Izprot: datu uzkrāšanas un sistematizēšanas nozīmi uzņēmuma saimnieciskās darbības uzskaitē.		3.1.2. Transportēšanas datu uzkrāšanas un sistematizēšanas noteikumi un metodes.	Uzkrāj un sistematizē transportēšanas datus.	Uzkrāj un sistematizē transportēšanas datus un pamato datu uzkrāšanas un sistematizēšanas nozīmi uzņēmuma saimnieciskās darbības uzskaitē.		darbības uzskaitē.
4. Spēj: izvērtēt kravas transportēšanas procesa norises datus. Zina: kravu transportēšanas procesa datu analīzes metodes un datorprogrammu izmantošanas iespējas analīzē. Izprot: kravu transportēšanas procesa norises datu analīzes nozīmi turpmāko maršrutu izstrādē.	4.1. Transportēšanas procesa norises datu analīze. (20% no moduļa kopējā apjoma)	4.1.1. Transportēšanas datu analīzes metodes un nozīme.	Izvērtē galvenos kravas transportēšanas procesa norises datus, izmantojot datu analīzes metodes.	Izvērtē visus kravas transportēšanas procesa norises datus, izmantojot datu analīzes metodes.	Informācijas tehnoloģiju izmantošana.	Izglītojamie apgūst iemaņas izmantot datorprogrammas transportēšanas datu analīzē.
		4.1.2. Transportēšanas norises datu analīzes pielietošana turpmāko maršrutu izstrādē.	Apraksta transportēšanas procesa norises datu pielietošanu turpmāko maršrutu izstrādē.	Izvērtē transportēšanas norises datu analīzi turpmāko maršrutu izstrādē.	Pārrunas.	Izglītojamie pārrunā, analizē un sniedz savus priekšlikumus, kā iegūto informāciju lietot turpmāko maršrutu izstrādē.
		4.1.3. Datorprogrammu lietošana transportēšanas datu analīzē.	Lieto datorprogrammas transportēšanas datu analīzē pēc dotiem paraugiem.	Patstāvīgi lieto datorprogrammas transportēšanas datu analīzē.		
5. Spēj: lietot specifiskās loģistikas datorprogrammas un kravu transportēšanas aprēķinu veikšanai.	5.1. Specifiskās loģistikas datorprogrammas. (10% no moduļa kopējā apjoma)	5.1.1. Specifisko loģistikas datorprogrammu funkcijas, nozīme un pielietošana.	Nosauc specifisko loģistikas datorprogrammu funkcijas, ievada, apstrādā un nolasa informāciju vismaz	Izskaidro specifisko loģistikas datorprogrammu funkcijas, nozīmi, ievada, apstrādā, nolasa un analizē	Informācijas tehnoloģiju izmantošana.	Izglītojamie pēc iepriekš dotā kravu transportēšanas situācijas uzdevuma ievada informāciju, apstrādā to, veic aprēķinus, izmantojot

Eiropas Sociālā fonda projekts "Nozaru kvalifikācijas sistēmas izveide un profesionālās izglītības efektivitātes un kvalitātes paaugstināšana"
(vienošanās Nr.2010/0274/1DP/1.2.1.1.1/10/IPIA/VIAA/001)

<p>Zina: kravu transportēšanas aprēķinu metodes, specifiskās loģistikas datorprogrammas, to darbības principus.</p> <p>Izprot: loģistikas datorprogrammu nozīmi racionālai un operatīvai kravu transportēšanas maršruta izstrādei un aprēķinu veikšanai.</p>	<p>5.2. Datu apstrāde specifiskajās loģistikas datorprogrammās.</p> <p>(20% no moduļa kopējā apjoma)</p>	<p>5.2.1. Informācijas ievadīšana, apstrāde, kravu transportēšanas aprēķinu veikšana specifiskajās loģistikas datorprogrammās.</p>	<p>vienā loģistikas datorprogrammā.</p>	<p>informāciju specifiskajās loģistikas datorprogrammās.</p>		<p>specifiskās loģistikas datorprogrammas.</p>
			<p>Lieto vismaz vienu specifisko loģistikas datorprogrammu transportēšanas aprēķinu veikšanā.</p>	<p>Lieto vairākas specifiskās loģistikas datorprogrammas transportēšanas aprēķinu veikšanai.</p>		
<p>6. Spēj: novērst specifiskos loģistikas darba vides riska faktorus savas kompetences ietvaros.</p> <p>Zina: specifiskos loģistikas darba vides riska faktorus, to avotus un novēršanas paņēmienus.</p> <p>Izprot: drošu darba paņēmieni lietošanas nozīmi personīgās drošības nodrošināšanā loģistikas darbā.</p>	<p>6.1. Loģistikas darbinieka specifiskie darba vides riska faktori.</p> <p>(5% no moduļa kopējā apjoma)</p>	<p>6.1.1. Specifiskie darba vides riska faktori.</p>	<p>Ievēro minimālās darba drošības prasības un novērš specifiskos darba vides riska faktorus.</p>	<p>Ievēro visas darba drošības prasības, novērš specifiskos darba vides riska faktorus un izskaidro to ietekmi uz cilvēka veselību un drošību.</p>	<p>Darbs ar informāciju.</p>	<p>Izglītojamie, izmantojot dažādus informācijas avotus, izzina loģistikas darbinieka specifiskos darba vides riska faktorus un to mazināšanas pasākumus, apkopo informāciju un prezentē.</p>
		<p>6.1.2. Drošu darba paņēmieni lietošana.</p>	<p>Lieto drošus darba paņēmienus loģistikas darbā.</p>	<p>Lieto un izskaidro drošus darba paņēmienus loģistikas darbā.</p>		

Eiropas Sociālā fonda projekts "Nozaru kvalifikācijas sistēmas izveide un profesionālās izglītības efektivitātes un kvalitātes paaugstināšana"
(vienošanās Nr.2010/0274/1DP/1.2.1.1.1/10/IPIA/VIAA/001)

<p>7. Spēj: noteikt dažādu psihosociālo faktoru ietekmi loģistikas darbā.</p> <p>Zina: loģistikas psihosociālo darba vidi veidojošos faktorus, to pazīmes un ietekmi uz cilvēka darbaspējām un veselību.</p> <p>Izprot: psihosociālo faktoru nozīmību savai un apkārtējo veselībai, savas un citu darbinieku rīcības (uzvedības) iespējamās sekas.</p>	<p>7.1. Psihosociālo faktoru ietekme loģistikas darbinieka darbā.</p> <p>(5% no moduļa kopējā apjoma)</p>	<p>7.1.1. Psihosociālo darba vidi veidojošie faktori un to ietekme uz cilvēka darbaspējām un veselību.</p>	<p>Identificē psihosociālo darba vidi veidojošos faktorus un nosauc to ietekmi uz cilvēka darbaspējām un veselību.</p>	<p>Identificē psihosociālo darba vidi veidojošos faktorus un izskaidro to ietekmi uz cilvēka darbaspējām un veselību.</p>	<p>Problēmu risināšana.</p>	<p>Izglītojamie pēc iepriekš dotas un formulētās problēmas par kāda darbinieka rīcības (uzvedības) sekām (piemēram, konflikts, sadarbības līguma laušana u. c.), kas radušās psihosociālo faktoru ietekmē, piedāvā savus priekšlikumus konflikta risināšanā. Izglītojamie precīzē problēmas jautājumu, izstrādā risinājuma plānu, izvērtē rezultātu, vai tas ir uzdotās problēmas atrisinājums, vai arī problēmu varētu risināt citādāk.</p>
		<p>7.1.2. Darbinieku rīcības (uzvedības) sekas psihosociālo faktoru ietekmē.</p>	<p>Nosaka savas un citu darbinieku rīcības (uzvedības) sekas psihosociālo faktoru ietekmē.</p>	<p>Nosaka un izskaidro savas un citu darbinieku rīcības (uzvedības) sekas psihosociālo faktoru ietekmē.</p>		

Ieteicamie avoti

- Apsalons R. Loģistikas centru pārvaldība. – Rīga: Burtene, 2012.
- Apsalons E. Komunikācijas kompetence: Kā saprasties un veidot attiecības. – Rīga: Zvaigzne ABC, 2013.
- Ceplis K. Darba strīdi un to risināšana. – Rīga: Lietiskās informācijas dienests, 2009.
- Keniņš-Kings G. Modernā apgāde. – Rīga: Valters un Rapa, 2000.
- Likums par grāmatvedību [skatīts 2015. gada 5. februārī]. Pieejams: <http://likumi.lv/doc.php?id=66460/>
- Praude V. Loģistika, teorija un prakse. – Rīga: Burtene, 2013.
- Slavinska I. Uzņēmējdarbības plānošana un kontrole. – Rīga: Turība, 2003.
- Sprancmanis N. Biznesa loģistika. – Rīga: RTU, 2003.
- Sprancmanis N., u. c. Uzņēmējdarbības loģistikas terminu angļu-latviešu vārdnīca. – Rīga: Zvaigzne ABC, 2007.
- Vizule V. Strādā vesels un drošs. – Rīga: Lietiskās informācijas dienests, 2009.
- Гаджинский, А. М. Логистика. – Москва: Дашкон и К, 2008.

Eiropas Sociālā fonda projekts "Nozaru kvalifikācijas sistēmas izveide un profesionālās izglītības efektivitātes un kvalitātes paaugstināšana"
(vienošanās Nr.2010/0274/1DP/1.2.1.1.1/10/IPIA/VIAA/001)

MODUĻA "Sadales loģistika" APRAKSTS

Moduļa mērķis	Sekmēt izglītojamo spējas plānot un organizēt dažādu preču un kravu plūsmas sadales kanālos atbilstoši LR normatīvo aktu un starptautisko konvenciju normām un kontrolēt krājumus, lietojot specifiskās loģistikas datorprogrammas.
Moduļa uzdevumi	Attīstīt izglītojamo prasmes: 1. Plānot un organizēt preču un kravu piegādi pa piegādes virzieniem. 2. Plānot salikto kravu piegādi un optimizēt piegādes maršrutus. 3. Piemērot normatīvo tiesību aktu prasības un sadales kanālu specifiskos nosacījumus uzņēmuma preču un kravu piegāžu organizēšanā. 4. Lietot specifiskās loģistikas datorprogrammas preču un kravu plūsmu uzskaitē un kontrolē.
Moduļa ieejas nosacījumi	Apgūti visi programmas A un B daļas moduļi, izņemot noslēdzošo moduli "Loģistikas darbinieka prakse".
Moduļa apguves novērtēšana	Moduļa apguves noslēgumā izglītojamie kārto pārbaudes darbu, kura pirmajā daļā parāda teorētiskās zināšanas (mutiskas atbildes uz jautājumiem) par: 1. Salikto kravu piegādes maršrutu plānošanu un optimizēšanu. 2. Uzņēmuma preču un kravu piegāžu organizēšanu pēc sadales kanālu specifiskajiem nosacījumiem. Otrajā daļā parāda praktiskās iemaņas saskaņā ar darba uzdevumiem: 1. Plāno preču un kravu piegādi pa piegādes virzieniem. 2. Plāno salikto kravu piegādi un optimizē piegādes maršrutus. 3. Lieto specifiskās loģistikas datorprogrammas preču un kravu plūsmu uzskaitē un kontrolē.
Moduļa nozīme un vieta kartē	Modulis "Sadales loģistika" ir apgūstams programmas C daļā. Tas ir brīvās izvēles modulis, kurš padziļina zināšanas un prasmes sadales loģistikā. Modulis apgūstams pirms noslēdzošā moduļa "Loģistikas darbinieka prakse".

Eiropas Sociālā fonda projekts "Nozaru kvalifikācijas sistēmas izveide un profesionālās izglītības efektivitātes un kvalitātes paaugstināšana"
(vienošanās Nr.2010/0274/1DP/1.2.1.1.1/10/IPIA/VIAA/001)

MODUĻA "Sadales loģistika" SATURS

Sasniedzamais rezultāts	Temats	Ieteicamais saturs	Mācību sasniegumu apguves līmeņu apraksti		Metodiskais nodrošinājums	
			Vidējs apguves līmenis	Optimāls apguves līmenis	Metodiskie paņēmieni un mācību organizācijas formas	Idejas īstenošanai
1. Spēj: plānot un organizēt preču un kravu piegādi pa piegādes virzieniem. Zina: preču un kravu piegādes plānošanu un organizēšanu pa piegādes virzieniem, klientu ģeogrāfisko izvietojumu un to apgādes nosacījumus. Izprot: preču un kravu piegādes atšķirības vietējā un starptautiskā tirgū.	1.1. Preču un kravu piegāžu vadīšana. (5% no moduļa kopējā apjoma)	1.1.1. Preču un kravu piegāžu vadīšanas pamatprincipi.	Nosauc preču un kravu piegāžu vadīšanas pamatprincipus.	Izskaidro un pamato preču un kravu piegāžu vadīšanas pamatprincipus.	Diskusija.	Izglītojamie diskutē par pamatprincipiem preču un kravu piegāžu vadīšanā.
					Individuāls patstāvīgais darbs.	Izglītojamie sagatavo, savstarpēji apmainās un aizpilda darba lapu par preču un kravu piegāžu plānošanu un organizēšanu, kur izmanto atslēgas vārdus.
	1.2. Klientu ģeogrāfiskā izvietojuma un piegādes virzienu izvērtēšana un izvēle pasūtījumu izpildē. (5% no moduļa kopējā apjoma)	1.2.1. Klientu grupēšanas pēc ģeogrāfiskā izvietojuma.	Grupē klientus pēc ģeogrāfiskā izvietojuma.	Grupē klientus pēc ģeogrāfiskā izvietojuma, pamato grupēšanas principus.	Praktiskais darbs.	Praktiskā nodarbībā izglītojamie strādā ar karti, veicot uzdevumu par klientu grupēšanu pēc ģeogrāfiskā izvietojuma un pasūtījuma virziena vietējā un starptautiskā tirgus vajadzībām.
		1.2.2. Piegādes virzienu noteikšana pēc klientu grupām.	Pieņem lēmumu par pasūtījuma izpildi pēc ģeogrāfiskā izvietojuma un piegādes virziena.	Pieņem lēmumu par pasūtījuma izpildi pēc ģeogrāfiskā izvietojuma un piegādes virziena un	Mācību ekskursija.	Izglītojamie klātienē mācību ekskursijā loģistikas uzņēmumā iegūst informāciju par klientu grupēšanas

Eiropas Sociālā fonda projekts "Nozaru kvalifikācijas sistēmas izveide un profesionālās izglītības efektivitātes un kvalitātes paaugstināšana"
(vienošanās Nr.2010/0274/IDP/1.2.1.1.1/10/IPIA/VIAA/001)

				izskaidro piegādes virzienu veidošanas principus.		nosacījumiem pēc piegādes virziena un apgādes nosacījumiem, pieraksta to un sistematizē iepriekš izveidotās vai piedāvātās tabulās, shēmās, veic pārrunas, diskusija ar speciālistiem.
		1.2.3. Preču un kravu piegāžu plānošana un organizēšana pēc klientu ģeogrāfiskā izvietojuma un piegādes virziena.	Plāno un organizē preču un kravu piegādes pēc klientu ģeogrāfiskā izvietojuma un piegādes virziena.	Plāno, organizē un pamato preču un kravu piegādes pēc klientu ģeogrāfiskā izvietojuma un piegādes virziena.	Praktiskais darbs.	Izglītojamie saņem sarakstu ar klientiem un piegādājamām precēm un kravām. Uzdevums: izstrādāt un pamatot kravu piegādes plānu.
2. Spēj: plānot salikto kravu piegādi un optimizēt piegādes maršrutus. Zina: salikto kravu piegādes plānošanas un maršrutu optimizēšanas principus, sava uzņēmuma piegādes iespējas un loģistikas starpnieku piedāvājumu nosacījumus salikto kravu piegāžu optimizēšanai. Izprot: ekonomisko izdevīgumu	2.1. Saliktās kravas. (5% no moduļa kopējā apjoma)	2.1.1. Kravu konsolidēšana.	Nosauc kravu apvienošanas principus piegāžu plānošanai un organizēšanai.	Izskaidro kravu apvienošanas principus piegāžu plānošanai un organizēšanai.	Darbs ar tekstu.	Izglītojamie vāc informāciju, izmantojot dažādus informācijas resursus par salikto kravu piegādi un piegādes maršrutu optimizēšanu.
	2.2. Salikto kravu optimizēšana. (5% no moduļa kopējā apjoma)	2.2.1. Salikto kravu piegādes organizēšana.	Plāno salikto kravu piegādi, nosauc salikto kravu piegādes organizēšanas principus.	Plāno salikto kravu piegādi, izskaidro salikto kravu piegādes organizēšanas principus.	Grupu darbs.	Izglītojamo grupām (3 - 4 izglītojamie) tiek uzdots vienāds uzdevums - izstrādāt salikto kravu piegādes maršrutu, noteikt to ekonomisko izdevīgumu, katra grupa prezentē rezultātu un kopīgi izvēlas optimālo variantu.
	2.3. Salikto kravu maršrutu veidošana. (5% no moduļa kopējā apjoma)	2.3.1. Optimālu salikto kravu maršrutu veidošana.	Izstrādā salikto kravu piegādes maršrutus.	Optimizē salikto kravu piegādes maršrutus, pamato to ekonomisko izdevīgumu.		

Eiropas Sociālā fonda projekts "Nozaru kvalifikācijas sistēmas izveide un profesionālās izglītības efektivitātes un kvalitātes paaugstināšana"
(vienošanās Nr.2010/0274/1DP/1.2.1.1.1/10/IPIA/VIAA/001)

sadarbībai ar loģistikas starpniekiem kombinēto maršrutu plānošanā.						
3. Spēj: piemērot normatīvo aktu prasības un sadales kanālu specifiskos nosacījumus uzņēmuma preču un kravu piegāžu organizēšanā. Zina: normatīvo tiesību aktu prasības un sadales kanālu specifiskos nosacījumus uzņēmuma preču un kravu piegāžu organizēšanai. Izprot: normatīvo aktu prasību un sadales kanālu specifisko nosacījumu neievērošanas sekas piegāžu organizēšanā.	3.1. Normatīvo aktu prasības un sadales kanālu specifiskie nosacījumi kravu pārvadājumu organizēšanā. (10% no moduļa kopējā apjoma)	3.1.1. Kravu pārvadājumu organizēšana atbilstoši normatīvo tiesību aktu prasībām.	Nosauc normatīvo aktu pamatprasības kravu pārvadājumu organizēšanā un sadales kanālu specifiskos nosacījumus.	Pamato normatīvo aktu pamatprasības kravu pārvadājumu organizēšanā, izskaidro sadales kanālu specifiskos nosacījumus.	Darbs ar tekstu.	Izglītojamie apkopo informāciju par normatīvo aktu pamatprasībām kravu pārvadājumu organizēšanā un sadales kanālu specifiskajiem nosacījumiem.
		3.1.2. Kravu piegāžu plāna izveidošana pēc sadales kanāla nosacījumiem.	Izstrādā kravu piegāžu plānu, piemēro normatīvo aktu prasības un sadales kanālu specifiskos nosacījumus preču un kravu piegāžu organizēšanā.	Izstrādā kravu piegāžu plānu, piemēro un izskaidro normatīvo aktu prasības un sadales kanālu specifiskos nosacījumus preču un kravu piegāžu organizēšanā.	Praktiskais darbs.	Izglītojamie izstrādā kravu piegāžu plānu, pamato izvēlētos normatīvos dokumentus likumīgai atbilstoša darba organizēšanai un nosaka iespējamo kļūdu sekas.
4. Spēj: piemērot uzņēmuma preču un kravu sadales kanālu specifiskos nosacījumus piegāžu	4.1. Preču un kravu sadales kanāli, to organizēšanas nosacījumi.	4.1.1. Preču un kravu sadales kanāli – produktu sadales kanāli (PSK).	Nosauc preču un kravu sadales kanālus un to organizēšanas nosacījumus.	Izskaidro preču un kravu sadales kanālu organizēšanas nosacījumus.	Jautājumi/atbildes.	Izglītojamie patstāvīgi apkopo informāciju par PSK. Izglītojamie ar jautājumu palīdzību, īsiem komentāriem un

Eiropas Sociālā fonda projekts "Nozaru kvalifikācijas sistēmas izveide un profesionālās izglītības efektivitātes un kvalitātes paaugstināšana"
(vienošanās Nr.2010/0274/1DP/1.2.1.1.1/10/IPIA/VIAA/001)

organizēšanā.	(10% no moduļa kopējā apjoma)					stāstījumu sistēmiski pārrunā iegūto informāciju.
Zina: uzņēmuma sadales kanālus un piegāžu līgumu specifiskos nosacījumus.	4.2. Preču un kravas piegāžu līgumi, to specifiskie nosacījumi.	4.2.1. PSK sadarbības partneru specifiskie nosacījumi piegāžu līgumos.	Nosaka sadarbības partneru specifiskos nosacījumus piegāžu līgumos.	Izvērtē sadarbības partneru specifiskos nosacījumus piegāžu līgumos.	Intervija.	Izglītojamie iztaujā vienu vai vairākus uzņēmuma darbiniekus par preču un kravas piegāžu līgumiem, to specifiskajiem nosacījumiem. Izglītojamie pēc sarunas apkopo rezultātus un formulē secinājumus par partneru izvēles metodēm un to piemērošanas lietderīgumu.
Izprot: uzņēmuma preču un kravu sadales kanālu specifisko nosacījumu ietekmi uz piegādātāju vai sadarbības partneru izvēli.	(5% no moduļa kopējā apjoma) 4.3. Sadarbības partneru izvēle un pārbaude. (10% no moduļa kopējā apjoma)	4.3.1. Sadarbības partneru izvēles metodes un paņēmieni.	Piemēro uzņēmuma preču un kravu sadales kanālu specifiskos nosacījumus piegāžu organizēšanā. Nosauc sadarbības partneru izvēles metodes un pārbaudes paņēmienus.	Piemēro uzņēmuma preču un kravu sadales kanālu specifiskos nosacījumus piegāžu organizēšanā. Pamato sadarbības partneru izvēles metodes un pārbaudes paņēmienus.		
5. Spēj: lietot specifiskās loģistikas datorprogrammas preču un kravu plūsmu uzskaitē un kontrolē.	5.1. Preču un kravu sadales aprēķini. (5% no moduļa kopējā apjoma)	5.1.1. Preču un kravu plūsmu uzskaitē un aprēķini.	Apraksta preču un kravu plūsmu uzskaites un kontroles metodes, veic nepieciešamos aprēķinus.	Apraksta preču un kravu plūsmu uzskaites un kontroles metodes, pamato uzskaites un kontroles nepieciešamību, veic nepieciešamos aprēķinus.	Praktiskais darbs.	Izglītojamie apkopo informāciju par preču un kravu plūsmu uzskaites un kontroles metodēm, prezentē to grupā un diskutē par uzskaites un kontroles nepieciešamību.
Zina: preču un kravu sadales aprēķinu metodes, specifisko loģistikas datorprogrammu					Vingrināšanās.	Izglītojamie veic preču un kravu sadales aprēķinus konkrētām situācijām.

Eiropas Sociālā fonda projekts "Nozaru kvalifikācijas sistēmas izveide un profesionālās izglītības efektivitātes un kvalitātes paaugstināšana"
(vienošanās Nr.2010/0274/1DP/1.2.1.1.1/10/IPIA/VIAA/001)

<p>darbības principus preču un kravu sadales procesos.</p> <p>Izprot: specifisko loģistikas datorprogrammu nozīmi racionālai un operatīvai kravu sadales procesu nodrošināšanai un aprēķinu veikšanai.</p>	<p>5.2. Specifiskās loģistikas datorprogrammas preču un kravu sadales procesos.</p> <p>(20% no moduļa kopējā apjoma)</p>	<p>5.2.1. Specifisko loģistikas datorprogrammu darbības.</p>	<p>Lieto specifiskās loģistikas datorprogrammas pamatfunkcijas preču un kravu sadales procesos.</p>	<p>Lieto visas specifiskās loģistikas datorprogrammas piedāvātās funkcijas preču un kravu sadales procesu noteikšanā.</p>	<p>Informācijas tehnoloģiju izmantošana.</p>	<p>Izglītojamie iepazīstas ar konkrētu datorprogrammu loģistikas darbību veikšanai kravu sadalē. Izpilda datorprogrammā praktiskos uzdevumus dotajiem sadales procesiem.</p>
<p>6. Spēj: kontrolēt rezerves krājumu normas un prognozēt pasūtījumus.</p> <p>Zina: preču un kravu plūsmu, krājumu un atlikumu kontroles paņēmienus, rezerves krājumu normas, pasūtījumu prognozēšanas metodes.</p> <p>Izprot: preču un kravu plūsmu un krājumu kontroles nozīmi sadales procesos.</p>	<p>6.1. Krājumu un atlikumu kontrole preču un kravu plūsmu sadalē.</p> <p>(10% no moduļa kopējā apjoma)</p>	<p>6.1.1. Krājumu un atlikumu kontrole preču un kravu sadalē.</p>	<p>Kontrolē preču un krājumu atlikumus, rezerves krājumu normas, nosauc preču un krājumu atlikumu kontroles paņēmienus, rezerves krājumu normas.</p>	<p>Kontrolē preču un krājumu atlikumus, rezerves krājumu normas, raksturo preču un krājumu atlikumu kontroles paņēmienus, rezerves krājumu normas.</p>	<p>Diskusija.</p>	<p>Izglītojamie apkopo informāciju un diskutē par preču krājumu un atlikumu kontroles paņēmieniem, rezerves krājumu normām.</p>
					<p>Mācību ekskursija.</p>	<p>Izglītojamie mācību ekskursijā intervē loģistikas uzņēmuma darbiniekus par preču un kravu plūsmu, krājumu un atlikumu kontroles paņēmieniem, rezerves krājumu normām, iegūto informāciju apkopo un apspriež grupā.</p>
					<p>Praktiskais darbs.</p>	<p>Pēc situācijas apraksta izstrādā rezerves krājumu kontroles pasākumus.</p>

Eiropas Sociālā fonda projekts "Nozaru kvalifikācijas sistēmas izveide un profesionālās izglītības efektivitātes un kvalitātes paaugstināšana"
(vienošanās Nr.2010/0274/IDP/1.2.1.1.1/10/IPIA/VIAA/001)

	6.2. Pasūtījumu prognozēšana. (5% no moduļa kopējā apjoma)	6.2.1. Pasūtījumu prognozēšanas metodes.	Prognozē pasūtījumus, nemainīgā vidē.	Prognozē pasūtījumus nemainīgā un mainīgā vidē.	Vingrināšanās.	Izglītojamie veic atkārtotas darbības pēc noteikta parauga par pasūtījumu prognozēšanu.
--	---	--	---------------------------------------	---	----------------	---

Ieteicamie avoti

- Abizāre V., Rozentāle T. u.c. Saimniecības mācība. Lekciju konspekti. Praktiskie darbi. Zināšanu pārbaudes materiāli. – Jelgava: LLKC, 2000.
- Apsalons R. Loģistikas centru pārvaldība. – Rīga: Burtene, 2012.
- Autopārvadājumu likums [skatīts 2014. gada 27. decembrī]. Pieejams: <http://likumi.lv/doc.php?id=36720/>
- Bikse, V. Ekonomikas teorijas pamatprincipi. – Rīga: SIA Izglītības soļi, 2007.
- Hofs K. G., Marinska K. Biznesa ekonomika. – Rīga: J. Rozes apgāds, 2002.
- Keniņš-Kings G. Modernā apgāde. – Rīga: Valters un Rapa, 2000.
- Krūmiņš, N. Rokasgrāmata loģistikas sistēmu vadīšanai. – Rīga: LR Ekonomikas ministrija, 2004.
- Ministru kabineta 2010. gada 6. aprīļa noteikumi Nr. 343 "Noteikumi par lielgabariņa un smagsvara pārvadājumiem" [skatīts 2014. gada 22. decembrī]. Pieejams: <http://likumi.lv/doc.php?id=208072/>
- Ministru kabineta 2003. gada 4. februāra noteikumi Nr. 70 "Dzelzceļa kravas pārvadājumu noteikumi" [skatīts 2015. gada 5. februārī]. Pieejams: <http://likumi.lv/doc.php?id=71052/>
- Par vienotu kārtību, kādā pārbauda bīstamo kravu pārvadāšanu pa autoceļiem [skatīts 2014. gada 22. decembrī]. Pieejams: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:31995L0050:LV:HTML>
- Praude V. Loģistika, teorija un prakse. – Rīga: Burtene, 2013.
- Sprancmanis N. Biznesa loģistika. – Rīga: RTU, 2003.
- Vīksna A. Materiālu saimniecība, Uzņēmējdarbības mācība. – Rīga: Profesionālās izglītības centrs, 1997.
- Magee J., Capacino W., Rosenfiel D. Modern Logistics management. – New York: John Wiley 1986.
- Аникин Б. А., Тяпухин, А.П. Коммерческая логистика. – Москва: Проспект, 2005.
- Аникин Б. А. Логистика. – Москва: ИНФРА-М, 1998.
- Гаджинский, А. М. Логистика. – Москва: Дашкон и К, 2008.

Eiropas Sociālā fonda projekts "Nozaru kvalifikācijas sistēmas izveide un profesionālās izglītības efektivitātes un kvalitātes paaugstināšana"
(vienošanās Nr.2010/0274/1DP/1.2.1.1.1/10/IPIA/VIAA/001)

MODUĻA "Ražošanas apgādes loģistika" APRAKSTS

<p>Moduļa mērķis</p>	<p>Sekmēt izglītojamo spējas noteikt ražošanas procesa apgādes vajadzības un piemērot krājumu papildināšanas metodes.</p>
<p>Moduļa uzdevumi</p>	<p>Attīstīt izglītojamo prasmes:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Aprēķināt optimālo materiālu daudzumu iepirkumam ražošanas procesa nodrošināšanai sadarbībā ar ražošanas daļu. 2. Izveidot materiālu piegāžu grafikus ražošanas uzņēmumam. 3. Veikt pasūtījumus materiālu piegādēm ražošanas uzņēmumam. 4. Lietot specifiskās loģistikas datorprogrammas ražošanas uzņēmuma apgādē. 5. Kontrolēt materiālu piegāžu grafiku izpildi ražošanas uzņēmumam.
<p>Moduļa ieejas nosacījumi</p>	<p>Apgūti visi programmas A un B daļas moduļi, izņemot noslēdzošo moduli "Loģistikas darbinieka prakse".</p>
<p>Moduļa apguves novērtēšana</p>	<p>Moduļa apguves noslēgumā izglītojamie kārtā pārbaudes darbu, kura pirmajā daļā parāda teorētiskās zināšanas (mutiskas atbildes uz jautājumiem) par:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Materiālu piegāžu veidiem un krājumu papildināšanas metodēm, materiālu piegāžu grafiku izstrādes principiem. 2. Iepirkumu metodēm un optimālo pasūtījumu daudzumu aprēķinu metodēm. 3. Materiālu piegāžu pasūtījumu kārtību, tās nepieciešamo dokumentāciju, to aizpildīšanas kārtību. 4. Piegāžu grafiku izpildes kontroles paņēmieniem. <p>Otrajā daļā parāda praktiskās iemaņas saskaņā ar darba uzdevumiem:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Aprēķina optimālo materiālu daudzumu iepirkumam ražošanas procesa nodrošināšanai. 2. Izveido materiālu piegāžu grafikus ražošanas uzņēmumam. 3. Lieto specifiskās loģistikas datorprogrammas ražošanas uzņēmuma apgādē.

Eiropas Sociālā fonda projekts "Nozaru kvalifikācijas sistēmas izveide un profesionālās izglītības efektivitātes un kvalitātes paaugstināšana"
(vienošanās Nr.2010/0274/1DP/1.2.1.1.1/10/IPIA/VIAA/001)

Moduļa nozīme un vieta kartē	Modulis "Ražošanas apgādes loģistika" ir apgūstams programmas C daļā. Tas ir brīvās izvēles modulis, kurš padziļina zināšanas un prasmes ražošanas apgādes loģistikā. Modulis apgūstams pirms noslēdzošā moduļa "Loģistikas darbinieka prakse".
-------------------------------------	---

Eiropas Sociālā fonda projekts "Nozaru kvalifikācijas sistēmas izveide un profesionālās izglītības efektivitātes un kvalitātes paaugstināšana"
(vienošanās Nr.2010/0274/1DP/1.2.1.1.1/10/IPIA/VIAA/001)

MODUĻA "Ražošanas apgādes loģistika" SATURS

Sasniedzamais rezultāts	Temats	Ieteicamais saturs	Mācību sasniegumu apguves līmeņu apraksti		Metodiskais nodrošinājums	
			Vidējs apguves līmenis	Optimāls apguves līmenis	Metodiskie paņēmieni un mācību organizācijas formas	Idejas īstenošanai
<p>1. Spēj: aprēķināt optimālo materiālu daudzumu iepirkumam ražošanas procesa nodrošināšanai sadarbībā ar ražošanas daļu.</p> <p>Zina: iepirkumu metodes un optimālo pasūtījumu daudzumu aprēķinu metodes.</p> <p>Izprot: materiālu pasūtīšanas un iepirkumu metožu priekšrocības un trūkumus ražošanas procesa apgādei.</p>	<p>1.1. Ražošanas apgādes būtība un iepirkumu daļas funkcijas.</p> <p>(5% no moduļa kopējā apjoma)</p>	<p>1.1.1. Ražošanas uzņēmuma apgādes principi.</p>	Nosauc ražošanas uzņēmuma apgādes principus.	Raksturo ražošanas uzņēmuma apgādes principus, pamato to ieviešanas nepieciešamību.	<p>Jautāšana un atbildēšana.</p>	<p>Izglītojamie sagatavo jautājumus par tēmu "Ražošanas uzņēmuma apgādes principi un iepirkuma daļas funkcijas", savstarpēji samainās ar jautājumiem un atbild uz tiem.</p>
		<p>1.1.2. Ražošanas uzņēmuma iepirkumu daļas funkcijas.</p>	Nosauc ražošanas uzņēmuma iepirkumu daļas funkcijas.	Raksturo ražošanas uzņēmuma iepirkumu daļas funkcijas un tās lomu uzņēmuma darbības nodrošināšanā.		
	<p>1.2. Ražošanas procesa nodrošināšana.</p>	<p>1.2.1. Iepirkumu metodes ražošanas nodrošināšanai, to priekšrocības un</p>	Nosauc iepirkumu metodes, to trūkumus un priekšrocības.	Raksturo iepirkumu metodes, izskaidro to trūkumus un priekšrocības.	<p>Praktiskais darbs.</p>	<p>Izglītojamie saņem darba lapas par nepieciešamo materiālu daudzumu un to iepirkšanas metodēm</p>

Eiropas Sociālā fonda projekts "Nozaru kvalifikācijas sistēmas izveide un profesionālās izglītības efektivitātes un kvalitātes paaugstināšana"
(vienošanās Nr.2010/0274/1DP/1.2.1.1.1/10/IPIA/VIAA/001)

	(15% no moduļa kopējā apjoma)	trūkumi.				ražošanas uzņēmumā. Izglītojamie analizē informāciju un izskaidro materiālu iepirkšanas metožu priekšrocības un trūkumus.
		1.2.2. Optimālo pasūtījumu daudzumu aprēķinu metodes.	Aprēķina optimālo pasūtījuma daudzumu.	Aprēķina optimālo pasūtījuma daudzumu, pamato aprēķinu principus un metodes.	Vingrināšanās.	Izglītojamie aprēķina optimālo materiālu pasūtījumu atbilstoši dotajām situācijām.
<p>2. Spēj: izveidot materiālu piegāžu grafikus ražošanas uzņēmumam.</p> <p>Zina: materiālu piegāžu veidus un krājumu papildināšanas metodes, materiālu piegāžu grafiku izstrādes principus.</p> <p>Izprot: materiālu piegādes grafiku nozīmi ražošanas procesu nodrošināšanā uzņēmumā.</p>	2.1. Materiālu piegāžu veidi. (5% no moduļa kopējā apjoma)	2.1.1. Materiālu piegādes organizēšana ražošanas uzņēmumā.	Apraksta materiālu piegādes organizēšanu ražošanas uzņēmumā.	Raksturo un pamato materiālu piegādes organizēšanu ražošanas uzņēmumā.	Referāts.	Izglītojamie sagatavo referātu par materiālu piegādes organizēšanu un krājumu papildināšanas metodēm kādā ražošanas uzņēmumā, izmantojot mācību literatūru un intervijas, referātus prezentē grupās.
	2.2. Ražošanas uzņēmuma krājumu papildināšana. (5% no moduļa kopējā apjoma)	2.2.1. Ražošanas uzņēmuma krājumu papildināšanas metodes un paņēmieni.	Nosauc krājumu papildināšanas metodes un paņēmienus.	Raksturo un pamato krājumu papildināšanas metodes un paņēmienus.	Diskusija.	Izglītojamie diskutē par kopīgo un atšķirīgo dažādu uzņēmumu materiālu piegādes organizēšanā un krājumu papildināšanas metodēm un paņēmieniem.
	2.3. Materiālu piegāžu grafiku izstrādāšana. (10% no moduļa kopējā apjoma)	2.3.1. Materiālu piegāžu grafiku izstrādāšana.	Izveido materiālu piegāžu grafiku ražošanas uzņēmumam.	Izveido un pamato materiālu piegāžu grafiku ražošanas uzņēmumam.	Grupu darbs.	Izglītojamie sadalās grupās pa 3 - 4 un izstrādā ražošanas uzņēmuma materiālu piegāžu grafiku, prezentē to un pamato savu izvēli.

Eiropas Sociālā fonda projekts "Nozaru kvalifikācijas sistēmas izveide un profesionālās izglītības efektivitātes un kvalitātes paaugstināšana"
(vienošanās Nr.2010/0274/1DP/1.2.1.1.1/10/IPIA/VIAA/001)

3. Spēj: veikt pasūtījumus materiālu piegādēm ražošanas uzņēmumam. Zina: materiālu piegāžu pasūtījumu kārtību, nepieciešamos dokumentus, to aizpildīšanas kārtību. Izprot: savlaicīgas pasūtījumu veikšanas nozīmi piegāžu grafika izpildē.	3.1. Ražošanas uzņēmuma materiālu piegāžu pasūtījumi. (5% no moduļa kopējā apjoma)	3.1.1. Ražošanas uzņēmuma materiālu piegāžu pasūtījumu organizēšanas īpatnības.	Nosauc ražošanas uzņēmuma materiālu piegāžu pasūtījumu organizēšanas īpatnības.	Raksturo ražošanas uzņēmuma materiālu piegāžu pasūtījumu organizēšanas īpatnības.	Diskusija.	Izglītojamie pēc izdales materiāliem analizē un diskutē par ražošanas uzņēmuma materiālu piegādes pasūtījumu organizēšanas īpatnībām.
	3.2. Pasūtījumu veikšanas kārtība, nepieciešamo dokumentu aizpildīšana. (15% no moduļa kopējā apjoma)	3.2.1. Pasūtījumu veikšana materiālu piegādēm ražošanas uzņēmumam.	Veic pasūtījumus materiālu piegādēm ražošanas uzņēmumam.	Veic pasūtījumus materiālu piegādēm ražošanas uzņēmumam.	Veic pasūtījumus materiālu piegādēm ražošanas uzņēmumam, pamato pasūtījuma veikšanas kārtību.	Prāta vētra.
3.2.2. Pasūtījumu dokumentācija, to aizpildīšana.		Aizpilda materiālu piegāžu dokumentus.	Aizpilda materiālu piegāžu dokumentus un izskaidro piegāžu dokumentos ietvertās informācijas nepieciešamību.	Situācijas analīze.	Dotām situācijām materiālu piegādēm ražošanas uzņēmumam izglītojamie apkopo pasūtījumus, raksturo to veikšanas kārtību un aizpilda nepieciešamos dokumentus.	
4. Spēj: lietot specifiskās loģistikas datorprogrammas ražošanas uzņēmuma apgādē. Zina: specifisko loģistikas datorprogrammu izmantošanas paņēmienus ražošanas	4.1. Specifiskās loģistikas datorprogrammas ražošanas apgādes organizēšanā. (20% no moduļa kopējā apjoma)	4.1.1. Pamatdarbības ar specifiskajām loģistikas datorprogrammām ražošanas apgādes organizēšanā.	Veic pamatdarbības ar specifiskajām loģistikas datorprogrammām ražošanas apgādes organizēšanā.	Lieto specifiskās loģistikas datorprogrammas ražošanas apgādē un pamato to nepieciešamību ražošanas apgādes organizēšanā.	Informācijas tehnoloģiju izmantošana.	Izglītojamie iepazīstas ar konkrētu datorprogrammu loģistikas darbību veikšanai un izpilda praktisko darbu - veic apgādes uzdevumu ražošanas uzņēmumam, izmantojot šo datorprogrammu.

Eiropas Sociālā fonda projekts "Nozaru kvalifikācijas sistēmas izveide un profesionālās izglītības efektivitātes un kvalitātes paaugstināšana"
(vienošanās Nr.2010/0274/1DP/1.2.1.1.1/10/IPIA/VIAA/001)

apgādes organizēšanā. Izprot: specifisko loģistikas datorprogrammu nozīmi racionālai un operatīvai apgādes nodrošināšanai.						
5. Spēj: kontrolēt materiālu piegāžu grafiku izpildi ražošanas uzņēmumam. Zina: piegāžu grafiku izpildes kontroles paņēmienus. Izprot: savlaicīgas materiālu piegādes nozīmi ražošanas procesu nodrošināšanā uzņēmumā.	5.1. Materiālu piegāžu grafiku izpilde un kontrole ražošanas uzņēmumā. (20% no moduļa kopējā apjoma)	5.1.1. Materiālu piegāžu grafiku izpilde ražošanas uzņēmumā. 5.1.2. Materiālu piegāžu grafiku kontrole ražošanas uzņēmumā.	Nosauc ražošanas uzņēmuma materiālu piegāžu grafiku izpildes procesus. Kontrolē materiālu piegāžu grafiku izpildi ražošanas uzņēmumā.	Izskaidro ražošanas uzņēmuma materiālu piegāžu grafiku izpildes procesus saistībā ar ražošanas pamatprocesiem. Kontrolē materiālu piegāžu grafiku izpildi ražošanas uzņēmumā, pamato kontroles metožu izvēli.	Situācijas analīze.	Izglītojamie grupās (3 - 4 izglītojamie) analizē konkrētas situācijas par materiālu piegādēm un grafikiem ražošanas uzņēmumā, pieņem lēmumus par nepieciešamajiem kontroles paņēmieniem, pamato kontroles paņēmieni izvēli.

Ieteicamie avoti

- Apsalons R. Loģistikas centru pārvaldība. – Rīga: Burtene, 2012.
Avena K. Starptautiskā ekonomika. – Rīga: Turība, 1998.
Abizāre V., Rozentāle T. u.c. Saimniecības mācība. Lekciju konспекти. Praktiskie darbi. Zināšanu pārbaudes materiāli. – Jelgava: LLKC, 2000.
Ezera I. Lietišķā komunikācija. I daļa. – Rīga: Multineo, 2007.
George, I. Produkcijas noiets. – Rīga: Jumava, 1999.
Hofs K. G., Marinska K. Biznesa ekonomika. – Rīga: J.Rozes apgāds, 2002.
Kenīš-Kings G. Modernā apgāde. – Rīga: Valters un Rapa, 2000.
Praude V. Loģistika, teorija un prakse. – Rīga: Burtene, 2013.

Eiropas Sociālā fonda projekts "Nozaru kvalifikācijas sistēmas izveide un profesionālās izglītības efektivitātes un kvalitātes paaugstināšana"
(vienošanās Nr.2010/0274/1DP/1.2.1.1.1/10/IPIA/VIAA/001)

Sprancmanis N. Biznesa loģistika. – Rīga: RTU, 2003.

Slavinska, I. Uzņēmējdarbības plānošana un kontrole. – Rīga: Turība, 2003.

Važa S. Dokumentu pārvaldība (lietvedība). Mācību līdzeklis. – Rīga: RTT, 2011.

Vīksna A. Materiālu saimniecība, Uzņēmējdarbības mācība. – Rīga: Profesionālās izglītības centrs, 1997.

Аникин Б. А., Тяпухин, А. П. Комерческая логистика. – Москва: Проспект, 2005.

Аникин Б. А. Логистика. – Москва: ИНФРА-М, 1998.

Гаджинский, А. М. Логистика. – Москва: Дашкон и К, 2008.

Eiropas Sociālā fonda projekts "Nozaru kvalifikācijas sistēmas izveide un profesionālās izglītības efektivitātes un kvalitātes paaugstināšana"
(vienošanās Nr.2010/0274/1DP/1.2.1.1.1/10/IPIA/VIAA/001)

MODUĻA "Maršrutu plānošana pasažieru pārvadājumos" APRAKSTS

<p>Moduļa mērķis</p>	<p>Sekmēt izglītojamo spējas pasažieru pārvadājumu maršrutu izstrādē un pasažieru pārvadājumu uzraudzīšanā, lietojot specifiskās datorprogrammas.</p>
<p>Moduļa uzdevumi</p>	<p>Attīstīt izglītojamo prasmes:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Izvērtēt pasažieru pārvadājumu darba uzdevumu atbilstoši klienta pasūtījumam. 2. Izstrādāt pasažieru pārvadājumu maršrutus, t.sk. lietojot ģeogrāfiskās un interaktīvās ģeogrāfiskās kartes. 3. Piemērot LR un ārvalstu nodokļu un nodevu sistēmas, izstrādājot iekšzemes un starptautiskos pasažieru pārvadājumu maršrutus. 4. Izvēlēties pasažieru pārvadājumu maršrutam atbilstošus transporta veidus. 5. Aprēķināt pasažieru pārvadājumu izmaksas. 6. Izstrādāt ar pasažieru pārvadājumu un pakalpojumu sniegšanu saistīto risku samazināšanas pasākumu plānu. 7. Uzraudzīt pasažieru pārvadājumu plāna un grafika īstenošanas pasākumus, lietojot specifiskās datorprogrammas.
<p>Moduļa ieejas nosacījumi</p>	<p>Apgūti visi programmas A un B daļas moduļi, izņemot noslēdzošo moduli "Loģistikas darbinieka prakse".</p>
<p>Moduļa apguves novērtēšana</p>	<p>Moduļa apguves noslēgumā izglītojamais kārto ieskaiti, kurā ir ietverta teorētisko zināšanu pārbaude un praktiskie darbi. Ieskaites teorētiskajā daļā izglītojamais pilda testu, bet praktiskajā daļā Projekta darbs – izglītojamie izstrādā iekšzemes pasažieru un starptautisko pasažieru pārvadājumu maršrutu.</p>
<p>Moduļa nozīme un vieta kartē</p>	<p>Modulis "Maršrutu plānošana pasažieru pārvadājumos" ir apgūstams programmas C daļā obligāti kopā ar moduli "Dispečera darbs pasažieru pārvadājumos". Tas ir brīvās izvēles modulis, kurš padziļina zināšanas un prasmes pasažieru pārvadājumu organizēšanā. Modulis apgūstams pirms noslēdzošā moduļa "Loģistikas darbinieka prakse".</p>

Eiropas Sociālā fonda projekts "Nozaru kvalifikācijas sistēmas izveide un profesionālās izglītības efektivitātes un kvalitātes paaugstināšana"
(vienošanās Nr.2010/0274/1DP/1.2.1.1.1/10/IPIA/VIAA/001)

MODUĻA "Maršrutu plānošana pasažieru pārvadājumos" SATURS

Sasniedzamais rezultāts	Temats	Ieteicamais saturs	Mācību sasniegumu apguves līmeņu apraksti		Metodiskais nodrošinājums	
			Vidējs apguves līmenis	Optimāls apguves līmenis	Metodiskie paņēmieni un mācību organizācijas formas	Idejas īstenošanai
<p>1. Spēj: izvērtēt pasažieru pārvadājuma darba uzdevumu atbilstoši klienta pasūtījumam.</p> <p>Zina: pasažieru pārvadājumu nosacījumus, pasažieru pārvadājumu procesus raksturojošos datus.</p> <p>Izprot: pasažieru pārvadājuma darba uzdevuma izvērtēšanas nozīmi maršruta izstrādes un transporta veida izvēles procesā.</p>	<p>1.1. Pasažieru pārvadājumu darba uzdevums.</p> <p>(10% no moduļa kopējā apjoma)</p>	1.1.1. Pasažieru pārvadāšanas noteikumi ar autobusiem Latvijas teritorijā un starptautiskajos pārvadājumos.	Nosauc pasažieru pārvadāšanas noteikumus ar autobusiem Latvijas teritorijā un starptautiskajos pārvadājumos.	Izskaidro pasažieru pārvadāšanas noteikumus ar autobusiem Latvijas teritorijā un starptautiskajos pārvadājumos. Pamato pasažieru pārvadāšanas noteikumu nepieciešamību.	Darbs ar tekstu.	Izglītojamie apkopo informāciju par pasažieru pārvadājumu noteikumiem, analizē pasažieru pārvadājumu situācijas videomateriālos, novērtē, kādi noteikumi ir pārkāpti un izdara secinājumus par pārkāpumu sekām.
		1.1.2. Darba uzdevuma izvērtēšana pasažieru pārvadājumos.	Vispārīgi izvērtē darba uzdevumu pasažieru pārvadājumos.	Detalizēti izvērtē darba uzdevumu pasažieru pārvadājumos.	Praktiskais darbs.	Izglītojamie izvērtē konkrētus pasažieru pārvadājuma darba uzdevumus to īstenošanai.
		1.1.3. Darba uzdevums un maršrutu izvērtēšana pasažieru pārvadājumos.	Izskaidro darba uzdevuma pielietojumu un tā nozīmi pasažieru pārvadājumu maršrutu izstrādāšanā.	Raksturo darba uzdevumu un sasaista to ar iespējamo maršrutu pasažieru pārvadājumos.	Situācijas analīze.	Izglītojamie iepazīstas ar darba uzdevuma situācijām pasažieru pārvadājumos un grupās (3 - 4 izglītojamie) izstrādā iespējamus maršrutus uzdevuma īstenošanai,

Eiropas Sociālā fonda projekts "Nozaru kvalifikācijas sistēmas izveide un profesionālās izglītības efektivitātes un kvalitātes paaugstināšana"
(vienošanās Nr.2010/0274/1DP/1.2.1.1.1/10/IPIA/VIAA/001)

						prezentē un pamato savus risinājumus saistībā ar darba uzdevumu.
		1.1.4. Maršrutu izvērtēšana un transportlīdzekļu atbilstība.	Izvēlas transportlīdzekļus atbilstoši darba uzdevumam un maršrutam.	Izvēlas transportlīdzekļus atbilstoši darba uzdevumam un maršrutam, pamato transportlīdzekļa izvēli.	Situācijas analīze.	Izglītojamie apkopo informāciju par transporta līdzekļiem pasažieru pārvadājumos un to atbilstību uzdotajam darba uzdevumam un maršrutam. Izglītojamajiem atbilstoši uzdevumam ir jāatrod vispiemērotākais autobuss pasažieru pārvadājumam. Izglītojamie prezentē un pamato savu izvēli.
2. Spēj: izstrādāt pasažieru pārvadājumu maršrutus. Zina: iekšzemes un starptautisko pasažieru pārvadājumu maršrutu izstrādes principus un paņēmienus, transporta veidus, ģeogrāfisko karšu lietošanas paņēmienus maršrutu izstrādē. Izprot: iekšzemes un starptautisko	2.1. Maršrutu izstrādāšana pasažieru pārvadājumos. (20% no moduļa kopējā apjoma)	2.1.1. Maršrutu izstrādāšanas noteikumi un pamatprincipi pasažieru pārvadājumos un informācijas tehnoloģiju izmantošana maršrutu plānošanā.	Nosauc maršrutu izstrādāšanas pamatprincipus pasažieru pārvadājumos.	Raksturo maršruta izstrādāšanas pamatprincipus pasažieru pārvadājumos un izskaidro maršrutu izstrādāšanas nepieciešamību.	Praktiskais darbs.	Izglītojamie analizē paraugus ar pareizi un nepareizi izstrādātiem maršrutiem, meklē kļūdas un piedāvā savus risinājumus. Novērtē informācijas tehnoloģiju iespējas maršrutu plānošanā.
		2.1.2. Maršrutu izstrādāšana pilsētas pasažieru pārvadājumos.	Izstrādā maršrutu pilsētas pasažieru pārvadājumos.	Izstrādā maršrutu pilsētas pasažieru pārvadājumos un izskaidro maršrutu izstrādāšanas noteikumus.	Praktiskais darbs.	Izglītojami analizē pilsētu pasažieru pārvadājumu maršrutu paraugus. Izglītojamie diskutē par pilsētu pasažieru pārvadājumu maršrutu atbilstību situācijai.

Eiropas Sociālā fonda projekts "Nozaru kvalifikācijas sistēmas izveide un profesionālās izglītības efektivitātes un kvalitātes paaugstināšana"
(vienošanās Nr.2010/0274/1DP/1.2.1.1.1/10/IPIA/VIAA/001)

pasažieru pārvadājumu maršrutu izstrādes nozīmi laicīgai un efektīvai pasažieru pārvadājumu nodrošināšanai.					Grupu darbs. Izglītojamie saņem uzdevumu pilsētā X izstrādāt pasažieru pārvadāšanas maršrutu. Maršruts tiek izstrādāts darba grupā (3 - 4 izglītojamie). Izstrādātais maršruts tiek prezentēts, un izglītojamie diskutē par maršruta atbilstību situācijai.
	2.1.3. Maršrutu izstrādāšana reģiona pasažieru pārvadājumos.	Izstrādā maršrutus reģiona pasažieru pārvadājumos.	Izstrādā maršrutus reģiona pasažieru pārvadājumos un izskaidro maršrutu izstrādāšanas noteikumus.	Praktiskais darbs.	Izglītojamie analizē reģiona pasažieru pārvadājumu maršrutu paraugus. Izglītojamie diskutē par reģiona pasažieru pārvadājumu maršrutu atbilstību situācijai.
				Grupu darbs.	Izglītojamie saņem uzdevumu reģionā X izstrādāt pasažieru pārvadājumu maršrutu. Maršruts tiek izstrādāts darba grupā (3 - 4 izglītojamie). Izstrādātais maršruts tiek prezentēts, un izglītojamie diskutē par maršruta atbilstību situācijai.
	2.1.4. Maršrutu izstrādāšana starppilsētu pasažieru pārvadājumos.	Izstrādā maršrutus starppilsētu pasažieru pārvadājumos.	Izstrādā maršrutus starppilsētu pasažieru pārvadājumos un izskaidro maršrutu	Praktiskais darbs.	Izglītojamie analizē starppilsētu pasažieru pārvadājumu maršrutu paraugus. Izglītojamie

Eiropas Sociālā fonda projekts "Nozaru kvalifikācijas sistēmas izveide un profesionālās izglītības efektivitātes un kvalitātes paaugstināšana"
(vienošanās Nr.2010/0274/1DP/1.2.1.1.1/10/IPIA/VIAA/001)

				izstrādāšanas noteikumus.		diskutē par starppilsētu pasažieru pārvadājumu maršrutu atbilstību situācijai.
					Grupu darbs.	Izglītojamie saņem uzdevumu starppilsētu pārvadājumos izstrādāt maršrutu. Maršruts tiek izstrādāts darba grupā (3 - 4 izglītojamie). Izstrādātais maršruts tiek prezentēts, un izglītojamie diskutē par maršruta atbilstību situācijai.
		2.1.5. Maršrutu izstrādāšana starptautiskajos pasažieru pārvadājumos.	Izstrādā maršrutu starptautiskajos pasažieru pārvadājumos.	Izstrādā maršrutus starptautiskajos pasažieru pārvadājumos un izskaidro noteikumus starptautisko pasažieru pārvadājumu maršrutu izstrādāšanā.	Praktiskais darbs.	Izglītojamie analizē starptautisko pasažieru pārvadājumu maršrutu paraugus. Izglītojamie diskutē par starptautisko pasažieru pārvadājumu maršrutu atbilstību situācijai.
					Grupu darbs.	Izglītojamie saņem uzdevumu izstrādāt maršrutu starptautiskajos pasažieru pārvadājumos. Maršruts tiek izstrādāts darba grupā (3 - 4 izglītojamie). Izstrādātais maršruts tiek prezentēts, un izglītojamie diskutē par maršruta atbilstību situācijai.

Eiropas Sociālā fonda projekts "Nozaru kvalifikācijas sistēmas izveide un profesionālās izglītības efektivitātes un kvalitātes paaugstināšana"
(vienošanās Nr.2010/0274/1DP/1.2.1.1.1/10/IPIA/VIAA/001)

		2.1.6. Maršrutu izstrādāšana tūrisma braucieniem ar autobusiem.	Izstrādā maršrutus tūrisma braucieniem ar autobusiem.	Izstrādā maršrutus tūrisma braucieniem ar autobusiem un izskaidro šo maršrutu izstrādāšanas noteikumus un specifiku.	Praktiskais darbs.	Izglītojamie analizē tūrisma pasažieru pārvadājumu maršrutu paraugus, vērtējot, cik tie ir efektīvi un atbilst tūrisma maršruta izstrādes pamatprincipiem.
					Grupu darbs.	Izglītojamie saņem uzdevumu izstrādāt maršrutu tūrisma pārvadājumos ar autobusiem. Maršruts tiek izstrādāts darba grupā (3 - 4 izglītojamie). Izstrādātais maršruts tiek prezentēts, un izglītojamie diskutē par maršruta atbilstību situācijai.
3. Spēj: piemērot LR nodokļu un nodevu sistēmu, izstrādājot iekšzemes pasažieru pārvadājumu maršrutus. Zina: LR nodokļu un nodevu veidus un piemērošanas kārtību pasažieru pārvadājumu procesā. Izprot: nodokļu un nodevu sistēmas būtību un to ietekmi	3.1. Nodokļi un nodevas pasažieru pārvadājumos ar autobusiem. (10% no moduļa kopējā apjoma)	3.1.1. Nodokļu un nodevu likmes, to piemērošanas kārtība pasažieru pārvadājumos ar autobusiem pa Latvijas teritoriju.	Piemēro LR nodokļu un nodevu sistēmu pasažieru pārvadājumos.	Izskaidro un piemēro LR nodokļu un nodevu sistēmu pasažieru pārvadājumos.	Darbs ar tekstu.	Izglītojamie apkopo informāciju par nodokļu un nodevu aprēķināšanas kārtību pasažieru pārvadājumos.
			Raksturo nodokļu likmes un piemērošanas kārtību.	Raksturo atbilstošos nodokļus un nodevas, to aprēķināšanas un piemērošanas kārtību, pamato šo nodokļu nepieciešamību.	Aprēķinu veikšana.	Izglītojamie risina uzdevumus par nodokļu piemērošanas kārtību un to aprēķināšanu. Iegūtos rezultātus prezentē un analizē aprēķinu atbilstību normatīvajiem aktiem.
		3.1.2. Dotāciju sistēma iekšzemes pasažieru pārvadājumos ar autobusiem.	Nosauc dotācijas un apraksta to piemērošanas kārtību pasažieru	Izskaidro dotāciju piemērošanas kārtību un nepieciešamību pilsētu, reģionu un	Darbs ar tekstu.	Izglītojamie apkopo informāciju par dotāciju sistēmu Latvijā, tās nepieciešamību un

Eiropas Sociālā fonda projekts "Nozaru kvalifikācijas sistēmas izveide un profesionālās izglītības efektivitātes un kvalitātes paaugstināšana"
(vienošanās Nr.2010/0274/1DP/1.2.1.1.1/10/IPIA/VIAA/001)

uz pasažieru pārvadājumu procesa izmaksām un dokumentu sagatavošanu.			pārvadājumos.	starpilsētu pasažieru pārvadājumos.		piemērošanas kārtību.
					Aprēķinu veikšana.	Izglītojamie risina uzdevumus par dotāciju piemērošanas kārtību. Iegūtos rezultātus prezentē un analizē aprēķinu atbilstību normatīvajiem aktiem.
			3.1.3. Samazināto nodokļu likmju nozīme un ietekme pasažieru pārvadājumos ar autobusiem.	Izskaidro samazinātās nodokļu likmes, to aprēķināšanas un atmaksas kārtību.	Izskaidro samazinātās nodokļu likmes, izskaidro to piemērošanas kārtību un aprēķināšanas metodes, kā arī pamato samazināto likmju nepieciešamību.	Darbs ar tekstu.
4. Spēj: piemērot LR un ārvalstu nodokļu un nodevu sistēmas, izstrādājot starptautiskos pasažieru pārvadājumu maršrutus. Zina: pievienotās vērtības nodokļa maksāšanas kārtību, muitas nodokļa piemērošanas kārtību, citu valstu nodokļu un	4.1. Nodokļu un nodevu sistēma starptautiskajos pasažieru pārvadājumos ar autobusiem. (10% no moduļa kopējā apjoma)	4.1.1. Nodokļu un nodevu sistēma starptautiskajos pasažieru pārvadājumos ar autobusiem pa Baltijas valstīm.	Izskaidro atbilstošos Baltijas valstu nodokļus un nodevas starptautiskajos pasažieru pārvadājumos ar autobusiem.	Izskaidro atbilstošos Baltijas valstu nodokļus un nodevas starptautiskajos pasažieru pārvadājumos ar autobusiem, apraksta to aprēķināšanas kārtību.	Darbs ar tekstu.	Izglītojamie apkopo informāciju par nodokļu un nodevu sistēmu Baltijā. Izglītojamajiem izskaidro nodokļu likmes un to piemērošanas kārtību un demonstrē nodokļu un nodevu aprēķināšanas kārtību.
			Nosauc nodokļu likmes un piemērošanas kārtību.	Nosauc nodokļu likmes un piemērošanas kārtību, raksturo šo nodokļu nepieciešamību.	Aprēķinu veikšana.	Izglītojamie risina uzdevumus par nodokļu piemērošanas kārtību Baltijas valstīs un to aprēķināšanu.

Eiropas Sociālā fonda projekts "Nozaru kvalifikācijas sistēmas izveide un profesionālās izglītības efektivitātes un kvalitātes paaugstināšana"
(vienošanās Nr.2010/0274/1DP/1.2.1.1.1/10/IPIA/VIAA/001)

<p>nodevu sistēmas, maksas ceļu lietošanas kārtību.</p> <p>Izprot: pasažieru pārvadājumu nosacījumu atšķirības dažādās valstīs un to ietekmi uz maršruta plānošanu.</p>		4.1.2. Nodokļu un nodevu sistēma starptautiskajos pasažieru pārvadājumos ar autobusiem pa Eiropas Savienības valstīm.	Izskaidro atbilstošos Eiropas Savienības valstu nodokļus un nodevas starptautiskajos pasažieru pārvadājumos ar autobusiem.	Izskaidro Eiropas Savienības valstu nodokļus un nodevas starptautiskajos pasažieru pārvadājumos ar autobusiem, apraksta to aprēķināšanas kārtību.	Darbs ar tekstu.	Izglītojamie izlozē Eiropas Savienības valstis, kurām apkopos informāciju par nodokļu un nodevu sistēmu, prezentē rezultātu un grupā diskutē par ES valstu nodokļu sistēmām.
			Nosauc nodokļu likmes un piemērošanas kārtību.	Nosauc nodokļu likmes un piemērošanas kārtību, raksturo šo nodokļu nepieciešamību.	Aprēķinu veikšana.	Izglītojamie saņem uzdevumus par nodokļu piemērošanas kārtību Eiropas Savienības valstīs un to aprēķināšanu.
		4.1.3. Nodokļu un nodevu sistēma starptautiskajos pasažieru pārvadājumos ar autobusiem pa Eiropas Brīvās tirdzniecības asociācijas un trešajām valstīm.	Izskaidro atbilstošos Eiropas Brīvās tirdzniecības asociācijas un trešo valstu nodokļus un nodevas starptautiskajos pasažieru pārvadājumos ar autobusiem.	Izskaidro Eiropas Brīvās tirdzniecības asociācijas un trešo valstu nodokļus un nodevas starptautiskajos pasažieru pārvadājumos ar autobusiem, apraksta to aprēķināšanas kārtību.	Darbs ar tekstu.	Izglītojamie izlozē Eiropas Brīvās tirdzniecības asociācijas un trešās valstis, kurām apkopos informāciju par nodokļu un nodevu sistēmu, prezentē rezultātu un grupā diskutē par Eiropas Brīvās tirdzniecības asociācijas un trešo valstu nodokļu sistēmām.
			Nosauc šo nodokļu likmes un piemērošanas kārtību.	Nosauc šo nodokļu likmes un piemērošanas kārtību, raksturo šo nodokļu nepieciešamību.	Aprēķinu veikšana.	Izglītojamie saņem uzdevumu par nodokļu piemērošanas kārtību EBTA un trešajās valstīs un to aprēķināšanu.

Eiropas Sociālā fonda projekts "Nozaru kvalifikācijas sistēmas izveide un profesionālās izglītības efektivitātes un kvalitātes paaugstināšana"
(vienošanās Nr.2010/0274/1DP/1.2.1.1.1/10/IPIA/VIAA/001)

<p>5. Spēj: nodrošināt plānoto maršrutu ar atbilstošu transportu pasažieru pārvadāšanai.</p> <p>Zina: pasažieru transporta specifiskās atšķirības un tehniskās iespējas, pasažieru transporta secīgas kombinēšanas iespējas.</p> <p>Izprot: atbilstoša transporta izvēles nozīmi plānotā pasažieru pārvadājuma maršruta racionālai izpildei.</p>	<p>5.1. Autobusu skaita un ietilpības nodrošinājums pasažieru pārvadājumos.</p> <p>(20% no moduļa kopējā apjoma)</p>	5.1.1. Autobusu veidi un skaits pilsētas pārvadājumos.	Nosauc autobusu veidus pilsētu pārvadājumos.	Aprēķina nepieciešamo autobusu skaitu pilsētu pārvadājumos, pamato aprēķinu.	Demonstrējumi.	Izglītojamie vizuāli demonstrē autobusu paraugus pilsētas pārvadājumos un izskaidro autobusu modeļu atšķirības un atbilstību. Izglītojamie diskutē par demonstrētajiem paraugiem.
			Izskaidro autobusu modifikācijas izvēli un nepieciešamo skaitu.	Izskaidro un pamato autobusu modifikācijas izvēli un nepieciešamo skaitu.	Grupu darbs.	Izglītojamajiem grupās (3 - 4 izglītojamie) jāizvēlas autobuss ar piemērotāko ietilpību un jānosaka to nepieciešamais daudzums maršrutā. Iegūtais rezultāts tiek prezentēts.
		5.1.2. Autobusu veidi un skaits reģionālajos pārvadājumos.	Nosauc autobusu veidus reģionālajos pārvadājumos un izskaidro autobusu modifikācijas izvēli, nepieciešamo skaitu.	Aprēķina nepieciešamo autobusu skaitu reģionālajos pārvadājumos, pamato aprēķinu un autobusu modifikācijas izvēli.	Demonstrējumi.	Izglītojamie vizuāli demonstrē autobusu paraugus reģionālajos pārvadājumos, izskaidro autobusu modeļu atšķirības un atbilstību noteiktam maršrutam. Notiek diskusijas par demonstrējumiem.
					Grupu darbs.	Izglītojamie grupās (3 - 4 izglītojamie) izvēlas autobusus ar piemērotāko ietilpību noteiktam maršrutam un nosaka to nepieciešamo daudzumu šajā maršrutā. Iegūtais rezultāts tiek prezentēts.

Eiropas Sociālā fonda projekts "Nozaru kvalifikācijas sistēmas izveide un profesionālās izglītības efektivitātes un kvalitātes paaugstināšana"
(vienošanās Nr.2010/0274/1DP/1.2.1.1.1/10/IPIA/VIAA/001)

		5.1.3. Autobusu veidi un skaits starppilsētu pārvadājumos.	Nosauc autobusu veidus starppilsētu pārvadājumos un izskaidro autobusu modifikācijas izvēli un nepieciešamo skaitu.	Aprēķina nepieciešamo autobusu skaitu starppilsētu pārvadājumos, pamato aprēķina veikšanu un autobusu modifikācijas izvēli atbilstošajam maršrutam.	Demonstrējumi.	Audzēkņi vizuāli demonstrē autobusu paraugus starppilsētu pārvadājumos, izskaidro autobusu modeļu atšķirības un atbilstību. Notiek diskusijas par demonstrējumiem.
					Grupu darbs.	Izglītojamie grupās (3 - 4 izglītojamie) saņem uzdevumu - nodrošināt ar atbilstošu transportlīdzekļu skaitu noteiktus starppilsētu pārvadājumus. Izglītojamie izvēlas autobusus ar piemērotāko ietilpību un nosaka to nepieciešamo daudzumu maršrutos. Iegūtais rezultāts tiek prezentēts.
		5.1.4. Autobusu veidi starptautiskajos pārvadājumos.	Nosauc autobusu veidus starptautiskajos pārvadājumos un izskaidro autobusu modifikācijas izvēli un nepieciešamo skaitu.	Aprēķina nepieciešamo autobusu skaitu starptautiskajos pārvadājumos un to ietilpību atkarībā no pieprasījuma, pamato veikto aprēķinu un autobusu modifikācijas izvēli atbilstošajam maršrutam.	Demonstrējumi.	Izglītojamie vizuāli demonstrē autobusu paraugus starptautiskajos pārvadājumos, izskaidro autobusu modeļu atšķirības un aprīkojuma nepieciešamību. Notiek diskusijas par demonstrējumiem.
					Grupu darbs.	Izglītojamie grupās (3 - 4 izglītojamie) izvēlas autobusus ar piemērotāko kategoriju, ietilpību un aprīkojumu, lai

Eiropas Sociālā fonda projekts "Nozaru kvalifikācijas sistēmas izveide un profesionālās izglītības efektivitātes un kvalitātes paaugstināšana"
(vienošanās Nr.2010/0274/1DP/1.2.1.1.1/10/IPIA/VIAA/001)

						nodrošinātu noteiktu starptautisko pārvadājumu. Iegūtais rezultāts tiek prezentēts.
		5.1.5. Autobusu veidi tūrisma pārvadājumos.	Nosauc autobusu veidus tūrisma pārvadājumos un izskaidro autobusu modifikācijas izvēli atbilstošajam maršrutam.	Aprēķina nepieciešamo autobusa ietilpību atkarībā no pieprasījuma tūrisma pārvadājumos, pamato veikto aprēķinu un autobusu modifikācijas izvēli atbilstošajam maršrutam.	Demonstrējumi.	Izglītojamie vizuāli demonstrē autobusu paraugus tūrisma pārvadājumos, izskaidro autobusu modeļu atšķirības un aprīkojuma nepieciešamību.
					Grupu darbs.	Izglītojamie grupās (3 - 4 izglītojamie) izvēlas autobusus ar piemērotāko kategoriju, ietilpību un aprīkojumu noteiktam tūrisma maršrutam. Iegūtais rezultāts tiek prezentēts.
6. Spēj: aprēķināt pasažieru pārvadājumu izmaksas, izmantojot specifiskās datorprogrammas. Zina: pasažieru pārvadājumu procesus raksturojošos datus, izmaksu pozīcijas un izmaksu aprēķinu metodes specifiskās datorprogrammās pasažieru	6.1. Pasažieru pārvadājumu izmaksu aprēķini autobusu satiksmē. (10% no moduļa kopējā apjoma)	6.1.1. Mazas ietilpības autobusu pašizmaksas aprēķini.	Veic vienkāršus pasažieru pārvadājumu izmaksu aprēķinus mazas ietilpības autobusiem.	Aprēķina pašizmaksu pasažieru pārvadājumiem ar mazas ietilpības autobusiem, izskaidro aprēķināšanas secību un raksturo pašizmaksas aprēķināšanas nepieciešamību.	Aprēķinu veikšana.	Izglītojamie individuāli saņem uzdevumus ar mazas ietilpības autobusu modeļiem un to parametriem un aprēķina pasažieru pārvadājumu pašizmaksu.
		6.1.2. Vidējas ietilpības autobusu pašizmaksas aprēķini.	Veic vienkāršus pasažieru pārvadājumu izmaksu aprēķinus vidējas ietilpības	Aprēķina pašizmaksu pasažieru pārvadājumiem ar vidējas ietilpības autobusiem, izskaidro	Aprēķinu veikšana.	Izglītojamie saņem uzdevumu ar vidējas ietilpības autobusu modeļiem un parametriem un aprēķina pasažieru

Eiropas Sociālā fonda projekts "Nozaru kvalifikācijas sistēmas izveide un profesionālās izglītības efektivitātes un kvalitātes paaugstināšana"
(vienošanās Nr.2010/0274/1DP/1.2.1.1.1/10/IPIA/VIAA/001)

<p>pārvadājumu aprēķinu veikšanai, to darbības principus.</p> <p>Izprot: optimāla pasažieru pārvadājumu maršruta izstrādes un transporta izvēles ietekmi uz izmaksām.</p>		autobusiem.	aprēķināšanas secību un raksturo pašizmaksas aprēķināšanas nepieciešamību.		pārvadājumu pašizmaksu.
	6.1.3. Lielas ietilpības autobusu pašizmaksas aprēķini pilsētas pārvadājumos.	Veic vienkāršus pasažieru pārvadājumu izmaksu aprēķinus lielas ietilpības autobusiem pilsētas pārvadājumos.	Aprēķina pašizmaksu pasažieru pārvadājumiem ar lielas ietilpības autobusiem pilsētas pārvadājumos, izskaidro aprēķināšanas secību un raksturo pašizmaksas aprēķināšanas nepieciešamību.	Aprēķinu veikšana.	Izglītojamie saņem uzdevumu ar lielas ietilpības autobusu modeļiem un parametriem un aprēķina pasažieru pārvadājumu pašizmaksu pilsētas pārvadājumos.
	6.1.4. Lielas ietilpības autobusu pašizmaksas aprēķini tūrisma pārvadājumos.	Veic vienkāršus pasažieru pārvadājumu izmaksu aprēķinus autobusiem, kas tiek izmantoti tūrisma pārvadājumos.	Aprēķina pasažieru pārvadājumu pašizmaksu autobusiem tūrisma pārvadājumos, izskaidro pašizmaksas aprēķināšanas secību un raksturo pašizmaksas aprēķināšanas nepieciešamību.	Aprēķinu veikšana.	Izglītojamie saņem uzdevumu ar lielas ietilpības autobusu modeļiem un parametriem un aprēķina pasažieru pārvadājumu pašizmaksu tūrisma pārvadājumos.
	6.1.5. Datorprogrammas izmantošana pasažieru pārvadājumu pašizmaksas aprēķināšanai.	Aprēķina pasažieru pārvadājumu pašizmaksu atbilstošā datorprogrammā.	Aprēķina pasažieru pārvadājumu pašizmaksu atbilstošā datorprogrammā un izskaidro iegūtos rezultātus.	Informācijas tehnoloģiju izmantošana.	Izglītojamie individuāli aprēķina pasažieru pārvadājumu pašizmaksu "ar roku" un speciālā datorprogrammā. Salīdzina abu pieeju priekšrocības

Eiropas Sociālā fonda projekts "Nozaru kvalifikācijas sistēmas izveide un profesionālās izglītības efektivitātes un kvalitātes paaugstināšana"
(vienošanās Nr.2010/0274/1DP/1.2.1.1.1/10/IPIA/VIAA/001)

						un trūkumus.
<p>7. Spēj: izstrādāt ar pasažieru pārvadāšanu saistīto risku samazināšanas pasākumu plānu.</p> <p>Zina: ar pasažieru pārvadāšanu saistītos riskus, iespējamo risku novēršanas pasākumus, rīcību neparedzētos gadījumos.</p> <p>Izprot: savlaicīgu risku apzināšanas un riska samazināšanas pasākumu nepieciešamību droša un ekonomiski efektīva pasažieru pārvadājumu procesa nodrošināšanā.</p>	<p>7.1. Risku novērtēšana un to novēršanas pasākumi.</p> <p>(10% no moduļa kopējā apjoma)</p>	<p>7.1.1. Iespējamie riski pasažieru pārvadājumos ar autobusiem.</p>	<p>Nosauc iespējamus ar pasažieru pārvadāšanu saistītos riskus.</p>	<p>Nosauc iespējamus ar pasažieru pārvadāšanu saistītos riskus un raksturo iespējamās sekas risku nenovēršanas gadījumos.</p>	<p>Situācijas analīze.</p>	<p>Izglītojamie saņem aprakstu ar noteiktām pasažieru pārvadājumu situācijām. Grupās (3 - 4 izglītojamie) tiek analizētas šīs situācijas, skaidroti iespējamie riski. Grupu darbs tiek prezentēts un apspriests.</p>
		<p>7.1.2. Iespējamo risku novēršanas pasākumi pasažieru pārvadājumos ar autobusiem.</p>	<p>Izstrādā ar pasažieru pārvadāšanu saistīto risku novēršanas pasākumus.</p>	<p>Izstrādā ar pasažieru pārvadāšanu saistīto risku novēršanas pasākumus, pamato to veikšanas nepieciešamību.</p>	<p>Grupu darbs.</p>	<p>Izglītojamie turpina darbu grupās. Pēc iespējamo risku apspriešanas izglītojamie izveido ar pasažieru pārvadāšanu saistīto risku novēršanas plānu. Grupu darba rezultāti tiek prezentēti un apspriesti.</p>
<p>8. Spēj: uzraudzīt pasažieru pārvadājumu plānu un grafika īstenošanas pasākumus.</p> <p>Zina: pasažieru pārvadājumu uzraudzības paņēmienus,</p>	<p>8.1. Pasažieru pārvadājumu plānu un grafiku īstenošana.</p> <p>(10% no moduļa kopējā apjoma)</p>	<p>8.1.1. Pasažieru pārvadājumu plānu un grafiku uzraudzība.</p>	<p>Izstrādā pasažieru pārvadājumu uzraudzības plānu un veicamo darbību sarakstu.</p>	<p>Izstrādā pasažieru pārvadājumu uzraudzības plānu un veicamo darbību sarakstu, izskaidro pasažieru pārvadājumu uzraudzības nepieciešamību.</p>	<p>Praktiskais darbs.</p>	<p>Izglītojamie saņem pasažieru pārvadājumu plānu un grafiku un individuāli izstrādā uzraudzības plānu un veicamo darbību sarakstu.</p>

Eiropas Sociālā fonda projekts "Nozaru kvalifikācijas sistēmas izveide un profesionālās izglītības efektivitātes un kvalitātes paaugstināšana"
(vienošanās Nr.2010/0274/1DP/1.2.1.1.1/10/IPIA/VIAA/001)

<p>transportēšanas plāna un grafika sasaisti ar maršrutu, interaktīvo karšu lietošanas paņēmienus pasažieru pārvadājumu procesa uzraudzīšanai.</p> <p>Izprot: kontroles nozīmi savlaicīgai pasažieru pārvadājumu nodrošināšanai.</p>		<p>8.1.2. Datorsistēmas un datorprogrammu izmantošanas iespējas pasažieru pārvadājumu uzraudzībā.</p>	<p>Raksturo autobusu maršrutu uzraudzības datorsistēmas un datorprogrammas, izskaidro šo datorsistēmu nozīmi pasažieru pārvadājumu uzraudzībā.</p>	<p>Raksturo autobusu maršrutu uzraudzības datorsistēmas un datorprogrammas, pielieto datorsistēmas un datorprogrammas pārvadājumu uzraudzībā, izskaidro to pielietošanas nozīmi.</p>	<p>Prezentācija.</p>	<p>Izglītojamie sagatavo prezentāciju par datorprogrammu izmantošanas iespējām un priekšrocībām pasažieru pārvadājumu uzraudzībā, iekļaujot 2-3 piemērus.</p>
		<p>8.1.3. Uzraudzības sistēmas nozīmīgums pasažieru pārvadājumu nodrošināšanai.</p>	<p>Raksturo pasažieru pārvadājumu plānu un grafiku uzraudzības sistēmas nozīmīgumu.</p>	<p>Raksturo pasažieru pārvadājumu plānu un grafiku uzraudzības sistēmas nepilnību iespējamo ietekmi uz pasažieru pārvadājumiem.</p>	<p>Spēle.</p>	<p>Izglītojamie grupās sagatavo vienu labo piemēru un vienu sliktu piemēru saistībā ar pasažieru pārvadājumu uzraudzīšanu. Izglītojamie katrs ieņem noteiktu lomu un izspēlē situāciju.</p>

Ieteicamie avoti

Apsalons R. Loģistikas centru pārvaldība. – Rīga: SIA Burtene, 2012.

Autopārvadājumu likums [skatīts 2014. gada 7. decembrī]. Pieejams: <http://likumi.lv/doc.php?id=36720/>

Autotransporta direkcija [skatīts 2015. gada 21. janvārī]. Pieejams: <http://www.atd.lv/lat/>

Birze M., Kūms A. Transporta mācība 1. – Liepāja: SIA "Jelgavas tipogrāfija", 2008.

Krūmiņš N. Rokasgrāmata loģistikas sistēmas vadīšanai. – Rīga: Petrovskis&Ko, 2004.

Latvijas Auto [skatīts 2015. gada 21. janvārī]. Pieejams: www.lauto.lv/

Latvijas Valsts ceļi [skatīts 2015. gada 21. janvārī]. Pieejams: <http://www.lvceli.lv/>

Ministru kabineta 2012. gada 10. janvāra noteikumi Nr. 37 " Noteikumi par pasažieru starptautiskajiem pārvadājumiem ar autobusiem, to organizēšanas, veikšanas, maršrutu atklāšanas, grozīšanas un slēgšanas kārtību" [skatīts 2014. gada 21. novembrī]. Pieejams: <http://likumi.lv/doc.php?id=242654/>

Ministru kabineta 2010. gada 13. jūlija noteikumi Nr. 634 "Sabiedriskā transporta pakalpojumu organizēšanas kārtība maršrutu tīklā " [skatīts 2014. gada 21. novembrī]. Pieejams: <http://likumi.lv/doc.php?id=214393/>

Eiropas Sociālā fonda projekts "Nozaru kvalifikācijas sistēmas izveide un profesionālās izglītības efektivitātes un kvalitātes paaugstināšana"
(vienošanās Nr.2010/0274/1DP/1.2.1.1.1/10/IPIA/VIAA/001)

Ministru kabineta 2000. gada 31. augusta noteikumi Nr. 375 "Noteikumi par pasažieru pārvadāšanu regulāro maršrutu autobusos" [skatīts 2014. gada 21. novembrī]. Pieejams: <http://likumi.lv/doc.php?id=12413/>

Par ES transporta politiku [skatīts 2015. gada 21. janvārī]. Pieejams: http://ec.europa.eu/transport/index_en.htm

Par Latvijas transporta politiku [skatīts 2015. gada 21. janvārī]. Pieejams: <http://www.sam.gov.lv/news/>

Praude V., Beļčikovs J. Marketings. – Rīga: Vaidelote, 1999.

Sabiedriskā transporta pakalpojumu likums [skatīts 2015. gada 24. martā]. Pieejams: <http://likumi.lv/doc.php?id=159858/>

Sprancmanis N. Transporta pakalpojumu ekonomika un organizācija. – Rīga: RTU, 2001.

Sprancmanis N., Birze M., Kūms A., Getaute-Zariņa A. Uzņēmējdarbības loģistikas pamati. – Liepāja: RTU, 2008.

Eiropas Sociālā fonda projekts "Nozaru kvalifikācijas sistēmas izveide un profesionālās izglītības efektivitātes un kvalitātes paaugstināšana"
(vienošanās Nr.2010/0274/1DP/1.2.1.1.1/10/IPIA/VIAA/001)

MODUĻA "Dispečera darbs pasažieru pārvadājumos" APRAKSTS

<p>Moduļa mērķis</p>	<p>Sekmēt izglītojamo spējas veikt pasažieru pārvadājumu dispečera darba pienākumus, lietojot specifiskās loģistikas datorprogrammas, un pilnveidot komunikāciju prasmes darbā ar pasažieru procesos iesaistītajiem dalībniekiem.</p>
<p>Moduļa uzdevumi</p>	<p>Attīstīt izglītojamo prasmes:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Koordinēt pasažieru pārvadājumu maršrutu sistēmas darbību. 2. Sagatavot pasažieru pārvadājumu dokumentus. 3. Operatīvi komunicēt ar pasažieru pārvadājumu procesos iesaistītajiem dalībniekiem (šoferiem, pasažieriem, gidiem u. tml.) 4. Lietot specifiskās loģistikas datorprogrammas pasažieru pārvadājumu maršrutu sistēmas koordinēšanai atbilstoši pasažieru pārvadājumu dispečera darba specifikai.
<p>Moduļa ieejas nosacījumi</p>	<p>Apgūti visi programmas A un B daļas moduļi, izņemot noslēdzošo moduli "Loģistikas darbinieka prakse".</p>
<p>Moduļa apguves novērtēšana</p>	<p>Moduļa apguves noslēgumā izglītojamie pilda praktisku uzdevumu. Tiek imitēta dispečera darba diena pasažieru pārvadājumos, veicot atbilstošus uzdevumus:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Strādā ar pasažieru pārvadājumu maršrutu sistēmu un izskaidro maršrutu sistēmā notiekošos procesus. 2. Aizpilda dokumentus pirms transportlīdzekļa izbraukšanas maršrutā un pēc atgriešanās no maršruta, izskaidro šo dokumentu nozīmi. 3. Demonstrē komunikācijas spējas ar pasažieriem, autobusu vadītājiem un operatīvajiem dienestiem, pieņemot attiecīgus lēmumus konkrētā ārkārtas situācijā, un izvērtē pieņemto lēmumu sekas. 4. Strādā ar specifisku loģistikas datorprogrammu pasažieru pārvadājumos.

Eiropas Sociālā fonda projekts "Nozaru kvalifikācijas sistēmas izveide un profesionālās izglītības efektivitātes un kvalitātes paaugstināšana"
(vienošanās Nr.2010/0274/1DP/1.2.1.1.1/10/IPIA/VIAA/001)

Moduļa nozīme un vieta kartē	Modulis "Dispečera darbs pasažieru pārvadājumos" ir apgūstams programmas C daļā obligāti kopā ar moduli "Maršrutu plānošana pasažieru pārvadājumos". Tas ir brīvās izvēles modulis, kurš padziļina nepieciešamās zināšanas un prasmes dispečera darbam pasažieru pārvadājumos. Modulis apgūstams pirms noslēdzošā moduļa "Loģistikas darbinieka prakse".
-------------------------------------	--

Eiropas Sociālā fonda projekts "Nozaru kvalifikācijas sistēmas izveide un profesionālās izglītības efektivitātes un kvalitātes paaugstināšana"
(vienošanās Nr.2010/0274/1DP/1.2.1.1.1/10/IPIA/VIAA/001)

MODUĻA "Dispečera darbs pasažieru pārvadājumos" SATURS

Sasniedzamais rezultāts	Temats	Ieteicamais saturs	Mācību sasniegumu apguves līmeņu apraksti		Metodiskais nodrošinājums	
			Vidējs apguves līmenis	Optimāls apguves līmenis	Metodiskie paņēmieni un mācību organizācijas formas	Idejas īstenošanai
<p>1. Spēj: koordinēt pasažieru pārvadājumu maršrutu sistēmas darbību.</p> <p>Zina: pasažieru pārvadājumu maršrutu sistēmu uzņēmumā, rīcību neparedzētu transporta grafiku izmaiņu gadījumā.</p> <p>Izprot: pasažieru pārvadājumu maršrutu sistēmas nodrošināšanas vajadzības un savu operatīvo lēmumu pieņemšanas sekas.</p>	<p>1.1. Maršrutu sistēma uzņēmumā. (30% no moduļa kopējā apjoma)</p>	<p>1.1.1. Maršrutu sistēmas izveidošanas nepieciešamība.</p>	<p>Izskaidro maršruta sistēmas izveidošanas nepieciešamību un to nozīmi pasažieru pārvadājumos.</p>	<p>Izskaidro maršrutu sistēmas izveidošanas nepieciešamību, nozīmi un priekšrocības pasažieru pārvadājumos.</p>	<p>Diskusija.</p>	<p>Izglītojamie vēro videomateriālu par pasažieru pārvadājumu maršrutu shēmām. Pēc to noskatīšanās, izglītojamie diskutē par maršrutu sistēmas specifiku un to nepieciešamību.</p>
		<p>1.1.2. Maršrutu sistēmas uzturēšana uzņēmumā.</p>	<p>Raksturo un izvērtē maršruta sistēmas vietu un nozīmi uzņēmumā.</p>	<p>Raksturo maršrutu sistēmas izveidošanas galvenos principus.</p>		

Eiropas Sociālā fonda projekts "Nozaru kvalifikācijas sistēmas izveide un profesionālās izglītības efektivitātes un kvalitātes paaugstināšana"
(vienošanās Nr.2010/0274/1DP/1.2.1.1.1/10/IPIA/VIAA/001)

						sistēmu, un tā tiek prezentēta. Prezentācijā iepazīstina ar darba rezultātiem. Izglītojamie pamato šīs sistēmas izveidošanas nepieciešamību pasažieru pārvadājumu nodrošināšanai.
		1.1.3. Ārkārtas situācijas maršrutos un lēmumu pieņemšana.	Raksturo radušās ārkārtas situācijas maršrutos un pieņem konkrētai situācijai atbilstošus lēmumus.	Nosauc iespējamus riskus maršrutu sistēmā, izskaidro iespējas šo risku novēršanai, izstrādā risku novēršanas sistēmu un pieņem konkrētai situācijai atbilstošus lēmumus.	Situācijas analīze.	Izglītojamie risina ārkārtas situācijas pasažieru pārvadājumos un, strādājot grupās pa 3 - 4, atrisina doto situāciju un publiski to izskaidro.
		1.1.4. Maršrutu sistēmas koordinēšana.	Koordinē pasažieru pārvadājumu maršrutu sistēmas darbību, pieņem situācijai atbilstošus lēmumus.	Koordinē pasažieru pārvadājumu maršrutu sistēmas darbību un izskaidro maršrutu sistēmas koordinēšanas nozīmi, pamato koordinēšanas rezultātā pieņemto lēmumu pareizību, izskaidrojot iespējamās sekas nepareizu lēmumu pieņemšanas gadījumos.	Spēle.	Izglītojamie piedalās lietišķā spēlē "Lēmumu pieņemšana", kurā tiek piedāvātas situācijas pasažieru pārvadājumu organizēšanā un koordinēšanā. Izglītojamo uzdevums ir pieņemt lēmumus, kādas darbības jāveic konkrētajās situācijās, un novērtēt šo lēmumu sekas.

Eiropas Sociālā fonda projekts "Nozaru kvalifikācijas sistēmas izveide un profesionālās izglītības efektivitātes un kvalitātes paaugstināšana"
(vienošanās Nr.2010/0274/1DP/1.2.1.1.1/10/IPIA/VIAA/001)

<p>2. Spēj: sagatavot pasažieru pārvadājumu dokumentus.</p> <p>Zina: pasažieru pārvadājumos nepieciešamos dokumentus vietējos un starptautiskos maršrutos, to aizpildīšanas kārtību, pasažieru pārvadājumu dokumentu plūsmu.</p> <p>Izprot: pasažieru pārvadājumu dokumentu nozīmi un pielietojumu atbilstoši normatīvo aktu prasībām.</p>	<p>2.1. Dokumentācija pasažieru pārvadājumos.</p> <p>(30% no moduļa kopējā apjoma)</p>	2.1.1. Nepieciešamā dokumentācija vietējos pasažieru pārvadājumos.	Nosauc vietējo pasažieru pārvadājumos nepieciešamos dokumentus un to pielietojumu.	Raksturo vietējo pasažieru pārvadājumu nepieciešamo dokumentu nozīmi un pielietojumu.	Praktiskais darbs.	Izglītojamie analizē aizpildītu vietējo pasažieru pārvadājumu dokumentu paraugus, praktiski aizpilda nepieciešamos dokumentus un pamato informāciju un aizpildīšanas secību. Izglītojamie izskaidro šo dokumentu nozīmi un specifiku.
			Aizpilda standarta dokumentus vietējos pasažieru pārvadājumos.	Aizpilda visus nepieciešamos dokumentus vietējos pasažieru pārvadājumos un izskaidro dokumentu aizpildīšanas secību.		
		2.1.2. Nepieciešamā dokumentācija starptautiskajos pasažieru pārvadājumos.	Nosauc starptautisko pasažieru pārvadājumu nepieciešamos dokumentus.	Nosauc starptautisko pasažieru pārvadājumu nepieciešamos dokumentus, izskaidro to nozīmi un pielietojumu.	Praktiskais darbs.	Izglītojamie analizē aizpildītu starptautisko pasažieru pārvadājumu dokumentu paraugus, praktiski aizpilda nepieciešamos starptautisko pasažieru pārvadājumu dokumentus un pamato informāciju un aizpildīšanas secību. Izglītojamie izskaidro šo dokumentu nozīmi un specifiku.
			Aizpilda standarta dokumentus starptautiskajos pasažieru pārvadājumos.	Aizpilda visus nepieciešamos dokumentus starptautiskajos pasažieru pārvadājumos un izskaidro dokumentu aizpildīšanas secību.		
		2.1.3. Nepieciešamās dokumentācijas sagatavošana pirms transportlīdzekļa izbraukšanas uz līnijas.	Aizpilda standarta dokumentus pirms transportlīdzekļa izbraukšanas uz līnijas.	Aizpilda visus nepieciešamos dokumentus, transportlīdzeklim izbraucot uz līnijas pasažieru pārvadājumos, un	Praktiskais darbs.	Izglītojamie saņem dokumentu paraugus un pēc paraugiem aizpilda dokumentus, kas nepieciešami pirms transportlīdzekļa izbraukšanas uz līnijas.

Eiropas Sociālā fonda projekts "Nozaru kvalifikācijas sistēmas izveide un profesionālās izglītības efektivitātes un kvalitātes paaugstināšana"
(vienošanās Nr.2010/0274/1DP/1.2.1.1.1/10/IPIA/VIAA/001)

				izskaidro dokumentu aizpildīšanas un izsniegšanas secību.		Pēc tam izglītojamais izskaidro darba rezultātus.
		2.1.4. Dokumentu pieņemšana un apstrāde, transportlīdzekļiem atgriežoties no līnijas.	Aizpilda dokumentus, transportlīdzeklim atgriežoties no līnijas.	Aizpilda visus nepieciešamos dokumentus, transportlīdzeklim atgriežoties no līnijas pasažieru pārvadājumos, un izskaidro dokumentu saņemšanas un apstrādes secību.	Praktiskais darbs.	Izglītojamie saņem dokumentu paraugus un pēc paraugiem aizpilda dokumentus, kas nepieciešami pēc transportlīdzekļa atgriešanās no līnijas. Pēc tam izglītojamais izskaidro darba rezultātus.
		2.1.5. Dokumentu kārtošana, aprīte un glabāšana.	Grupē un uzglabā dokumentus noteiktajā termiņā un vietā.	Grupē un uzglabā dokumentus pēc to svarīguma un uzglabāšanas ilguma.	Praktiskais darbs.	Izglītojamie praktiski aizpilda dokumentus, grupē pēc svarīguma un izskaidro dokumentu uzglabāšanas ilgumu un uzglabāšanas vietas.
			Raksturo dokumentu uzglabāšanas vietas un termiņus.	Raksturo dokumentu uzglabāšanas nepieciešamību, termiņus un uzglabāšanas vietas.		
3. Spēj: operatīvi komunicēt ar pasažieru pārvadājumu procesos iesaistītajiem dalībniekiem (šoferiem, pasažieriem, gidem u. c.).	3.1. Komunikācija pasažieru pārvadājumos. (20% no moduļa kopējā apjoma)	3.1.1. Komunikācijas nozīme un nepieciešamība.	Raksturo komunikācijas veidus pasažieru pārvadājumos.	Izskaidro komunikācijas nepieciešamību pasažieru pārvadājumos un analizē komunikāciju veidus un stilus atbilstoši situācijai.	Situācijas modelēšana.	Izglītojamie atbilstoši darba uzdevumam iztēlojas komunikāciju situācijas dispečeru darbā un izvērtē labākos risinājumus.

Eiropas Sociālā fonda projekts "Nozaru kvalifikācijas sistēmas izveide un profesionālās izglītības efektivitātes un kvalitātes paaugstināšana"
(vienošanās Nr.2010/0274/1DP/1.2.1.1.1/10/IPIA/VIAA/001)

<p>Zina: operatīvās komunikācijas sistēmu uzņēmumā un pasažieru pārvadājumu noteikumus, pārvadājumu grafikus un to izmaiņu alternatīvas.</p> <p>Izprot: operatīvās komunikācijas nozīmi pasažieru pārvadājumu organizēšanā.</p>		3.1.2. Komunikācijas spējas ar pasažieriem.	Demonstrē komunikācijas spējas ar pasažieriem atbilstoši situācijai.	Demonstrē komunikācijas spējas ar pasažieriem ikdienas un ārkārtas situācijās un pamato komunikāciju stila izvēli.	Spēle.	Izglītojamie izspēlē lietišķo spēli "Dispečers – pasažieris". Izglītojamie pēc situāciju aprakstiem sadala lomas un atbilstoši lomai komunicē savā starpā. Pēc lietišķās spēles tiek izvērtētas pieļautās komunikāciju nepilnības.
		3.1.3. Komunikācijas spējas ar autobusu vadītājiem.	Demonstrē komunikācijas spējas ar autobusu vadītājiem atbilstoši situācijai.	Demonstrē komunikācijas spējas ar autobusu vadītājiem ikdienišķās un ārkārtas situācijās un pamato komunikāciju stila izvēli.	Spēle.	Izglītojamie izspēlē lietišķo spēli "Dispečers – autobusa vadītājs". Izglītojamie pēc situāciju aprakstiem sadala lomas un atbilstoši lomai komunicē savā starpā. Pēc lietišķās spēles tiek izvērtētas pieļautās komunikāciju nepilnības.
		3.1.4. Komunikācija ar operatīvajiem dienestiem.	Demonstrē komunikācijas spējas ar operatīvajiem dienestiem atbilstošās situācijās.	Demonstrē komunikācijas spējas ar operatīvajiem dienestiem ārkārtas situācijās un pamato komunikāciju stila izvēli, raksturo komunikācijas secību.	Spēle.	Izglītojamie izspēlē lietišķo spēli "Dispečers - operatīvie dienesti". Izglītojamie pēc situāciju aprakstiem sadala lomas un atbilstoši lomai pieņem lēmumus rīcībai un komunicē savā starpā. Pēc lietišķās spēles tiek izvērtētas pieļautās komunikāciju nepilnības.
4. Spēj: lietot specifiskās loģistikas datorprogrammas	4.1. Specifiskās loģistikas datorprogrammas	4.1.1. Datorprogrammas pasažieru pārvadājumu sistēmas izveidošanā.	Nosauc un raksturo pasažieru pārvadājumu	Nosauc un raksturo pasažieru pārvadājumu organizēšanā	Diskusija.	Izglītojamie apkopo informāciju par datorprogrammām

Eiropas Sociālā fonda projekts "Nozaru kvalifikācijas sistēmas izveide un profesionālās izglītības efektivitātes un kvalitātes paaugstināšana"
(vienošanās Nr.2010/0274/1DP/1.2.1.1.1/10/IPIA/VIAA/001)

<p>pasažieru pārvadājumu maršrutu sistēmas koordinēšanai atbilstoši pasažieru pārvadājumu dispečera darba specifikai.</p> <p>Zina: specifisko loģistikas datorprogrammu darbības principus un pielietojumu pasažieru pārvadājumu maršrutu sistēmas koordinēšanā.</p> <p>Izprot: specifisko loģistikas datorprogrammu nozīmi racionālai un operatīvai pasažieru pārvadājumu maršrutu sistēmas koordinēšanai.</p>	<p>pasažieru pārvadājumos.</p> <p>(20% no moduļa kopējā apjoma)</p>		<p>organizēšanā pielietojamās specifiskās loģistikas datorprogrammas.</p>	<p>pielietojamās specifiskā loģistikas datorprogrammas, izskaidro to funkcionēšanu.</p>		<p>pasažieru pārvadājumu organizēšanā, sagatavo prezentāciju un diskutē par datorprogrammu izmantošanas priekšrocībām.</p>
		<p>4.1.2. Datorprogrammas pasažieru pārvadājumu sistēmas uzturēšanai.</p>	<p>Atbilstoši darba uzdevumam pilda dispečera pienākumus, izmantojot atbilstošas datorprogrammas.</p>	<p>Atbilstoši darba uzdevumam pilda dispečera pienākumus, izmantojot atbilstošas datorprogrammas, un izskaidro to funkcionēšanu.</p>	<p>Praktiskais darbs darba vietā.</p>	<p>Izglītojamie izpilda konkrētus dispečera darba uzdevumus ar datorsistēmas palīdzību prakses vadītāja vai atbildīgās personas uzraudzībā. Izglītojamie izskaidro izmainīto parametru ietekmi uz sistēmā ietvertu informāciju uzņēmumā.</p>
		<p>4.1.3. Transportlīdzekļu kontroles sistēmas.</p>	<p>Kontrolē transportlīdzekļus ar navigācijas programmām.</p>	<p>Kontrolē transportlīdzekļus ar navigācijas programmām un izskaidro kontroles nepieciešamību un sistēmas darbības principus.</p>	<p>Informācijas tehnoloģiju izmantošana.</p>	<p>Izglītojamie veic praktiskus uzdevumus transportlīdzekļu kontrolei ar navigācijas un pārlūkošanas sistēmas izmantošanu. Izglītojamie izskaidro iegūtos rezultātus un sistēmu nepieciešamību.</p>

Ieteicamie avoti

Autotransporta direkcija [skatīts 2015. gada 21. janvārī]. Pieejams: <http://www.atd.lv/lat/>

Birze M., Kūms A. Transporta mācība 1. – Liepāja: RTU, 2008.

Latvijas Auto [skatīts 2015. gada 21. janvārī]. Pieejams: <http://www.lauto.lv/>

Par Latvijas transporta politiku [skatīts 2015. gada 21. janvārī]. Pieejams: <http://www.sam.gov.lv/news/>

Eiropas Sociālā fonda projekts "Nozaru kvalifikācijas sistēmas izveide un profesionālās izglītības efektivitātes un kvalitātes paaugstināšana"
(vienošanās Nr.2010/0274/1DP/1.2.1.1.1/10/IPIA/VIAA/001)

Praude V., Beļčikovs J. Marketings. – Rīga: Vaidelote, 1999.
Rootamm-Valter J. Sekretāra ABC. – Tallina: Vastus, 2002.
Sprancmanis N. Transporta pakalpojumu ekonomika un organizācija. – Rīga: RTU, 2001.

Eiropas Sociālā fonda projekts "Nozaru kvalifikācijas sistēmas izveide un profesionālās izglītības efektivitātes un kvalitātes paaugstināšana"
(vienošanās Nr.2010/0274/1DP/1.2.1.1.1/10/IPIA/VIAA/001)

MODUĻA "Loģistikas darbinieka prakse" APRAKSTS

<p>Moduļa mērķis</p>	<p>Attīstīt un nostiprināt izglītojamo spējas patstāvīgi nodrošināt kravas (preču) plūsmas transportēšanas fizisku izpildi, kas ietver plānošanu, organizēšanu un kontroli, lai nodrošinātu laicīgu un efektīvu kravas (preču) piegādes procesu darba vidē.</p>
<p>Moduļa uzdevumi</p>	<p>Pilnveidot izglītojamo prasmes:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Izvērtēt loģistikas darba uzdevumu atbilstoši pasūtījumam, izstrādāt pasūtījumam atbilstošu kravu transportēšanas maršrutu, izmantojot ģeogrāfiskās kartes un specifiskās loģistikas datorprogrammas, izvēlēties maršrutam atbilstošus transporta veidus. 2. Aprēķināt kravas transportēšanas izmaksas un novērtēt transportēšanas procesa norises datus, lietojot datorprogrammas kravu transportēšanas aprēķinu veikšanai. 3. Sagatavot, uzkrāt un sistematizēt kravas transportēšanas dokumentus. 4. Izstrādāt ar kravu transportēšanu un pakalpojumu sniegšanu saistīto risku samazināšanas pasākumu plānu. 5. Uzraudzīt kravu transportēšanas plāna un grafika īstenošanas pasākumus, komunicēt ar loģistikas procesa dalībniekiem valsts valodā un svešvalodās. 6. Ievērot darba aizsardzības normatīvo aktu prasības, elektrodrošības un ugunsdrošības noteikumus, lietojot pareizus, ergonomiskus un veselībai drošus darba paņēmienus.
<p>Moduļa ieejas nosacījumi</p>	<p>Apgūti visi programmas A, B un C daļas moduļi.</p>
<p>Moduļa apguves novērtēšana</p>	<p>Moduļa apguves noslēgumā izglītojamie atbilstoši prakses programmai prezentē darba mapi (portfolio) par prakses darbavietā veiktajiem uzdevumiem, pašvērtējumu un prakses vadītāja sniegto vērtējumu/rekomendāciju. Darbu mapes vēlamais saturs ir titullapa, prakses vietas apraksts, 6 sadaļas un pielikumi (katrā no sadaļām secīgi apkopoti ikdienā veicamo darbu apraksti, fotogrāfijas, prakses vietā izmantotās dokumentācijas paraugi):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Loģistikas darba uzdevumu veikšana atbilstoši pasūtījumam. 2. Kravas transportēšanas izmaksu aprēķinu un transportēšanas procesa norises datu novērtēšana. 3. Darbs ar kravas transportēšanas dokumentiem.

Eiropas Sociālā fonda projekts "Nozaru kvalifikācijas sistēmas izveide un profesionālās izglītības efektivitātes un kvalitātes paaugstināšana"
(vienošanās Nr.2010/0274/1DP/1.2.1.1.1/10/IPIA/VIAA/001)

	<p>4. Kravu transportēšanas plāna un grafika īstenošanas pasākumu uzraudzības organizēšana. 5. Komunikācija ar loģistikas procesa dalībniekiem valsts valodā un svešvalodās. 6. Darba vide (darba aizsardzība, ergonomika). Moduļa apguves pašvērtējums un no prakses vadītāja saņemtais vērtējums/rekomendācija. Noslēguma prezentācija, kurā iekļauti secinājumi un atziņas par prakses laikā apgūto. Izglītojamaais iesniedz atbilstošos profesionālās kvalifikācijas prakses dokumentus.</p>
<p>Moduļa nozīme un vieta kartē</p>	<p>Modulis "Loģistikas darbinieka prakse" ir apgūstams programmas B daļā. Modulis "Loģistikas darbinieka prakse" ir noslēdzošais modulis Loģistikas darbinieka profesionālās kvalifikācijas iegūšanai, paredzēts apgūto profesionālo kompetenču nostiprināšanai darba vidē.</p>

Eiropas Sociālā fonda projekts "Nozaru kvalifikācijas sistēmas izveide un profesionālās izglītības efektivitātes un kvalitātes paaugstināšana"
(vienošanās Nr.2010/0274/1DP/1.2.1.1.1/10/IPIA/VIAA/001)

MODUĻA "Loģistikas darbinieka prakse" SATURS

Sasniedzamais rezultāts	Temats	Ieteicamais saturs	Mācību sasniegumu apguves līmeņu apraksti		Metodiskais nodrošinājums	
			Vidējs apguves līmenis	Optimāls apguves līmenis	Metodiskie paņēmieni un mācību organizācijas formas	Idejas īstenošanai
1. Spēj: izvērtēt loģistikas darba uzdevumu atbilstoši pasūtījumam, izstrādāt pasūtījumam atbilstošu kravu transportēšanas maršrutu, izmantojot ģeogrāfiskās kartes un specifiskās loģistikas datorprogrammas, izvēlēties maršrutam atbilstošus transporta veidus.	1.1. Loģistikas darba uzdevumu izpilde. (10% no moduļa kopējā apjoma)	1.1.1. Loģistikas pasūtījuma saņemšana un apstrāde.	Apstrādā loģistikas pasūtījumus, piemērojot pamata metodes, līdzekļus, materiālus un tehnoloģijas.	Apstrādā loģistikas pasūtījumus, izvēloties un piemērojot atbilstošas metodes, līdzekļus, materiālus un tehnoloģijas. Izrāda iniciatīvu pasūtījuma apstrādes darbos savu pilnvaru ietvaros.	Praktiskais darbs darba vietā.	Izglītojamie piedalās pasūtījumu apstrādē.
	1.2. Transportēšanas maršruta izstrādāšana pasūtījumu izpildei. (10% no moduļa kopējā apjoma)	1.2.1. Pasūtījuma izpilde un maršruta izstrāde.	Izstrādā maršrutu un izvēlas transportlīdzekļus loģistikas pasūtījuma izpildei, izmantojot datorprogrammas, konsultējoties ar prakses vadītāju.	Patstāvīgi izstrādā maršrutu un izvēlas transportlīdzekļus loģistikas pasūtījuma izpildei, izmantojot datorprogrammas, un izrāda iniciatīvu maršruta izstrādē un transportlīdzekļu izvēlē savu pilnvaru ietvaros.	Praktiskais darbs darba vietā.	Izglītojamie sāk veidot portfolio, pievienojot prakses laikā veikto loģistikas darba uzdevumu apkopojumu.
					Portfolio (darbu mape).	Izglītojamie papildina portfolio ar informāciju par prakses laikā izstrādātajiem transportēšanas maršrutiem.

Eiropas Sociālā fonda projekts "Nozaru kvalifikācijas sistēmas izveide un profesionālās izglītības efektivitātes un kvalitātes paaugstināšana"
(vienošanās Nr.2010/0274/1DP/1.2.1.1.1/10/IPIA/VIAA/001)

2. Spēj: aprēķināt kravas transportēšanas izmaksas un novērtēt transportēšanas procesa norises datus, lietot datorprogrammas kravu transportēšanas aprēķinu veikšanai.	2.1. Kravas transportēšanas izmaksu aprēķini un transportēšanas procesu novērtēšana. (20% no moduļa kopējā apjoma)	2.1.1. Kravu transportēšanas izmaksu aprēķini.	Aprēķina kravu transportēšanas izmaksas, izmantojot datorprogrammas un piemērojot pamata metodes un līdzekļus.	Patstāvīgi aprēķina kravu transportēšanas izmaksas, izmantojot datorprogrammas, piemērojot atbilstošas metodes un līdzekļus, un izrāda iniciatīvu transportēšanas izmaksu aprēķinu veikšanā.	Praktiskais darbs darba vietā. Portfolio (darbu mape).	Izglītojamie aprēķina transportēšanas izmaksas. Izglītojamie papildina portfolio ar transportēšanas izmaksu aprēķinu piemēriem.
		2.1.2. Transportēšanas procesu novērtēšana.	Novērtē transportēšanas procesus.	Patstāvīgi novērtē transportēšanas procesus un izrāda iniciatīvu transportēšanas procesu novērtēšanas organizēšanā.	Praktiskais darbs darba vietā.	Izglītojamie piedalās transportēšanas procesu novērtēšanā savu pilnvaru ietvaros.
					Portfolio (darbu mape).	Izglītojamie papildina portfolio ar saviem novērojumiem par kravu transportēšanas procesu novērtēšanu (akti, protokoli).
	2.1.3. Kravu marķējumu un manipulācijas zīmju lasīšana.	Atpazīst kravas pēc marķējuma un manipulācijas zīmēm.	Piemēro kravas marķējuma un manipulācijas zīmes loģistikas uzdevumu izpildē.	Praktiskais darbs darba vietā.	Izglītojamie piedalās kravu apzināšanā, lasot marķējumu un manipulācijas zīmes.	
				Portfolio (darbu mape).	Izglītojamie papildina portfolio ar uzskatāmo materiālu par kravu marķējumu un manipulācijas zīmēm (foto, apraksti).	
	3. Spēj: sagatavot, uzkrāt un sistematizēt kravu transportēšanas dokumentus.	3.1. Kravu pavaddokumentu apstrāde.	3.1.1. Transportēšanas pavaddokumentu sagatavošana.	Sagatavo transportēšanas pavaddokumentus, konsultējoties ar	Patstāvīgi sagatavo transportēšanas pavaddokumentus savu pilnvaru ietvaros.	Praktiskais darbs darba vietā.

Eiropas Sociālā fonda projekts "Nozaru kvalifikācijas sistēmas izveide un profesionālās izglītības efektivitātes un kvalitātes paaugstināšana"
(vienošanās Nr.2010/0274/1DP/1.2.1.1.1/10/IPIA/VIAA/001)

	(15% no moduļa kopējā apjoma)		prakses vadītāju.			pilnvaru ietvaros.
					Portfolio (darbu mape).	Izglītojamie papildina portfolio ar sagatavoto kravu transportēšanas pavaddokumentu paraugiem.
		3.1.2. Transportēšanas pavaddokumentu apstrāde.	Uzkrāj un sistematizē kravu transportēšanas pavaddokumentus, konsultējoties ar prakses vadītāju.	Patstāvīgi uzkrāj un sistematizē kravu transportēšanas pavaddokumentus, izrāda iniciatīvu savu pilnvaru ietvaros.	Praktiskais darbs darba vietā.	Izglītojamie piedalās kravu transportēšanas pavaddokumentu uzkrāšanas un sistematizēšanas procesos savu pilnvaru ietvaros.
					Portfolio (darbu mape).	Izglītojamie papildina portfolio ar kravu transportēšanas dokumentu sistematizēšanas un uzkrāšanas kārtības aprakstu.
4. Spēj: izstrādāt ar kravu transportēšanu un pakalpojumu sniegšanu saistīto risku samazināšanas pasākumu plānu.	4.1. Kravu transportēšanas riski, to samazināšanas pasākumi. (20% no moduļa kopējā apjoma)	4.1.1. Kravu transportēšanas un pakalpojumu risku apzināšana.	Nosaka kravu transportēšanas un pakalpojumu riskus, konsultējoties ar prakses vadītāju.	Patstāvīgi nosaka kravu transportēšanas un pakalpojumu riskus, argumentēti pamato tos.	Praktiskais darbs darba vietā.	Izglītojamie nosaka kravu transportēšanas un pakalpojumu riskus.
					Portfolio (darbu mape).	Izglītojamie papildina portfolio ar informāciju par kravu transportēšanas un pakalpojumu riskiem.
		4.1.2. Kravu transportēšanas un pakalpojumu risku samazināšanas pasākumu plānu izstrāde.	Izstrādā kravu transportēšanas un pakalpojumu risku samazināšanas pasākumu plānu, konsultējoties ar prakses vadītāju.	Patstāvīgi izstrādā kravu transportēšanas un pakalpojumu risku samazināšanas pasākumu plānu, argumentēti pamato to.	Praktiskais darbs darba vietā.	Izglītojamie izstrādā kravu transportēšanas un pakalpojumu risku samazināšanas pasākumu plānu.
					Portfolio (darbu mape).	Izglītojamie papildina portfolio ar izstrādāto

Eiropas Sociālā fonda projekts "Nozaru kvalifikācijas sistēmas izveide un profesionālās izglītības efektivitātes un kvalitātes paaugstināšana"
(vienošanās Nr.2010/0274/1DP/1.2.1.1.1/10/IPIA/VIAA/001)

						kravu transportēšanas un pakalpojumu risku samazināšanas pasākumu plānu paraugiem.
5. Spēj: uzraudzīt kravu transportēšanas plāna un grafika īstenošanas pasākumus, komunicēt ar loģistikas procesa dalībniekiem valsts valodā un svešvalodās.	5.1. Kravu transportēšanas uzraudzības pasākumi. (20% no moduļa kopējā apjoma)	5.1.1. Kravu transportēšanas plāna un grafika īstenošanas pasākumu uzraudzīšana.	Uzrauga kravu transportēšanas plāna un grafika īstenošanu, konsultējoties ar prakses vadītāju.	Patstāvīgi uzrauga un izrāda iniciatīvu kravu transportēšanas plāna un grafika īstenošanas pasākumos savu pilnvaru ietvaros.	Praktiskais darbs darba vietā.	Izglītojamie piedalās kravu transportēšanas plāna un grafika uzraudzīšanā un komunicē ar loģistikas procesa dalībniekiem atbilstošā valodā.
		5.1.2. Komunikācija ar loģistikas procesa darbiniekiem kravu transportēšanas uzraudzībā.	Komunicē ar loģistikas procesa dalībniekiem kravu transportēšanas jautājumos atbilstošā valodā saskaņā ar prakses vadītāja norādījumiem.	Patstāvīgi un brīvi komunicē ar loģistikas procesa dalībniekiem kravu transportēšanas jautājumos atbilstošā valodā, izrāda iniciatīvu.	Portfolio (darbu mape).	Izglītojamie papildina portfolio ar kravu transportēšanas plāna un grafika dokumentu paraugiem un saziņas dokumentu paraugiem dažādās valodās.
6. Spēj: ievērot darba aizsardzības normatīvo aktu prasības, elektrodrošības un ugunsdrošības noteikumus, lietot pareizus, ergonomiskus un veselībai drošus darba paņēmienus.	6.1. Darba aizsardzības normatīvo aktu prasības, elektrodrošības un ugunsdrošības noteikumi, pareizi, ergonomiski un veselībai droši darba paņēmieni darbavietā. (5% no moduļa kopējā apjoma)	6.1.1. Darba aizsardzības normatīvo aktu prasību ievērošana.	Piemēro darba aizsardzības normatīvo aktu prasības pēc prakses vadītāja norādījumiem, pildot loģistikas darbinieka darba pienākumus.	Savu pilnvaru ietvaros piemēro darba aizsardzības normatīvo aktu prasības, pildot loģistikas darbinieka darba pienākumus, un pamato darba aizsardzības prasību ievērošanas nepieciešamību.	Praktiskais darbs darba vietā.	Izglītojamie piemēro darba aizsardzības normatīvo aktu prasības darba vietā.
		6.1.2. Elektrodrošības un ugunsdrošības noteikumu ievērošana.	Piemēro elektrodrošības un ugunsdrošības noteikumu normas, pildot loģistikas	Savu pilnvaru ietvaros piemēro elektrodrošības un ugunsdrošības noteikumu normas,	Portfolio (darbu mape).	Izglītojamie papildina portfolio ar uzskatāmiem materiāliem par darba aizsardzības pasākumiem prakses uzņēmumā.
					Praktiskais darbs darba vietā.	Izglītojamie piemēro elektrodrošības un ugunsdrošības noteikumu normas savā darba vietā.

Eiropas Sociālā fonda projekts "Nozaru kvalifikācijas sistēmas izveide un profesionālās izglītības efektivitātes un kvalitātes paaugstināšana"
(vienošanās Nr.2010/0274/1DP/1.2.1.1.1/10/IPIA/VIAA/001)

			darbinieka darba pienākumus.	pildot loģistikas darbinieka darba pienākumus, pamato to ievērošanas nepieciešamību.	Portfolio (darbu mape).	Izglītojamie papildina portfolio ar dokumentu paraugiem par elektrodrošības un ugunsdrošības noteikumu normām.
		6.1.3. Ergonomisku un veselībai drošu darba paņēmieni izmantošana.	Izmanto ergonomiskus un veselībai drošus darba paņēmienus atbilstoši prakses vadītāja norādījumiem.	Patstāvīgi izmanto ergonomiskus un veselībai drošus darba paņēmienus savu pilnvaru ietvaros.	Praktiskais darbs darba vietā.	Izglītojamie izmanto ergonomiskus un veselībai drošus darba paņēmienus sava darba organizēšanā.
					Portfolio (darbu mape).	Izglītojamie noslēdz portfolio veidošanu, papildinot ar dokumentu paraugiem par darba drošības, elektrodrošības un ugunsdrošības noteikumu normām un to piemērošanu prakses uzņēmumā, ergonomisku un drošu darba paņēmieni izmantošanu, secinājumiem par prakses laikā apgūto un savu pašvērtējumu.
					Prezentācija.	Izglītojamie sagatavo prezentāciju par loģistikas darbinieka praksi, apkopojot portfolio informāciju un uzskates materiālus, izsaka secinājumus un priekšlikumus.

Eiropas Sociālā fonda projekts "Nozaru kvalifikācijas sistēmas izveide un profesionālās izglītības efektivitātes un kvalitātes paaugstināšana"
(vienošanās Nr.2010/0274/1DP/1.2.1.1.1/10/IPIA/VIAA/001)

Logistikas darbinieka PROGRAMMAS ĪSTENOŠANAI NEPIECIEŠAMIE MATERIĀLIE LĪDZEKĻI

Nr.p.k.	Materiālie līdzekļi	Daudzums
1.	Tehnoloģiskās iekārtas un darba instrumenti	
1.1.	Darba galds un krēsls	1 katram izglītojamajam
1.2.	Stacionārais vai portatīvais dators, aprīkots ar profesionālām datorprogrammām un lietojumprogrammām, un pieeju internetam	1 katram izglītojamajam
1.3.	Multifunkcionālais printeris, A4 un A3 formāta	1 uz grupu
1.4.	Perforācijas un iesiešanas ar plastmasas spirālēm iekārta /mašīna	1 uz grupu
1.5.	Multimediju projektors un ekrāns	1 uz grupu
1.6.	Bezvadu prezentācijas tālvadības pults ar iebūvētu lāzera iekārta	1 uz grupu
1.7.	Dokumentu kamera	1 uz grupu
1.8.	Tāfele (krīta)	1 uz grupu
1.9.	Interaktīvā tāfele	1 uz grupu
1.10.	Moderācijas tāfele	1 uz grupu
1.11.	Video filmēšanas kamera	1 uz grupu
1.12.	Dažāda veida mobilās svītrkodu nolasīšanas ierīces (skeneri EAN/UPC, ITF- 14 un GS1-128 svītrkodu nolasīšanai)	1 uz grupu
1.13.	Standarta palete mērogā 1:1	1 uz 5 izglītojamajiem
1.14.	Mērlente (25 m)	1 katram izglītojamajam
1.15.	Iepakojšanas instrumentu komplekts	1 uz grupu
1.16.	Skavotāju komplekts kartona kastēm un maisiem	1 uz grupu
1.17.	Specifiskās loģistikas, noliktavas un maršrutēšanas programmas	1 uz grupu
2.	Materiāli, palīgmateriāli u.tml.	
2.1.	A4, A2 formāta papīrs	Atbilstoši programmas īstenošanai
2.2.	Mobilās tāfeles papīra bloki	Atbilstoši programmas īstenošanai
2.3.	Kancelejas piederumi (t. sk. dokumentu mapes, kabatiņas, lineāli, krāsainie zīmuļi, marķieri, kalkulatori)	Atbilstoši programmas īstenošanai
2.4.	Uzlīmju materiāls kravu marķējumu printēšanai, marķējumu paraugu komplekts	1 katram izglītojamajam
2.5.	Autotransporta, traktortehnikas, standartpalešu, kastu miniatūro modeļļu komplekts	1 uz 5 izglītojamajiem
2.6.	Dažādi iepakojuma materiāli un palīgmateriāli (kartons, dažāda izmēra kartona kastes, polietilēna plēve, dažāda materiāla maisi, big-bag maisi, līmlentes, saites, stūrīši palešu kravām, plombas utml.)	Atbilstoši programmas īstenošanai

Eiropas Sociālā fonda projekts "Nozaru kvalifikācijas sistēmas izveide un profesionālās izglītības efektivitātes un kvalitātes paaugstināšana"
(vienošanās Nr.2010/0274/1DP/1.2.1.1.1/10/IPIA/VIAA/001)

2.7.	Kravas plombu paraugu komplekts	1 uz 2 izglītojamajiem
2.8.	Kravu nostiprināšanas materiāli	Atbilstoši programmas īstenošanai
2.9.	Uzskates līdzekļi: noliktavas plāns, drošības un preču marķējumu zīmes, maketi, shēmas, kravu nostiprināšanas materiālu paraugi, transportlīdzekļu specifikācijas	Atbilstoši programmas īstenošanai
2.10.	Drošības un manipulāciju zīmju attēlu komplekti	1 uz grupu
2.11.	Dažādu beramkravu paraugu komplekts	1 uz grupu
2.12.	Pavaddokumentu reģistrācijas žurnāls	1 uz grupu
2.13.	Pavaddokumentu, inventarizācijas aktu veidlapas	Atbilstoši programmas īstenošanai
2.14.	Noliktavu krājumu uzskaites grāmata	1 uz grupu
2.15.	Krājumu uzskaites kartītes	Atbilstoši programmas īstenošanai
2.16.	Latvijas un Eiropas autoceļu kartes	1 katram izglītojamajam
2.17.	Ģeogrāfiskās kartes	1 katram izglītojamajam
2.18.	Profesionālo terminu svešvalodu vārdnīcas	1 uz 2 izglītojamajiem
2.19.	Individuālie aizsardzības līdzekļi	Katram izglītojamajam